

Zakon o unutrašnjim poslovima

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. [70/2021](#), [123/2021](#) i [3/2023](#).

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Unutrašnje poslove vrši organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo) u skladu sa ovim i drugim zakonima.

Unutrašnji poslovi

Član 2

Unutrašnji poslovi obuhvataju: poslove izdavanja ličnih karata, putnih i drugih isprava, odlučivanja o sticanju i gubitku crnogorskog državljanstva i drugim pravima iz oblasti građanskih stanja, pravima stranaca i lica bez državljanstva, poslove upravljanja mješovitim migracijama, policijske poslove i poslove u neposrednoj vezi sa policijskim poslovima, poslove koji se odnose na sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma, poslove integrisanog upravljanja granicom i koordinacije Šengenskog akcionog plana, poslove unutrašnje kontrole rada, poslove zaštite i spašavanja i sa njima povezane poslove čijim se vršenjem obezbjeđuje zaštita bezbjednosti i imovine i ostvarivanje sloboda i prava građana, kao i druge poslove propisane zakonom.

Policijske poslove i sa njima povezane poslove, kao i poslove koji se odnose na sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma Ministarstvo vrši preko organizacione jedinice u čiji djelokrug spadaju ovi poslovi.

Zabrana diskriminacije

Član 3

Zaposleni u Ministarstvu ne smiju u obavljanju poslova vršiti diskriminaciju građana po osnovu: rase, boje kože, nacionalne pripadnosti, društvenog ili etničkog porijekla, veze sa nekim manjinskim narodom ili manjinskom nacionalnom zajednicom, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog ili drugog mišljenja, pola, promjene pola, rodnog identiteta, seksualne orijentacije i/ili interseksualnih karakteristika, zdravstvenog stanja, invaliditeta, starosne dobi, imovnog stanja, bračnog ili porodičnog stanja, pripadnosti grupi ili pretpostavke o pripadnosti grupi, političkoj partiji, sindikalnoj ili drugoj organizaciji, kao i po osnovu drugih ličnih svojstava.

Pružanje pomoći i obaveze građana, pravnih lica i organa

Član 4

Ministarstvo u okviru svoje nadležnosti, pruža pomoć građanima, pravnim licima, državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave i organima lokalne uprave, u ostvarivanju osnovnih prava, sloboda i dužnosti, odnosno nadležnosti, kao i radi zaštite života i lične bezbjednosti građana i imovine.

Građani, pravna lica i organi iz stava 1 ovog člana dužni su da omoguće nesmetano vršenje policijskih poslova i poslova zaštite i spašavanja.

Obavješćavanje javnosti

Član 5

Ministarstvo obavještava javnost o vršenju unutrašnjih poslova, kad je to u interesu građana Crne Gore i njihove bezbjednosti, u skladu sa zakonom.

Obavješćenja iz stava 1 ovog člana, koja sadrže lične podatke, objavljuju se odnosno dostavljaju u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Dan unutrašnjih poslova

Član 6

Dan unutrašnjih poslova je 2. oktobar.

Supsidijarna primjena

Član 7

Na prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u Ministarstvu i Policiji koja nijesu uređena ovim zakonom, propisima o državnim službenicima i namještenicima, odnosno drugim zakonom, primjenjuju se opšti propisi o radu.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 8

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. ORGANIZACIJA MINISTARSTVA

Osnovne i posebne organizacione jedinice

Član 9

Vršenje poslova iz okvira svoje nadležnosti Ministarstvo obezbjeđuje u okviru osnovnih i posebnih organizacionih jedinica.

Osnovne organizacione jedinice u Ministarstvu su direktorati i Uprava policije (u daljem tekstu: Policija).

Posebne organizacione jedinice u Ministarstvu mogu biti: kabinet ministra unutrašnjih poslova, odjeljenja, služba za unutrašnju reviziju i služba za odnose sa javnošću.

Direktorati

Član 10

Direktoratom rukovodi generalni direktor, koji za svoj rad odgovara ministru.

U sastavu direktorata, kao uže organizacione jedinice, mogu biti: odjeljenja, direkcije, službe, odsjeci, područne jedinice i filijale.

Odjeljenjem, direkcijom, službom i područnom jedinicom rukovodi načelnik, a odsjekom i filijalom šef.

U direktoratu se vrše poslovi koji se odnose na: poslove izdavanja ličnih karata, putnih i drugih isprava, odlučivanja o sticanju i gubitku crnogorskog državljanstva i drugim pravima iz oblasti građanskih stanja, pravima stranaca i lica bez državljanstva, poslove upravljanja mješovitim migracijama, poslove koordinacije Šengenskog akcionog plana, poslove unutrašnje kontrole rada, poslove zaštite i spašavanja, normativne poslove, poslove upravljanja kadrovima, finansijske, računovodstvene i poslove javnih nabavki, poslove izgradnje, održavanja i zaštite informacionih i komunikacionih sistema, kurirske i administrativno-tehničke, kao i druge opšte poslove od značaja za rad Ministarstva i druge poslove, u skladu sa zakonom.

Poslovi iz stava 4 ovog člana vrše se u skladu sa ovim i posebnim zakonima.

Posebne organizacione jedinice

Član 11

Kabinetom ministra unutrašnjih poslova koordinira šef kabineta ministra unutrašnjih poslova.

Odjeljenjem i službama iz člana 9 stav 3 ovog zakona rukovodi načelnik.

U kabinetu ministra unutrašnjih poslova vrše se poslovi od značaja za ostvarivanje funkcije ministra unutrašnjih poslova.

U odjeljenjima vrše se poslovi koji se odnose na zaštitu podataka o ličnosti i slobodan pristup informacijama, poslovi integrisanog upravljanja granicom, poslovi nadzora nad zaštitom kritične infrastrukture i drugi poslovi, u skladu sa zakonom.

U službi unutrašnje revizije vrše se poslovi unutrašnje revizije u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje i unutrašnje kontrole u javnom sektoru.

U službi za odnose sa javnošću vrše se poslovi koji se odnose na obavještanje domaće i međunarodne javnosti o radu Ministarstva, kao i drugi poslovi iz oblasti informisanja.

Organizacija Policije

Član 12

Policijske poslove i poslove u vezi sa policijskim poslovima, u djelokrugu utvrđenom ovim i drugim zakonima, kao i poslove koji se odnose na sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma Policija vrši u okviru: sektora, odsjeka, centara bezbjednosti, odjeljenja bezbjednosti, grupa, jedinica i stanica policije, kao i finansijsko-obavještajne jedinice.

Policijom rukovodi direktor koji za svoj rad odgovara ministru unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: ministar) i Vladi Crne Gore.

Sektorom rukovodi pomoćnik direktora Policije, koji za svoj rad odgovara direktoru Policije.

Odsjecima, centrima bezbjednosti i odjeljenjima bezbjednosti rukovode načelnici, koji za svoj rad odgovaraju pomoćniku direktora i direktoru Policije, odnosno rukovodiocu finansijsko-obavještajne jedinice.

Grupama i jedinicama rukovode šefovi, odnosno komandanti.

Šefovi grupa za svoj rad odgovaraju načelnicima i pomoćnicima direktora, odnosno rukovodiocu finansijsko-obavještajne jedinice, a komandanti jedinica za svoj rad odgovaraju direktoru Policije.

Stanicama policije rukovode komandiri, koji za svoj rad odgovaraju načelnicima centara i odjeljenja bezbjednosti.

Rukovodilac finansijsko-obavještajne jedinice za svoj rad odgovara direktoru Policije.

Poslovi centara bezbjednosti

Član 13

Policija preko centara bezbjednosti vrši policijske poslove na teritoriji opština, Glavnog grada i Prijestonice (u daljem tekstu: opština), koji se odnose na:

- 1) zaštitu života, lične i imovinske sigurnosti;
- 2) sprječavanje i otkrivanje krivičnih djela i pronalaženje i lišavanje slobode njihovih učinilaca;
- 3) održavanje javnog reda i mira i bezbjednosti saobraćaja na putevima u drumskom saobraćaju;
- 4) kontrolu kretanja i boravka stranaca;
- 5) određene kriminalističko-tehničke poslove; i
- 6) obavljanje drugih poslova iz djelokruga centra.

Poslovi centra bezbjednosti izvršavaju se u okviru užih organizacionih jedinica, i to: odjeljenja bezbjednosti, jedinica policije i stanica policije.

Neutralnost i operativna nezavisnost Policije

Član 14

Policija je u svom radu politički i ideološki neutralna.

U vršenju policijskih poslova i sa njima povezanih poslova, Policija je operativno nezavisna od Ministarstva i drugih organa državne uprave.

Upotreba specijalnih jedinica Policije vrši se uz saglasnost direktora Policije, s tim da ministar ima ovlaštenje da opozove upotrebu specijalnih jedinica Policije.

Ministar, u skladu sa odredbama ovog zakona, može da zahtijeva posebne izvještaje u vezi sa radom Policije, uz poštovanje operativne nezavisnosti.

Izvještaj iz stava 4 ovog člana, direktor Policije je dužan da dostavi bez odlaganja i odgovoran je za sadržaj izvještaja.

III. POLICIJSKI POSLOVI

Direktor Policije

Član 15

Za direktora Policije može biti postavljeno lice koje pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa državnih službenika i namještenika ima najmanje deset godina radnog iskustva na poslovima sa VII1 nivoom kvalifikacije obrazovanja, od kojih najmanje pet godina na rukovodećim radnim mjestima u Policiji, Ministarstvu, Ministarstvu odbrane ili Agenciji za nacionalnu bezbjednost, odnosno najmanje pet godina na sudijskoj ili tužilačkoj funkciji.

Direktora Policije, na osnovu javnog konkursa, postavlja Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) na predlog ministra.

Predlog za postavljenje direktora Policije Vlada dostavlja Skupštini Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština) radi davanja mišljenja.

Mišljenje iz stava 3 ovog člana daje Skupština na predlog nadležnog odbora.

Direktor Policije ne može biti član političke partije, niti partijski djelovati, u momentu kandidovanja, za vršenje funkcije, kao ni pet godina prije podnošenja kandidature za mjesto direktora Policije.

Direktor Policije postavlja se na pet godina.

Prestanak mandata direktora Policije

Član 16

Na prava, obaveze, odgovornosti i prestanak mandata direktora Policije, primjenjuju se odredbe ovog zakona i zakona kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika.

Direktor Policije podnosi nadležnom odboru Skupštine poseban izvještaj o rezultatima Policije u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije, dva puta godišnje, a najkasnije 1. juna i 1. decembra.

Ako nadležni odbor Skupštine ne prihvati izvještaj iz stava 2 ovog člana o tome će obavijestiti ministra koji može pokrenuti postupak razrješenja direktora Policije prije isteka vremena na koje je postavljen.

U slučaju prestanka mandata direktora Policije prije isteka vremena na koje je postavljen ili u slučaju spriječenosti direktora Policije da, iz bilo kojih razloga stalno ili na duže vrijeme vrši svoju dužnost, Vlada će na predlog ministra, za vršioca dužnosti odrediti jednog od rukovodilaca unutrašnje organizacione jedinice Policije, koji ispunjava uslove za direktora Policije propisane ovim zakonom, a najduže do šest mjeseci.

Pomoćnik direktora Policije

Član 17

Za pomoćnika direktora Policije može biti postavljeno lice koje, pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa državnih službenika i namještenika, ima najmanje deset godina radnog iskustva na poslovima sa VII1 nivoom kvalifikacije obrazovanja, od kojih najmanje tri godine na rukovodećim radnim mjestima u Policiji, Ministarstvu, Ministarstvu odbrane ili Agenciji za nacionalnu bezbjednost, odnosno najmanje tri godine na sudijskoj ili tužilačkoj funkciji.

Pomoćnike direktora Policije postavlja ministar, na predlog direktora Policije, uz prethodnu saglasnost Vlade, u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika, kao lica iz kategorije visoki rukovodni kadar.

Pomoćnik direktora Policije ne može biti član političke partije, niti partijski djelovati, u momentu kandidovanja, za vrijeme vršenja funkcije, kao ni pet godina prije podnošenja kandidature za mjesto pomoćnika direktora Policije.

Pomoćnik direktora Policije postavlja se na pet godina.

Na prestanak mandata pomoćnika direktora Policije, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika.

Polijski poslovi

Član 18

Polijski poslovi su:

- 1) zaštita i unapređenje bezbjednosti građana i Ustavom utvrđenih sloboda i prava;
- 2) zaštita imovine;
- 3) sprječavanje vršenja, otkrivanje i rasvjetljavanje krivičnih djela za koja se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti i prekršaja;
- 4) prevencija svih oblika kriminaliteta i drugih nezakonitih postupanja, pronalaženje učinilaca krivičnih djela i prekršaja i njihovo dovođenje nadležnim organima, kao i preduzimanje mjera i radnji za otkrivanje i identifikovanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću;
- 5) obezbjeđivanje tragova i predmeta koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom i prekršajnom postupku, vođenje DNK registra i obrada podataka u tom registru, uzimanje otisaka prstiju, kao i druga kriminalističko-forenzička vještačenja i analize upotrebom savremenih forenzičkih metoda i evidencija;
- 6) održavanje javnog reda i mira i sprječavanje nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskim priredbama;
- 7) pružanje pomoći u izvršenjima;
- 8) operativni i analitički poslovi, kao i poslovi koji se obavljaju primjenom policijsko-obavještajnog modela;
- 9) obezbjeđivanje određenih ličnosti, objekata i prostora;
- 10) zaštita kritične infrastrukture Policije;
- 11) regulisanje, kontrola i nadzor u saobraćaju na putevima;
- 12) granična kontrola;
- 13) postupanje prema strancima u slučajevima propisanim zakonom;
- 14) izvršavanje odluka nadležnog organa o zadržavanju lica i drugih odluka u skladu sa zakonom;
- 15) poslovi na moru i unutrašnjim plovnim putevima iz nadležnosti Policije;
- 16) obezbjeđivanje javnih okupljanja građana i javnih priredbi u skladu sa zakonom; i
- 17) drugi poslovi propisani zakonom.

Polijski poslovi vrše se primjenom policijskih ovlašćenja, mjera i radnji.

Načela i cilj vršenja policijskih poslova

Član 19

Vršenje policijskih poslova zasniva se na načelima demokratskog društva, i to: zakonitosti, profesionalizma, depolitizacije, saradnje, srazmjernosti u primjeni ovlašćenja, efikasnosti, nepristrasnosti, nediskriminacije, blagovremenosti, integriteta i hijerarhijske podređenosti.

Polijski poslovi vrše se sa ciljem da se obezbijedi jednaka zaštita bezbjednosti, sloboda i prava građana, primijeni zakon i obezbijedi vladavina prava.

U vršenju policijskih poslova mogu se upotrebljavati ovlašćenja koja su propisana zakonom i čijom se upotrebom cilj postigne sa najmanje štetnih posljedica.

Standardi policijskog postupanja

Član 20

Polijski službenici postupaju u skladu sa Ustavom, potvrđenim međunarodnim ugovorima, zakonom i drugim propisima.

Polijski službenici dužni su da se pridržavaju standarda policijskog postupanja, a naročito standarda koji proizilaze iz obaveza utvrđenih međunarodnim aktima, a odnose se na dužnost služenja ljudima, poštovanje zakonitosti i suzbijanje nezakonitosti, ostvarivanje ljudskih prava, nediskriminaciju prilikom izvršavanja policijskih zadataka, ograničenost i uzdržanost u upotrebi sredstava prinude, zabranu mučenja i primjene nečovječnih i ponižavajućih postupaka, pružanje pomoći ugroženim i drugim licima kojima je pomoć potrebna, obavezu zaštite tajnih i ličnih podataka, obavezu odbijanja nezakonitih naređenja i suprotstavljanje svakom obliku korupcije i diskriminacije.

Polijsko-obavještajni model

Član 21

Policija u vršenju policijskih poslova primjenjuje policijsko-obavještajni model.

Polijsko-obavještajni model, u smislu ovog zakona, predstavlja način rukovođenja, odnosno upravljanja pojedinim policijskim poslovima na osnovu kriminalističko obavještajnih informacija, prikupljenih u skladu sa zakonom, radi definisanja prioriteta u oblasti sprječavanja i suzbijanja kriminaliteta, kao i donošenja odgovarajućih odluka u vezi sa tim.

Za prikupljanje kriminalističko-obavještajnih informacija Policija, pored ostalog, može koristiti usluge povjerljivih lica, odnosno neposredne izvore (u daljem tekstu: operativne veze).

Blži način vršenja policijskih poslova primjenom policijsko-obavještajnog modela uređuje se propisom Ministarstva, koji se označava odgovarajućim stepenom tajnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Vršenje policijskih poslova van radnog vremena

Član 22

Policijski službenik, u slučajevima kad je to moguće, van radnog vremena, pruža pomoć svakom licu koje se nalazi u opasnosti, sprječava vršenje krivičnih djela i radnji koje mogu da naruše javni red i mir ili ugroze bezbjednost lica i imovine, u zavisnosti od procjene i stepena ugroženosti bezbjednosti lica i imovine.

U slučaju iz stava 1 ovog člana policijski službenik, bez odlaganja, obavještava najbližu organizacionu jedinicu Policije, ostaje na licu mjesta i obezbjeđuje lice mjesta do dolaska policijskih službenika koji će postupiti po njegovom obavještenju i preduzima druga policijska ovlašćenja, mjere i radnje u skladu sa zakonom.

Izuzetno, policijski službenik za vrijeme privremene spriječenosti za rad nije dužan da postupi u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Po osnovu vršenja poslova iz stava 1 ovog člana, policijski službenik ostvaruje prava u skladu sa ovim zakonom.

Dužnost vršenja policijskih poslova

Član 23

Policijski službenik je dužan da preduzme nužne radnje u vršenju policijskih poslova radi zaštite života ljudi i kad mu je u vršenju tih poslova ugrožen život.

Odnos između Policije, državnog tužilaštva i suda i saradnja sa službama bezbjednosti

Član 24

Policija u izviđaju, krivičnom i prekršajnom postupku primjenjuje policijska ovlašćenja i postupi po naredbama i zahtjevima državnog tužioca i suda, u skladu sa zakonom.

Policija sarađuje sa drugim organima i službama koji se bave poslovima bezbjednosti, kroz zajednički rad, razmjenu informacija i tehničku saradnju, u skladu sa zakonom.

Policija u zajednici

Član 25

Radi vršenja unutrašnjih poslova i rješavanja bezbjednosnih prioriteta u opštini, Ministarstvo razvija saradnju i partnerstvo sa građanima i drugim subjektima u opštini i koordinira zajedničke interese i potrebu stvaranja povoljnog bezbjednosnog ambijenta u opštini, odnosno izgradnju demokratskog društva.

Policija pruža podršku opštini u razvoju prevencije kriminala i ostvarivanju drugih bezbjednosnih potreba opštine.

Ministarstvo razvija profesionalne kapacitete, kompetencije i etiku policijskih službenika za društveno odgovorno vršenje policijskih poslova, uz puno poštovanje ljudskih i manjinskih prava i sloboda i zaštitu svih ranjivih kategorija lica.

Radi razvijanja saradnje i partnerstva, u smislu stava 1 ovog člana, rukovodilac organizacione jedinice Policije, obrazovane za područje opštine, dostavlja skupštini opštine izvještaj o stanju bezbjednosti na području opštine, do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

U izvještaj iz stava 4 ovog člana ne unose se podaci o krivičnim i prekršajnim postupcima koji su u toku.

Prijem prijava o učinjenom krivičnom djelu i prekršaju

Član 26

Policijski službenik dužan je da, u skladu sa zakonom, primi prijavu o učinjenom krivičnom djelu i prekršaju, kao i prijavu iz čijeg sadržaja ne proizilazi da je riječ o krivičnom djelu ili prekršaju.

Prijem nađenih stvari

Član 27

Policijski službenik dužan je da od nalazača primi nađenu stvar koja može ugroziti bezbjednost građana, novac i dragocjenosti, odnosno opasnu stvar i o tome sačini zapisnik, a nalazaču izda potvrdu o prijemu stvari.

Policija je dužna da preduzme sve potrebne mjere za očuvanje stvari i pronalaženje lica koje je stvar izgubilo.

Ako je lice koje je stvar izgubilo poznato ili se naknadno identifikuje, stvar će se vratiti.

Na postupanje sa stvarima iz stava 1 ovog člana, primjenjuju se odredbe ovog zakona o čuvanju i uništavanju privremeno oduzetih predmeta.

Saradnja sa građanima

Član 28

Policija sarađuje neposredno sa građanima koji pružaju pomoć u vršenju policijskih poslova u skladu sa ovim zakonom.

Kodeks policijske etike

Član 29

Kodeks policijske etike predstavlja skup načela o etičkom postupanju policijskih službenika koji se zasniva na dugogodišnjoj pozitivnoj praksi u radu službenika Policije, kao i na međunarodnim standardima iz ove oblasti i ima za cilj očuvanje, afirmaciju i unapređenje dostojanstva i ugleda policijskih službenika i jačanje povjerenja građana u rad Policije.

Policijski službenik dužan je da se na radu i van rada ponaša tako da ne šteti ugledu Ministarstva i Policije, u skladu sa ovim zakonom i Kodeksom policijske etike.

Kodeks policijske etike i akt o ponašanju policijskog službenika prema podređenima i nadređenima i njegovom ličnom izgledu donosi Ministarstvo.

Etički odbor

Član 30

Primjenu Kodeksa policijske etike prati Etički odbor.

Etički odbor ima sedam članova, i to:

- dva predstavnika iz reda policijskih službenika, od kojih je najmanje jedan sa najvišim policijskim zvanjem, koje predlaže direktor Policije;

- jednog predstavnika sindikata zaposlenih u Policiji;

- dva predstavnika Ministarstva, i

- dva predstavnika nevladinih organizacija koje se bave ljudskim pravima u vezi sa radom Policije.

Predsjednika i članove Etičkog odbora imenuje ministar, na vrijeme od dvije godine.

Predsjednik i članovi Etičkog odbora imaju pravo na naknadu za svoj rad.

Predstavnici nevladine organizacije iz stava 2 alineja 4 ovog člana imenuju se na predlog nevladinih organizacija, na osnovu javnog poziva koji objavljuje Ministarstvo, u skladu sa posebnim propisom.

Ovlašćenja Etičkog odbora

Član 31

Etički odbor, povodom predloga, pritužbi i predstavki građana i policijskih službenika, kao i na osnovu sopstvenih saznanja, daje mišljenje da li određeno ponašanje policijskog službenika predstavlja povredu Kodeksa policijske etike.

Etički odbor može da traži neophodne podatke od Ministarstva, Policije, organa državne uprave, građana i drugih subjekata koji imaju informacije u vezi sa predlozima, pritužbama i predstavkama iz stava 1 ovog člana.

Mišljenje iz stava 1 ovog člana, Etički odbor dostavlja policijskom službeniku, njegovom neposrednom rukovodiocu, direktoru Policije, ministru i podnosiocu predloga, pritužbe ili predstavke.

Kad utvrdi da određeno ponašanje policijskog službenika predstavlja povredu Kodeksa policijske etike, Etički odbor inicira, odnosno predlaže pokretanje odgovarajućeg postupka.

Etički odbor sačinjava godišnji izvještaj o radu, koji sadrži pregled i analizu odluka donijetih tokom godine i mišljenja iz stava 1 ovog člana, kao i ocjenu stanja sa preporukama.

Izvještaj iz stava 5 ovog člana, Etički odbor dostavlja ministru i direktoru Policije, najkasnije do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu.

Rad Etičkog odbora je javan, osim ako podnositelj pritužbe traži da razmatranje pritužbe bude anonimno.

Etički odbor donosi poslovnik o bližem načinu rada i drugim pitanjima od značaja za rad Etičkog odbora.

Pravo na pritužbu

Član 32

Fizičko i pravno lice ima pravo da podnese pritužbu na rad policijskog službenika, kad smatra da je policijski službenik u vršenju policijskih poslova povrijedio neko njegovo pravo ili mu nanio štetu, u roku od 30 dana od dana kad je nastala šteta, odnosno povrijeđeno neko njegovo pravo ili sloboda.

Policija je dužna da podnosiocu pritužbe dostavi odgovor, u što kraćem roku, a najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema pritužbe.

Podnosiocu pritužbe omogućiće se uvid u spise predmeta o postupku provjera i utvrđivanju činjeničnog stanja u vezi sa pritužbom.

Povodom pritužbe iz stava 1 ovog člana, Policija može tražiti mišljenje Etičkog odbora.

Podnositelj pritužbe može, ako nije zadovoljan odgovorom ili ne dobije odgovor u roku iz stava 2 ovog člana, podnijeti prigovor Ministarstvu, u roku od 15 dana od dana prijema odgovora, odnosno isteka roka za odgovor.

O prigovoru iz stava 5 ovog člana odlučuje ministar, u roku od 30 dana od dana prijema prigovora.

Bliži način postupanja po pritužbama iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Pravo na sudsku zaštitu i naknadu štete

Član 33

Lice koje smatra da su mu vršenjem policijskih poslova povrijeđene slobode i prava ili mu je nanijeta šteta ima pravo na sudsku zaštitu i naknadu štete.

Pomoć u izvršenjima

Član 34

Polijski službenici, u skladu sa zakonom, pružaju pomoć državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave i organima lokalne uprave u postupku izvršenja njihovih odluka, na njihov zahtjev, kao i u drugim slučajevima propisanim zakonom, ako je u tom postupku pokušano izvršenje, koje je onemogućeno pružanjem fizičkog otpora ili ozbiljnom prijetnjom od strane lica prema kome se sprovodi postupak izvršenja, odnosno ako se u postupku sprovođenja izvršenja opravdano očekuje pružanje fizičkog otpora.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, policijski službenici neće pružiti pomoć u postupku izvršenja odluka organima čiji službenici imaju ovlaštenje upotrebe sredstava prinude, kad primjena tih ovlaštenja omogućava nesmetano izvršenje odluke.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana, podnosi se najkasnije pet dana prije dana određenog za izvršenje odluke, organizacionoj jedinici Policije na čijem području se zahtijeva pružanje pomoći.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, ako to nalažu razlozi hitnosti, policijski službenici pruže pomoć na usmeni zahtjev organa iz stava 1 ovog člana, bez odlaganja, uz obavezu tog organa da u roku od 24 časa dostavi pisani zahtjev.

Uz zahtjev za pružanje pomoći, organi iz stava 1 ovog člana dostavljaju i dokaz da su pokušali izvršenje, koje je onemogućeno pružanjem fizičkog otpora ili ozbiljnom prijetnjom od strane lica prema kome se sprovodi postupak izvršenja, odnosno dokaz da se u postupku sprovođenja izvršenja opravdano očekuje pružanje fizičkog otpora.

O zahtjevu za pružanje pomoći odlučuje rukovodilac organizacione jedinice Policije, iz stava 3 ovog člana, po ovlaštenju direktora, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 48 časova od dana dostavljanja zahtjeva.

Organ iz stava 1 ovog člana, ako nije zadovoljan odgovorom ili ne dobije odgovor u roku iz stava 6 ovog člana, može podnijeti prigovor Ministarstvu, u roku od tri dana od dana dostavljanja odgovora, odnosno isteka roka za dostavljanje odgovora.

O pruženoj pomoći policijski službenik podnosi izvještaj nadležnoj organizacionoj jedinici Policije i Ministarstvu.

Prije otpočinjanja pružanja pomoći, policijski službenik ima pravo da izvrši provjeru okolnosti događaja, odnosno provjeru lica na koje se izvršenje odnosi kroz bazu podataka i evidencije kojima Policija ima pristup.

Polijski službenik dužan je da privremeno oduzme oružje i druge predmete pogodne za ugrožavanje bezbjednosti prije izvršenja, u skladu sa ovim zakonom, ako utvrdi da lice na koje se izvršenje odnosi ili drugo lice koje je član njegovog domaćinstva posjeduje oružje u legalnom posjedu.

Sadržinu zahtjeva za pružanje pomoći, način pružanja i izvještavanje o pruženoj pomoći propisuje Ministarstvo.

Vozila, plovila, vazduhoplovi, naoružanje, posebna oprema i sredstva

Član 35

Radi vršenja zakonom utvrđenih poslova, policijski službenici upotrebljavaju vozila, plovila, vazduhoplove (helikoptere, bespilotne vazduhoplove i sl.), naoružanje, posebnu opremu, odnosno uređaje za otkrivanje i onemogućavanje upotrebe bespilotnih vazduhoplova, informacionu i komunikacionu opremu i sisteme, kao i drugu posebnu opremu i sredstva.

Fizička i pravna lica ne mogu koristiti kombinaciju boja i oznaka vozila, plovila i vazduhoplova koja je istovjetna ili slična bojama i oznakama vozila, plovila i vazduhoplova koje upotrebljava Policija.

Ministarstvo je dužno da adekvatno upravlja zalihama naoružanja, posebne opreme i sredstava, održava ih u ispravnom stanju i čuva u prostoru za bezbjedan smještaj i čuvanje.

Ministarstvo vodi evidenciju o nabavci, korišćenju, stanju i uništavanju naoružanja, posebne opreme i sredstava koja sadrže eksplozivna punjenja (uključujući municiju).

Evidencija iz stava 4 ovog člana, vodi se u elektronskoj formi i čuva se trajno.

Boju i oznake vozila, plovila, vazduhoplova, naoružanje, posebnu opremu i sredstva koja se upotrebljavaju za vršenje policijskih poslova utvrđuje Vlada.

Izvršavanje odluke o zadržavanju lica i prostorije za zadržavanje lica lišenih slobode i zadržanih lica

Član 36

Lice, koje je na osnovu odluke nadležnog organa dovedeno u prostorije za zadržavanje, ima pravo na nepovredivost ličnog dostojanstva, psihičkog i fizičkog integriteta i sva druga prava propisana zakonom.

Prilikom dovođenja u prostorije za zadržavanje, prava iz člana 79 stav 1 ovog zakona, licu se moraju ponovo saopštiti usmeno i pisanim putem na jeziku koji razumije, odnosno jeziku za koji se opravdano smatra da razumije.

Prostorije namijenjene za zadržavanje lica lišenih slobode i zadržanih lica moraju da ispunjavaju međunarodne standarde, naročito u pogledu higijensko-tehničkih uslova, kubature vazduha, adekvatne temperature prostorije, minimalne površine, osvjetljenja, provjetravanja i uslova za vršenje vjerskih potreba.

Uslove iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Prije donošenja akta iz stava 4 ovog člana, Ministarstvo pribavlja mišljenje Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore o ispunjenosti međunarodnih standarda u pogledu uslova iz stava 3 ovog člana.

Obezbeđivanje određenih ličnosti, objekata i prostora

Član 37

Ličnosti, objekte i prostore iz člana 18 stav 1 tačka 9 ovog zakona, način obezbeđivanja, kao i druga pitanja od značaja za obezbeđivanje određenih ličnosti, objekata i prostora utvrđuje Vlada.

Zaštita kritične infrastrukture Policije

Član 38

Kritična infrastruktura koju koristi Policija, a koja je određena u skladu sa posebnim zakonom, štiti se primjenom mjera fizičke i/ili tehničke zaštite, kao i primjenom drugih potrebnih mjera, na osnovu plana obezbjeđenja.

Plan obezbjeđenja iz stava 1 ovog člana, obavezno sadrži procjenu bezbjednosti, ugroženosti i rizika, elaborat fizičkog obezbjeđenja i projekat tehničke zaštite.

Blži način zaštite kritične infrastrukture i blži sadržaj plana iz stava 2 ovog člana, uređuje se propisom Ministarstva, koji se označava odgovarajućim stepenom tajnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Pribavljanje podataka iz kaznene evidencije

Član 39

Radi obezbjeđivanja objekata i prostora iz člana 37 ovog zakona i zaštite kritične infrastrukture, Policija može, uz obrazloženi zahtjev, tražiti podatke iz kaznene evidencije od organa državne uprave nadležnog za poslove pravosuđa za lica koja treba da se angažuju na izvođenju radova u tim objektima i prostorima.

Pristup podacima u evidenciji iz stava 1 ovog člana ostvaruje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava, a u slučaju da to nije moguće organ državne uprave nadležan za poslove pravosuđa dužan je da tražene podatke dostavi, u roku od tri dana.

Ako se na osnovu dobijenih podataka procijeni da bi angažovanjem lica iz stava 1 ovog člana bilo ugroženo obezbjeđivanje objekata i prostora iz člana 37 ovog zakona, odnosno zaštita kritične infrastrukture, Policija će zabraniti angažovanje tih lica na izvođenju radova i pristup objektu i prostoru, odnosno kritičnoj infrastrukturi.

Počasna garda

Član 40

Na osnovu odluke ministra, određeni broj policijskih službenika, kao počasna garda, učestvuje u svečanostima, ceremonijama i prijemima koji se organizuju povodom:

- 1) dočeka i ispraćaja predstavnika stranih država koji dolaze u zvanične i radne posjete Ministarstvu i Policiji;
- 2) polaganja vijenaca na spomenike u Crnoj Gori i otvaranja spomen-obilježja;
- 3) sahrana istaknutih policijskih službenika i službenika koji su izgubili život u vršenju ili povodom vršenja unutrašnjih poslova; i
- 4) organizovanja drugih događaja od značaja za Ministarstvo.

Način angažovanja i obuke policijskih službenika iz stava 1 ovog člana, njihova prava i obaveze, način učestvovanja u svečanostima, ceremonijama i prijemima i druga pitanja od značaja za vršenje poslova počasne garde propisuje Ministarstvo.

IV. POLICIJSKA OVLAŠĆENJA I DUŽNOSTI

1. Opšta pravila

Vrste policijskih ovlašćenja, mjera i radnji

Član 41

Policijska ovlašćenja, mjere i radnje su:

- 1) obrada podataka o ličnosti i drugih podataka;
- 2) utvrđivanje identiteta lica i istovjetnosti predmeta;
- 3) pozivanje;
- 4) dovođenje;
- 5) privremeno ograničenje slobode kretanja;
- 6) davanje upozorenja;
- 7) izdavanje naređenja;
- 8) upotreba tuđeg saobraćajnog sredstva ili sredstva veze;
- 9) utvrđivanje prisustva alkohola i/ili psihoaktivnih supstanci u organizmu;
- 10) privremeno oduzimanje, čuvanje i uništenje predmeta;
- 11) traganje za licima i predmetima;
- 12) zaustavljanje i pregled lica, predmeta i prevoznih sredstava;
- 13) javno obećanje nagrade;
- 14) snimanje na javnom mjestu;
- 15) upotreba sredstava prinude;
- 16) sprovođenje posebnih policijskih radnji;
- 17) sprovođenje pripremnih radnji za primjenu mjera tajnog nadzora;
- 18) poligrafsko testiranje;
- 19) protidiverzioni pregled;
- 20) obezbjeđenje i pregled mjesta događaja;
- 21) preduzimanje mjera za otklanjanje neposredne opasnosti; i
- 22) druga ovlašćenja propisana zakonom.

Član 42

Policijska ovlašćenja u vršenju policijskih poslova primjenjuju policijski službenici.

Direktor i pomoćnik direktora Policije imaju policijska ovlašćenja u vršenju policijskih poslova, kao i prava, obaveze i odgovornosti u vezi sa tim ovlašćenjima.

Pripravnik u Policiji, za vrijeme trajanja pripravničkog staža ne može primjenjivati policijska ovlašćenja.

Uslovi za primjenu policijskih ovlašćenja

Član 43

Policijska ovlašćenja mogu se primijeniti samo ako su ispunjeni zakonom propisani uslovi za njihovu primjenu.

Policijski službenik primjenjuje policijska ovlašćenja po:

- 1) sopstvenoj procjeni ispunjenosti zakonom propisanih uslova za primjenu;
- 2) naređenju neposrednog rukovodioca, odnosno nadređenog policijskog službenika, u skladu sa zakonom; ili
- 3) naredbi suda ili državnog tužioca, u skladu sa posebnim zakonom.

Kad je nadređeni policijski službenik prisutan prilikom primjene policijskih ovlašćenja, policijska ovlašćenja primjenjuju se po njegovom naređenju, izuzev u situacijama koje nalažu hitnost u postupanju.

Lice prema kome se primjenjuje policijsko ovlašćenje ima pravo da, kad to okolnosti omogućavaju i ako se time ne ugrožava ili ne odlaže izvršenje policijskog zadatka, bude upoznato sa razlozima za preduzimanje policijskog ovlašćenja, ukaže na okolnosti koje smatra bitnim u vezi sa primjenom policijskog ovlašćenja, bude upoznato sa identitetom policijskog službenika koji primjenjuje policijsko ovlašćenje i da traži prisustvo lica koje uživa njegovo povjerenje.

Snimanje radnji policijskih službenika

Član 44

Radnje policijskih službenika mogu se snimati uređajima za audio-vizuelno snimanje u cilju zaštite bezbjednosti lica i imovine vršenjem policijskih poslova, kontrole primjene policijskih ovlašćenja, kao i zaštite policijskih službenika.

Uređaji iz stava 1 ovog člana, nalaze se na vidnom mjestu kod policijskog službenika, odnosno na vidnom mjestu u službenom vozilu, plovilu ili vazduhoplovu.

Lice prema kome se primjenjuje policijsko ovlašćenje, kad to okolnosti omogućavaju i ako se time ne ugrožava ili ne odlaže izvršenje policijskog zadatka, biće upoznato da se radnje policijskih službenika snimaju i ta radnja upoznavanja će biti snimljena.

Snimke nastale u smislu stava 1 ovog člana, koji se ne koriste u postupcima koji se vode u skladu sa odredbama posebnih zakona, Policija će uništiti u roku od 90 dana od dana njihovog nastanka.

Omogućavanje medicinske pomoći

Član 45

Ako lice prema kome se primjenjuje policijsko ovlašćenje to zahtijeva, policijski službenik će omogućiti da mu se pruži medicinska pomoć.

Princip srazmjernosti

Član 46

Primjena policijskog ovlašćenja mora biti srazmjerna potrebi zbog koje se preduzima.

Između više policijskih ovlašćenja, primijenice se ono kojim se zadatak može izvršiti blagovremeno, sa najmanje štetnih posljedica i kojim se najmanje ograničavaju ljudska prava i slobode.

Prilikom primjene sredstava prinude, njihova upotreba treba da bude postupna, od najblažeg prema težem sredstvu prinude, ako je to moguće i uz minimum neophodne sile.

Zaštita oštećenih krivičnim djelom i drugih lica

Član 47

Policija će, ako za vrijeme dok za to postoje opravdani razlozi, preduzimanjem odgovarajućih mjera, zaštititi oštećenog i drugo lice koje je dalo ili može dati podatke od značaja za krivični postupak ili lice koje je sa tim licima u vezi, ako im od učinioca krivičnog djela ili drugih lica prijeti opasnost.

Policijski službenik je dužan da štiti podatke čije bi otkrivanje izložilo opasnosti lice iz stava 1 ovog člana, tako što prilikom izvještavanja može uskratiti podatak o identitetu lica od kojeg je dobilo obavještenje.

Mjere iz stava 1 ovog člana, preduzimaju se na način da se u potpunosti zaštiti identitet oštećenog i drugih lica.

Obaveza čuvanja podataka

Član 48

Polijski službenik dužan je da čuva i štiti tajne podatke i podatke o ličnosti do kojih je došao u toku ili povodom vršenja policijskih poslova, u skladu sa zakonom.

Obaveza čuvanja i zaštite tajnih podataka traje i nakon prestanka vršenja policijskih poslova, odnosno prestanka radnog odnosa u Ministarstvu.

Polijski službenik se može osloboditi obaveze čuvanja tajnih podataka, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Polijski službenik može učiniti javno dostupnim podatke o ličnosti (u daljem tekstu: lični podaci) do kojih je došao u radu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Izvršavanje naređenja

Član 49

Polijski službenik dužan je da izvrši sva naređenja neposrednog rukovodioca izdata radi vršenja policijskih poslova, osim naređenja čije bi izvršenje predstavljalo krivično djelo.

Ako naređenje smatra nezakonitim iz drugih razloga, policijski službenik dužan je da o tome obavijesti ministra, direktora Policije i rukovodioca organizacione jedinice u kojoj je raspoređen.

Policija je dužna da policijskom službeniku u slučaju iz stava 2 ovog člana obezbijedi zaštitu u skladu sa zakonom.

Službena legitimacija i službena značka

Član 50

Polijskom službeniku se radi dokazivanja svojstva policijskog službenika, izdaju službena legitimacija i službena značka.

Službenu legitimaciju i službenu značku izdaje Ministarstvo.

O izdatim službenim legitimacijama i službenim značkama vodi se evidencija koja, pored ostalih podataka, sadrži i lične podatke policijskog službenika.

Izgled i sadržaj službene legitimacije i izgled službene značke, kao i sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 3 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Uniforma, oznake zvanja i posebne oznake

Član 51

Polijske poslove policijski službenici vrše u uniformi na kojoj se nalaze oznake zvanja i posebne oznake.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, policijski službenici, čija priroda i uslovi vršenja poslova to zahtijevaju, određene policijske poslove mogu vršiti u civilnom odijelu.

Lica koja nijesu policijski službenici ne mogu da nose uniforme koje su istovjetne ili slične uniformama koje nose policijski službenici.

Polaznici osnovnog policijskog obrazovanja iz člana 147 ovog zakona i pripravnici u Policiji, nose uniforme koje su istovjetne uniformama koje nose policijski službenici, ali sa različitim i vidno istaknutim oznakama.

Uniforme, oznake zvanja i posebne oznake, utvrđuje Vlada.

Predstavljanje i identifikacija policijskih službenika

Član 52

Ako policijski službenik vrši policijske poslove u civilnom odijelu, dužan je da se, prije početka primjene policijskog ovlašćenja, predstavi pokazivanjem službene legitimacije.

Polijski službenik u uniformi dužan je da se, prije početka primjene policijskog ovlašćenja, predstavi pokazivanjem službene legitimacije ili službene značke, ako to zahtijeva lice prema kome se primjenjuje policijsko ovlašćenje.

Izuzetno, policijski službenik neće se predstaviti na način iz st. 1 i 2 ovog člana, kad to može ugroziti postizanje cilja u vršenju policijskog posla.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, policijski službenik će u toku primjene policijskog ovlašćenja upozoriti građanina riječju „Policija“.

Odredbe stava 4 ovog člana ne primjenjuju se u situacijama kad to može da ugrozi postizanje cilja u vršenju policijskog posla.

Ako usljed korišćenja posebne opreme u vršenju policijskih poslova nije moguće predstavljanje, odnosno identifikovanje policijskih službenika, na uniformi odnosno djelovima posebne opreme nalazi se vidljiva oznaka koja se sastoji od kombinacije slova i/ili brojeva, koja će omogućiti identifikaciju policijskog službenika.

O zaduženju oznaka iz stava 6 ovog člana, vodi se posebna evidencija.

Blže karakteristike oznaka iz stava 6 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Primjena policijskih ovlašćenja prema ranjivim kategorijama lica

Član 53

Polijski službenici su dužni da u svim, a naročito u zakonom propisanim slučajevima, posebno obazrivo primjenjuju policijska ovlašćenja prema licima mlađim od 14 godina, očigledno bolesnim, starim i iznemoglim licima, licima sa invaliditetom, licima čije je kretanje znatno otežano, kao i prema ženama čija je trudnoća vidljiva, uz primjenu zakonom propisanih ograničenja.

Policijski službenici primjenjuju policijska ovlašćenja prema licima iz stava 1 ovog člana naročito vodeći računa o duševnoj razvijenosti, osjetljivosti, ličnim svojstvima i privatnosti tih lica.

Policijski službenici će prilikom primjene policijskih ovlašćenja prema licima sa invaliditetom, kad to ocijene potrebnim, zatražiti pomoć lica koje raspolaže znanjima o ispravnom načinu komunikacije i ophođenja prema licu sa invaliditetom.

Poslove, u skladu sa zakonom kojim se uređuje postupanje prema maloljetnicima u krivičnom postupku, vrše policijski službenici koji su posebno obučeni za postupanje sa maloljetnim učioniocima krivičnih djela i maloljetnicima kao učesnicima u krivičnom postupku.

Prema maloljetniku policijska ovlašćenja se, po pravilu, primjenjuju u prisustvu roditelja ili zakonskog zastupnika i branioca.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, policijska ovlašćenja prema maloljetniku primjenjuju se bez prisustva roditelja ili zakonskog zastupnika, u prisustvu predstavnika organa nadležnog za socijalnu i dječju zaštitu ili trećeg lica od povjerenja, u slučaju kad postoji osnov sumnje da je roditelj ili zakonski zastupnik učinio krivično djelo ili prekršaj na štetu maloljetnika.

U cilju sprječavanja neposrednog izvršenja krivičnog djela ili prekršaja, policijski službenik može primijeniti policijska ovlašćenja prema maloljetniku bez prisustva roditelja, zakonskog zastupnika, branioca, trećeg lica od povjerenja ili predstavnika organa nadležnog za socijalnu i dječju zaštitu.

Primjena policijskih ovlašćenja prema licu sa imunitetom

Član 54

Policijski službenik je dužan da prema licu koje uživa imunitet postupi u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorom i posebnim propisom.

Policijski službenik je dužan da o postupanju prema licu iz stava 1 ovog člana, bez odlaganja, obavijesti neposrednog rukovodioca.

Neposredni rukovodilac je dužan da o postupanju iz stava 2 ovog člana, bez odlaganja, obavijesti direktora Policije.

Primjena policijskih ovlašćenja prema vojnim licima

Član 55

Policijska ovlašćenja utvrđena ovim zakonom policijski službenik primjenjuje i prema vojnim licima, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

O preduzimanju policijskih ovlašćenja prema licima iz stava 1 ovog člana, odmah se obavještava nadležna organizaciona jedinica Generalštaba Vojske Crne Gore.

Službeno oružje, druga oprema i sredstva za vršenje policijskih poslova

Član 56

Policijski službenik, kome priroda posla to nalaže, dužan je i ovlašćen da nosi službeno oružje i municiju, kao i drugu opremu i sredstva za vršenje policijskih poslova u toku radnog vremena.

Policijski službenik može da nosi službeno oružje i municiju i van radnog vremena.

Upućivanje policijskog službenika u inostranstvo

Član 57

Policijski službenik može učestvovati u vršenju policijskih poslova u inostranstvu, u skladu sa međunarodnim ugovorom.

O upućivanju policijskog službenika u inostranstvo odlučuje ministar, na predlog direktora Policije, na osnovu zasluga i postignutih rezultata rada.

Policijski službenik se ne može uputiti u inostranstvo radi vršenja poslova iz stava 1 ovog člana, bez njegove saglasnosti.

Policijski službenik koji se upućuje u inostranstvo, u skladu sa stavom 1 ovog člana, zaključuje ugovor sa Ministarstvom.

Bliže uslove i način izbora policijskog službenika koji se upućuje u inostranstvo, njegova prava i obaveze i sadržaj ugovora iz stava 4 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Saradnja sa policijskim službenikom druge države

Član 58

Policijski službenik druge države ili međunarodne organizacije može vršiti pojedine policijske poslove na teritoriji Crne Gore, u skladu sa ovim zakonom, uz prethodno odobrenje direktora Policije.

Policijski službenik može, zajedno sa policijskim službenikom druge države ili međunarodne organizacije, preduzimati pojedine policijske poslove u okviru zajedničke istrage, kad je to propisano zakonom ili međunarodnim ugovorom.

Vraćanje službene legitimacije, službene značke, oružja, druge opreme i sredstava

Član 59

Policijski službenik dužan je da vrati službenu legitimaciju, službenu značku, oružje, drugu opremu i sredstva za vršenje policijskih poslova ako:

- je utvrđeno da nema posebnu psihičku i/ili fizičku sposobnost za vršenje policijskih poslova u skladu sa ovim zakonom, danom dostavljanja izvještaja o utvrđenoj psihičkoj i fizičkoj sposobnosti;

- je privremeno udaljen sa rada, danom dostavljanja rješenja o udaljenju;
- mu prestane radni odnos u policijskom zvanju, danom prestanka radnog odnosa u policijskom zvanju;
- za vrijeme privremene sprječivosti za rad.

Ako policijski službenik ne postupi u skladu sa stavom 1 ovog člana, službena legitimacija, službena značka, oružje, druga oprema i sredstva za vršenje policijskih poslova će mu se oduzeti.

O oduzimanju službene legitimacije, službene značke, oružja, druge opreme i sredstava za vršenje policijskih poslova stara se neposredni rukovodilac policijskog službenika.

2. Obrada ličnih i drugih podataka

Obrada

Član 60

U vršenju poslova iz svoje nadležnosti Policija može da obrađuje lične i druge podatke (u daljem tekstu: podaci), u mjeri koja je neophodna za vršenje policijskih poslova i primjenu policijskih ovlašćenja.

Obrada ličnih podataka predstavlja obradu u smislu zakona kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Policija, u skladu sa zakonom, obrađuje podatke o:

- 1) licu od koga prijeti opasnost;
- 2) licu kome prijeti opasnost;
- 3) nestalom licu;
- 4) licu za koje postoje osnovi sumnje da priprema ili je učinilo krivično djelo ili prekršaj;
- 5) licu za kojim se traga, kao i licu koje je sa njim povezano;
- 6) licu koje drži predmete pribavljene ili nastale u vezi sa izvršenjem krivičnog djela ili nezakonito pribavljenu imovinsku korist, kao i o nezakonito pribavljenoj imovinskoj koristi i licima na koje je imovinska korist prenijeta;
- 7) objektu od kojeg ili kojem prijeti opasnost, kao i o licima, predmetima i objektima koji se nalaze ili će se nalaziti u neposrednoj blizini određenih ličnosti, objekata i prostora iz člana 18 stav 1 tačka 9 ovog zakona; i
- 8) druge podatke propisane zakonom.

Način prikupljanja podataka

Član 61

Podaci se, po pravilu, prikupljaju neposredno od lica na koje se podaci odnose.

Podaci se mogu prikupljati i korišćenjem javno dostupnih izvora, od državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave i organa lokalne uprave, privrednih subjekata, pravnih i fizičkih lica.

Prilikom vršenja redovnih policijskih poslova, policijski službenik je ovlašćen da prikuplja podatke na javnom mjestu, poštujući pravo na privatnost i porodični život.

Podaci o licu, kad je to neophodno i moguće i ako ne ugrožava primjenu policijskih ovlašćenja, mogu se prikupljati i od drugog lica, bez znanja lica na koje se podaci odnose.

Ako se prikupljanjem podataka, na način iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, ne bi mogao ostvariti legitimni cilj zaštite javnog interesa vršenjem policijskih poslova, uključujući i sprječavanje moguće opasnosti, podaci se mogu prikupljati i na drugi zakonom propisan način.

Ako bi prikupljanje podataka izložilo opasnosti po život, zdravlje, tjelesni integritet ili imovinu lica od kojih se podaci prikupljaju, policijski službenik dužan je da preduzme mjere u cilju zaštite tih lica.

O mjerama iz stava 6 ovog člana, policijski službenik, bez odlaganja, obavještava neposrednog rukovodioca.

Zahtjev za prikupljanje podataka

Član 62

Organi, privredni subjekti, pravna i fizička lica iz člana 61 stav 2 ovog zakona, dužni su da na zahtjev Policije omoguće uvid u podatke, odnosno dostave podatke o kojima vode evidencije u okviru svojih nadležnosti i ovlašćenja, a koji su Policiji potrebni za izvršavanje zakonom propisanih poslova i ovlašćenja, u roku koji je određen u zahtjevu.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana sadrži pravni osnov i razloge za korišćenje podataka, podatke koji su predmet zahtjeva, uključujući i podatke potrebne za utvrđivanje identiteta lica, odnosno istovjetnosti predmeta.

U slučaju da se zahtjevom traže podaci koji se koriste za pokretanje ili nastavak istrage u krivičnom postupku, neće se navoditi razlozi za korišćenje podataka prilikom pokretanja ili nastavka istrage u krivičnom postupku.

Uvid u podatke o kojima evidencije vode organi lokalne samouprave i organi lokalne uprave, privredni subjekti, pravna i fizička lica, Policija može izvršiti elektronskim putem, ako za to postoje tehničke mogućnosti, u skladu sa zakonom.

Policija prikuplja podatke samoinicijativno, na osnovu ovog ili drugog zakona, odnosno na osnovu naredbe suda ili državnog tužioca, u skladu sa zakonom kojim se uređuje krivični postupak.

Policija će upozoriti organe, privredne subjekte, pravna i fizička lica iz stava 1 ovog člana, da ne smiju otkriti informaciju da su od njih prikupljeni podaci u skladu sa st. 3 i 5 ovog člana, ako zakonom nije drukčije propisano.

O uvidu, pristupu i dostavljanju podataka organi, privredni subjekti, pravna i fizička lica iz stava 1 ovog člana, vode evidenciju, koja sadrži informaciju da je Policija izvršila uvid, pristup ili da su joj podaci dostavljeni elektronskim putem, kao i datum i vrijeme početka, odnosno završetka uvida i pristupa podacima.

Policija vodi evidenciju o policijskim službenicima koji su imali uvid, odnosno pristup podacima iz stava 1 ovog člana.

Informacioni, informaciono-komunikacioni, registrofonski i geoprostorni sistemi

Član 63

U vršenju poslova iz svoje nadležnosti Ministarstvo i Policija koriste informacione, informaciono-komunikacione, registrofonske i geoprostorne sisteme, u skladu sa ovim zakonom.

Ministarstvo i Policija, u cilju preduzimanja bezbjednosnih mjera i mjera zaštite podataka od nezakonitog uništenja, gubitka ili mijenjanja, neovlašćenog objelodanjivanja ili pristupa podacima koji se obrađuju upotrebom informacionih i informaciono-komunikacionih sistema, obrađuju podatke o svim korisnicima kojima je odobreno pravo pristupa servisima tih sistema.

Ministarstvo i Policija, u cilju kontrole rada policijskih i drugih službenika, kao i vođenja postupka po pritužbama, obrađuju podatke prikupljene snimanjem audio i drugih komunikacija na zatvorenom policijskom radio-komunikacionom sistemu za prenos govora, poruka i podataka, pozivanjem broja dežurnih službi i drugih javno objavljenih brojeva telefona koje koriste Ministarstvo i Policija (registrofonski sistemi).

Ministarstvo i Policija, radi vršenja poslova iz svoje nadležnosti upotrebom geografsko-informacionog sistema vrše vizuelizaciju objekata i događaja; prostornu i vremensku analizu događaja; pružaju podršku i pomoć u odlučivanju; distribuciju servisa za unos i ažuriranje geoprostornih podataka, kao i servisa za lociranje uređaja za prenos govora, poruka i podataka iz stava 3 ovog člana i drugih uređaja mobilnih radio-komunikacija; obrađuju podatke, odnosno vode evidenciju o: lokaciji, vektorskim geoprostornim podacima, rasterskim i alfanumeričkim geoprostornim podacima.

Ministarstvo i Policija vode evidenciju o nabavci, korišćenju, stanju i uništavanju informacione i informaciono-komunikacione opreme, kao i evidenciju jedinstvenih kodnih naziva u registrofonskim sistemima u vezi sa vršenjem poslova iz svoje nadležnosti.

Planiranje i primjena mjera informacione bezbjednosti i sajber zaštite, vrši se u skladu sa posebnim zakonom.

Način projektovanja, uspostavljanja, upravljanja, razvoja i održavanja informaciono-komunikacionih, registrofonskih i geoprostornih sistema uređuje Ministarstvo.

Evidencije o obrađenim podacima i rokovi čuvanja i brisanja podataka

Član 64

U vršenju poslova iz svoje nadležnosti Ministarstvo, odnosno Policija je rukovalac zbirke ličnih podataka, odnosno evidencija u kojima su sistematizovani podaci, koje su dužni da čuvaju, a naročito o:

1) krivičnim djelima i učiniocima krivičnih djela, podnesenim krivičnim prijavama, žrtvama krivičnih djela, svjedocima i oštećenim - pet godina od unosa podataka;

2) zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka i izvršiocima prekršaja - tri godine od dana pokretanja postupka odnosno godinu dana ako nije pokrenut postupak;

3) licima za kojima se traga i nestalim licima - do pronalaska ili po prestanku razloga koji su uslovi traganje, odnosno tri godine od nastupanja zastarjelosti gonjenja za učinjeno krivično djelo ili prekršaj za lica za kojima je izdata potjernica ili im je zabranjen ulazak u Crnu Goru;

4) licima za koje je sproveden postupak provjere identiteta - godinu dana od provjere identiteta lica;

5) podacima prikupljenim korišćenjem opreme za video-akustičko snimanje, u skladu sa zakonom, i to:

- 30 dana od dana nastanka podatka nastalog snimanjem na javnom mjestu;

- pet godina od dana nastanka podatka, kad se pregledom prikupljenih podataka identifikuju lica, događaji i pojave koji zahtijevaju preduzimanje mjera i radnji od strane Policije;

- pet godina od okončanja postupka ako su prikupljeni podaci potrebni za vođenje krivičnog, prekršajnog ili disciplinskog postupka;

6) operativnim informacijama - pet godina od dana obrade podatka;

7) licima prema kojima su preduzete mjere tajnog nadzora u skladu sa zakonom kojim se uređuje krivični postupak i mjerama preduzetim u skladu sa tim zakonom - pet godina od dana obrade podatka;

8) događajima o kojima je Policija obavještena ili za koje je Policija saznala na drugi način - pet godina o dana obavještenja, odnosno saznanja;

9) licima kojima je po bilo kom osnovu ograničena sloboda kretanja - pet godina od dana ograničenja slobode kretanja;

10) licima pozvanim radi prikupljanja obavještenja - dvije godine od dana prikupljanja obavještenja;

11) podnijetim pritužbama - pet godina od dana podnošenja pritužbe;

12) upotrijebljenim sredstvima prinude, policijskim službenicima koji su upotrijebili sredstva prinude i licima nad kojim su upotrijebljena sredstva prinude - deset godina od dana upotrebe sredstava prinude;

13) privremeno oduzetim, izgubljenim, nađenim i predmetima za kojima se traga - do pronalaska predmeta za kojima se traga ili po prestanku razloga koji su uslovi traganje, odnosno potragu;

14) podacima obrađenim primjenom policijsko-obavještajnog modela, odnosno prikupljenim na osnovu rada sa operativnim vezama - pet godina od dana obrade podataka;

15) podacima obrađenim primjenom posebnih policijskih radnji - pet godina od dana obrade podataka;

16) ličnim podacima datim na korišćenje, namjeni, pravnom osnovu za korišćenje i davanje podataka na korišćenje i vremenu korišćenja podataka u smislu člana 67 ovog zakona - deset godina od dana davanja podataka;

17) izdatim naređenjima - tri godine od dana izdavanja naređenja;

18) pruženoj pomoći državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave i organima lokalne uprave - dvije godine od dana pružanja pomoći;

19) prijavama javnih okupljanja i javnih priredbi - dvije godine od dana podnošenja prijave;

20) podacima od značaja za rad Policije u zajednici - pet godina od dana obrade podataka;

21) ličnostima, objektima i prostorima koje obezbjeđuje Policija - pet godina od dana obrade podataka;

- 22) rezultatima DNK analize - čuvaju se u skladu sa posebnim zakonom;
- 23) podacima o obezbijeđenim tragovima i predmetima koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom i prekršajnom postupku - do nastupanja apsolutne zastarjelosti krivičnog gonjenja za krivično djelo za koje su tragovi i predmeti uzeti;
- 24) otiscima prstiju i drugim podacima o kriminalističko-forenzičkim vještačenjima i analizama - pet godina od dana obrade podataka;
- 25) pristupu informaciono-komunikacionim sistemima - pet godina od dana pristupa sistemu;
- 26) podacima u registrofonskim sistemima - najmanje 30 dana od dana obrade podataka, a u zavisnosti od opterećenosti sistema i duže, ali ne duže od dvije godine;
- 27) finansijsko-obavještajnim podacima - u skladu sa zakonom kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma;
- 28) podacima u geoprostornim sistemima - trajno;
- 29) postupanju po zahtjevima državnog tužilaštva i suda - pet godina od dana postupanja po zahtjevu;
- 30) oznakama iz člana 52 stav 6 ovog zakona - pet godina od dana angažovanja.
- Istekom rokova iz stava 1 ovog člana, osim roka za podatke iz evidencija o obezbijeđenim tragovima i predmetima koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom i prekršajnom postupku, otiscima prstiju i drugim podacima o kriminalističko-forenzičkim vještačenjima i analizama, vrši se preispitivanje opravdanosti daljeg čuvanja podataka za vršenje policijskih poslova.
- Podaci čije dalje čuvanje nije opravdano brišu se iz evidencija po isteku propisanog roka čuvanja.
- Podaci koji su prikupljeni suprotno zakonu ili su pogrešni moraju se odmah brisati ili ispraviti.
- Lični podaci brišu se iz evidencije za lice koje je pravosnažnom sudskom odlukom oslobođeno krivične odgovornosti za određeno krivično djelo, kao i za lice u odnosu na koje je donesena pravosnažna presuda kojom se optužba odbija ili je krivični postupak za određeno krivično djelo obustavljen.
- Oblik, sadržaj, način vođenja evidencija, čuvanja i brisanja podataka iz stava 1 ovog člana, osim evidencije iz tačke 22 ovog člana, drugih evidencija ustanovljenih ovim zakonom, kao i način pristupanja blokiranim podacima iz člana 66 ovog zakona propisuje Ministarstvo.

Pravo na uvid u podatke

Član 65

- Pravo na uvid u podatke iz člana 64 stav 1 ovog zakona ima lice na koje se ti podaci odnose, i to u evidencijama:
- iz tač. 1 i 2 nakon stupanja na pravnu snagu optužnice, odnosno podnošenja optužnog predloga, odnosno danom pokretanja prekršajnog postupka za prekršaj;
 - iz tač. 3, 4, 8, 9, 11, 12, 13, 23, 24, 25 i 30 kad prestanu razlozi koji su zahtijevali prikupljanje podataka o tom licu;
 - iz tač. 5, 10, 16 do 21 kad prestanu razlozi koji su zahtijevali prikupljanje podataka;
 - iz tač. 6, 14 i 15 nakon arhiviranja informacije, odnosno podatka; i
 - iz tačke 7 nakon pravosnažnosti rješenja o prekidu istrage, odnosno danom stupanja na pravnu snagu optužnice protiv tog lica.
- Pravo na uvid u podatke na način iz stava 1 ovog člana, može se ograničiti zbog:
- sprječavanja ometanja postupka;
 - sprječavanja otkrivanja istrage ili gonjenja za krivična djela ili izvršavanja krivičnih sankcija;
 - zaštite nacionalne bezbjednosti;
 - zaštite bezbjednosti određenih ličnosti, objekata i prostora iz člana 18 stav 1 tačka 9 ovog zakona; i
 - zaštite prava i sloboda drugih.
- Lice o kome su podaci prikupljeni bez njegove saglasnosti, a nijesu brisani iz evidencije u propisanom roku, obavijestit će se o tome, ako to dopušta priroda policijskog posla.

Blokiranje podataka

Član 66

- Kada istekne rok za čuvanje podataka iz evidencije o obezbijeđenim tragovima i predmetima koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom i prekršajnom postupku; otiscima prstiju i drugim podacima o kriminalističko-forenzičkim vještačenjima i analizama podaci iz te evidencije će biti blokirani.
- Nakon blokiranja u smislu stava 1 ovog člana, podaci se čuvaju:
- deset godina za krivična djela za koja je propisana kazna zatvora do jedne godine;
 - 30 godina za krivična djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju do osam godina; i
 - 50 godina za krivična djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od osam godina.
- Policijskim službenicima i nadležnim državnim organima će se dozvoliti pristup blokiranim podacima samo za potrebe krivične istrage za krivično djelo čiji učinilac se goni po službenoj dužnosti ili u drugim slučajevima koji se odnose na zaštitu nacionalne bezbjednosti ili ustavnog poretka, ako je to neophodno za izvršavanje njihovih zakonom utvrđenih ovlašćenja.
- Po isteku rokova iz stava 2 ovog člana, blokirani podaci se brišu.

Dostavljanje podataka

Član 67

- Podatke iz evidencija iz člana 64 stav 1 ovog zakona Ministarstvo može da daje na korišćenje državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organima lokalne uprave i drugim pravnim licima koja vrše javna ovlašćenja u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita ličnih podataka, ako je to neophodno za izvršenje njihovih zakonom utvrđenih

ovlašćenja, a do tih podataka nije moguće doći na drugi način ili bi njihovo pribavljanje zahtijevalo nesrazmjerno visoke troškove.

Podatke iz evidencija iz člana 64 stav 1 ovog zakona, za koje ne postoji ograničenje propisano zakonom, Ministarstvo daje na korišćenje i na osnovu zahtjeva subjekata koji vrše nadzor i kontrolu rada Policije, radi obavljanja poslova iz njihove nadležnosti, u skladu sa ovim zakonom.

Međunarodna razmjena podataka

Član 68

Ministarstvo i Policija mogu, ako je to neophodno za izvršavanje zadataka iz svog djelokruga, na sopstvenu inicijativu ili na zahtjev stranih država ili međunarodnih organizacija, pod uslovima reciprociteta, razmjenjivati podatke.

Lični podaci se mogu razmjenjivati samo ako postoje prethodne garancije da strana država ili međunarodna organizacija koja koristi te podatke primjenjuje adekvatne mjere zaštite ličnih podataka propisane posebnim zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, kao i da će ih koristiti u svrhu propisanu ovim zakonom.

Podaci dobijeni od druge države mogu se dostaviti trećoj državi samo ako postoji saglasnost države iz koje su dobijeni.

O razmjeni podataka iz stava 3 ovog člana Ministarstvo i Policija dužni su da vode evidenciju, koja sadrži podatke o tome kad i kome su podaci dostavljeni i u koju svrhu.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, evidenciju o međunarodnoj razmjeni finansijsko-obavještajnih podataka vodi finansijsko-obavještajna jedinica, u skladu sa zakonom kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

Shodna primjena propisa o zaštiti ličnih podataka

Član 69

Na obradu ličnih podataka u Ministarstvu, odnosno Policiji shodno se primjenjuju propisi o zaštiti ličnih podataka, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

3. Provjera i utvrđivanje identiteta lica i utvrđivanje istovjetnosti predmeta

Provjera identiteta lica

Član 70

Policijski službenik provjerava identitet lica:

- 1) koje ulazi u objekat ili prostor koji se obezbjeđuje;
- 2) koje treba lišiti slobode, za koje će se izvršiti dovođenje iz člana 77 ovog zakona, zadržati ili uputiti nadležnim organima;
- 3) od koga prijeti opasnost za druga lica ili imovinu;
- 4) koje prijavljuje krivično djelo za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti ili prekršaj, izvršioci tih djela, odnosno daje obavještenje o tim krivičnim djelima i prekršajima;
- 5) nad kojim se vrši pregled, pretres po naredbi suda ili se u odnosu na to lice preduzima neka druga zakonom propisana radnja;
- 6) koje se zatekne u tuđem stanu ili drugim prostorijama ili u prevoznom sredstvu u kojem se vrši pregled ili pretres, ako je provjera identiteta potrebna;
- 7) koje se zatekne u prostoru ili u objektu na kojem je privremeno ograničena sloboda kretanja, ako je provjera identiteta potrebna;
- 8) za koje je iz bezbjednosnih razloga neophodno provjeriti identitet;
- 9) koje bez opravdanog razloga prikuplja podatke o licu, objektu ili prostoru u kojem se nalazi ličnost koju Policija obezbjeđuje;
- 10) koje može da pruži podatke korisne za vršenje policijskih poslova;
- 11) koje svojim ponašanjem, radnjama i zadržavanjem na određenom mjestu ili u određenom trenutku daje razlog za sumnju da je maloljetni bjegunac od kuće ili obrazovne ustanove ili je izgubljeno;
- 12) koje je očigledno bespomoćno, a provjera njegovog identiteta je neophodna u cilju pružanja pomoći;
- 13) na opravdan zahtjev službenog lica u smislu Krivičnog zakonika Crne Gore;
- 14) koje svojim ponašanjem, radnjama i zadržavanjem na određenom mjestu daje razlog za sumnju da predstavlja opasnost za bezbjednost i javni red i mir.

Opravdanim zahtjevom iz stava 1 tačka 13 ovog člana, smatra se zahtjev iz kojeg se može utvrditi da su podaci o identitetu lica potrebni za zakonito postupanje službenih lica.

Policijski službenik je dužan da lice čiji se identitet provjerava, na njegov zahtjev, upozna sa razlogom provjere njegovog identiteta, ako zakonom nije drukčije propisano.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, policijski službenik može uskratiti licu obavještenje o razlozima provjere njegovog identiteta, ako bi to onemogućilo ili bitno otežalo primjenu policijskih ovlašćenja propisanih zakonom.

Način provjere identiteta lica

Član 71

Provjera identiteta lica iz člana 70 ovog zakona, sprovodi se uvidom u njegovu ličnu kartu ili drugu javnu ispravu sa fotografijom ili elektronski, kad lična karta ili druga javna isprava sadrži sertifikat za elektronsku identifikaciju.

Izuzetno, identitet lica može se provjeriti na osnovu izjave drugog lica čiji je identitet već provjeren, odnosno utvrđen.

Polijski sluŹbenik moŹe provjeriti identitet lica i bez znanja lica ji se identitet provjerava, ako za to postoji opravdan razlog.

Utvrđivanje identiteta lica

lan 72

Ako se identitet lica ne moŹe provjeriti u skladu sa članom 71 ovog zakona, ili se sumnja u vjerodostojnost lične karte ili druge javne isprave sa fotografijom ili je potrebno utvrditi identitet lica za koje postoje podaci da planira, odnosno priprema izvršenje krivičnog djela ili prekršaja, identitet lica moŹe se utvrditi korišćenjem podataka iz evidencija koje vode Ministarstvo, odnosno Policija, primjenom metoda i upotrebom sredstava kriminalističke taktike i tehnike, forenzičkim, medicinskim ili drugim odgovarajućim vještačenjem, kao i kroz međunarodnu policijsku saradnju, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Ako se identitet lica ne moŹe utvrditi na način iz stava 1 ovog člana, Policija je ovlašćena da, u cilju utvrđivanja njegovog identiteta, objavi fotografiju, fotorobot, crteŹ, snimak ili opis tog lica, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Policija je ovlašćena da radi utvrđivanja identiteta lica, kad okolnosti to nalaŹu, javno objavi fotografiju nestalog lica, lica koje o sebi ne moŹe ili ne Źeli da da istinite podatke ili fotografiju leša nepoznatog lica.

Utvrđivanje istovjetnosti predmeta

lan 73

Polijski sluŹbenik duŹan je da preduzme potrebne mjere i radnje u cilju utvrđivanja istovjetnosti predmeta, kad postoje osnovi sumnje da je predmet pribavljen ili nastao u vezi sa izvršenjem krivičnog djela ili prekršaja ili je njime izvršeno krivično djelo ili prekršaj.

Utvrđivanje istovjetnosti predmeta policijski sluŹbenik sprovodi utvrđivanjem i provjerom obiljeŹja i svojstava predmeta, kao i utvrđivanjem i provjerom odnosa između lica ili događaja i predmeta.

Policija moŹe javno da objavi fotografiju, crteŹ, snimak ili opis predmeta, ako je to od značaja za uspješno utvrđivanje istovjetnosti predmeta.

4. Pozivanje

Uslovi i način pozivanja na razgovor

lan 74

Policija moŹe uputiti poziv na razgovor licu za koje postoji vjerovatnoća da raspolaŹe podacima koji su neophodni za vršenje policijskih poslova.

U pozivu iz stava 1 ovog člana, moraju se navesti razlozi pozivanja na razgovor, naziv, mjesto i adresa organizacione jedinice Policije u koju se lice poziva na razgovor, vrijeme dolaska i pravo lica da na razgovor dođe sa advokatom.

Ako pozvano lice iz stava 1 ovog člana dođe u prostorije Policije sa advokatom, advokatu se mora omogućiti da prisustvuje razgovoru.

Pozvano lice iz stava 1 ovog člana, pouće se da nije duŹno da daje podatke.

Lice koje se nije odazvalo pozivu moŹe se prinudno dovesti, samo ako je u pozivu bilo na to upozoreno.

Vrijeme u kojem se lice moŹe pozvati na razgovor

lan 75

Lice se moŹe pozvati na razgovor u vremenu od 6 do 22 časa.

Izuzetno, radi vršenja policijskih poslova koji ne trpe odlaganje, policijski sluŹbenik moŹe pozvati lice na razgovor van vremena iz stava 1 ovog člana.

Posebni slučajevi pozivanja na razgovor

lan 76

Polijski sluŹbenik ovlašćen je da pozove na razgovor lice telefonom ili drugim odgovarajućim sredstvima elektronske komunikacije, pri čemu je duŹan da saopšti razlog pozivanja, upozori ga da moŹe biti prinudno dovedeno ako se ne odazove pozivu, a uz njegovu saglasnost moŹe ga dovesti do prostorija Policije.

Izuzetno, lice se moŹe pozvati na razgovor i putem medija i drugih sredstava javnog informisanja, kao i putem elektronskih komunikacionih mreŹa, kad je to neophodno za vršenje policijskih poslova koji ne trpe odlaganje ili kad se poziv upućuje većem broju lica.

Na zahtjev lica koje se odazvalo pozivu na razgovor izdaće se potvrda, koja sadrŹi razloge, vrijeme i mjesto razgovora i objašnjenje načina pozivanja.

5. Dovođenje i privremeno ograničenje slobode kretanja

Dovođenje

Član 77

Polijski službenik ovlašten je da dovede lice:

- 1) za koje je potrebno provjeriti identitet u skladu sa članom 70 ovog zakona;
- 2) radi prikupljanja obavještenja u vezi rasvjetljavanja krivičnih djela ili prekršaja, ako bi pozivanje dovelo do odlaganja koje bi ugrozilo vršenje policijskih poslova;
- 3) iz člana 74 stav 5 ovog zakona;
- 4) za kojim se traga;
- 5) kod koga se pronađu predmeti čije posjedovanje nije dozvoljeno i predmeti pogodni za vršenje prekršaja i krivičnih djela;
- 6) koje se zatekne na mjestu izvršenja krivičnog djela ili prekršaja, kad je to neophodno radi vršenja neodložnih policijskih poslova; ili
- 7) po naredbi suda, odnosno državnog tužioca.

Lice se dovodi u prostorije Policije, u vremenu od 6 do 22 časa.

Izuzetno, kad je dovođenje neophodno radi vršenja policijskih poslova koji ne trpe odlaganje, lice se može dovesti i van vremena iz stava 2 ovog člana.

Dovođenje lica iz stava 1 ovog člana, može biti preduzeto najranije tri časa prije roka određenog za dovođenje, ako se mora izvršiti na području opštine za koju je organizaciona jedinica Policije obrazovana, a na kojem se lice nalazi ili na kojem je lice zatečeno.

Kad se lice čije se dovođenje izvršava nalazi ili je zatečeno van područja opštine za koju je organizaciona jedinica Policije obrazovana, dovođenje može trajati najduže šest časova, ako posebnim zakonom nije drukčije uređeno.

Lica na koja se ne primjenjuju odredbe o dovođenju

Član 78

Odredbe člana 77 ovog zakona ne primjenjuju se na dovođenje lica:

- 1) ako se opravdano pretpostavlja da bi se dovođenjem tog lica bitno pogoršalo njegovo zdravstveno stanje; ili
- 2) koje obavlja takve poslove koji se ne smiju prekidati sve dok mu se ne obezbijedi odgovarajuća zamjena.

O činjenicama iz stava 1 ovog člana, policijski službenik koji vrši dovođenje dužan je da, bez odlaganja, obavijesti neposrednog rukovodioca.

Prava lica koje se dovodi

Član 79

Polijski službenik dužan je da lice koje dovodi, prije dovođenja, na njegovom jeziku ili na jeziku koji razumije, upozna sa razlozima dovođenja i pravima: da o dovođenju obavijesti člana porodice ili treće lice od povjerenja, a ako je to lice stranac i diplomatsko konzularnog predstavnika države čiji je državljanin, odnosno predstavnika odgovarajuće međunarodne organizacije ako se radi o licu bez državljanstva ili migrantu; na advokata po sopstvenom izboru od momenta dovođenja i na zdravstveni pregled od strane doktora medicine po njegovom izboru.

Ako postoji vjerovatnoća da će lice koje treba dovesti pružiti otpor, dovođenje se može izvršiti i bez prethodnog saopštavanja razloga.

Ako postoji sumnja da lice koje treba dovesti posjeduje oružje ili oruđe za napad ili da će to lice odbaciti, sakriti ili uništiti predmete koje treba od njega oduzeti kao dokaz u krivičnom ili prekršajnom postupku, policijski službenik izvršiće pregled u skladu sa članom 91 ovog zakona.

Polijski službenik će, prije dovođenja, obavijestiti organ nadležan za socijalnu i dječju zaštitu kad treba izvršiti dovođenje lica koje njeguje ili se stara o maloljetnim ili drugim licima, ako neko od srodnika ili susjeda nije u mogućnosti da preuzme staranje.

O dovođenju maloljetnika policijski službenik će odmah obavijestiti roditelja, staratelja, lice kojem je maloljetnik povjeren na čuvanje, treće lice od povjerenja ili organ nadležan za socijalnu i dječju zaštitu.

Privremeno ograničenje slobode kretanja

Član 80

Polijski službenik može privremeno ograničiti pristup ili kretanje u određenom prostoru ili objektu:

- 1) ako postoji opasnost za život i zdravlje ljudi ili imovinu;
- 2) radi sprječavanja izvršenja krivičnog djela ili prekršaja;
- 3) radi pronalaženja i hvatanja učinilaca krivičnog djela ili prekršaja;
- 4) radi pronalaženja tragova i predmeta koji mogu poslužiti kao dokaz da je učinjeno krivično djelo za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti ili prekršaj za koji je propisana kazna zatvora;
- 5) ako je potrebno provjeriti identitet lica u skladu sa članom 70 ovog zakona, do dovođenja u skladu sa članom 77 ovog zakona; ili
- 6) radi obezbjeđivanja štice ličnosti, objekata ili prostora.

Privremeno ograničenje slobode kretanja prilikom pristupa ili kretanja u određenom prostoru može trajati samo do ostvarenja cilja radi kojeg se ovo ovlaštenje primjenjuje, a najduže 12 časova, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Privremeno ograničenje slobode kretanja prilikom izlaska iz objekta može trajati samo do ostvarenja cilja radi kojeg se ovlaštenje primjenjuje, a najduže šest časova, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Kad to dopuštaju okolnosti, policijski službenik će licu prema kome se sprovode radnje iz stava 1 ovog člana, saopštiti razloge sprovođenja tih radnji.

Kriminalističko-taktičke radnje za sprovođenje ovlašćenja privremenog ograničenja slobode kretanja

Član 81

Privremeno ograničenje slobode kretanja može se sprovoditi primjenom kriminalističko-taktičkih radnji (blokada, racija, potjera, zasjeda i pregled određenih objekata i prostora).

6. Davanje upozorenja i izdavanje naređenja

Davanje upozorenja

Član 82

Policijski službenik daje upozorenje licu za koje postoji vjerovatnoća da:

- 1) svojim ponašanjem, djelovanjem ili propuštanjem određene radnje može dovesti u opasnost svoju ili bezbjednost drugog lica ili imovinu, ugroziti bezbjednost saobraćaja, narušiti javni red i mir, ometati graničnu kontrolu ili ugroziti i narušiti bezbjednost lčnosti, objekata i prostora iz člana 18 stav 1 tačka 9 ovog zakona, odnosno ometati policijske službenike koji vrše poslove neposrednog obezbjeđenja tih lčnosti, objekata i prostora; ili
- 2) može izvršiti, podstaći ili izazvati drugo lice da učini krivično djelo ili prekršaj.

Izdavanje naređenja

Član 83

Naređenje se može izdati samo u odnosu na ponašanja, odnosno djelatnosti, činjenja ili nečinjenja od kojih neposredno zavisi uspješno izvršavanje policijskih poslova i zadataka, odnosno primjena policijskih ovlašćenja, mjera i radnji, i to radi:

- 1) otklanjanja opasnosti za život, zdravlje i slobodu ljudi, kao i imovinu;
- 2) sprječavanja izvršenja krivičnog djela, odnosno prekršaja, hvatanja učinioca tog krivičnog djela, odnosno prekršaja, kao i pronalaženja i obezbjeđenja tragova krivičnog djela, odnosno prekršaja koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom, odnosno prekršajnom postupku;
- 3) održavanja ili uspostavljanja narušenog javnog reda i mira;
- 4) bezbjednosti saobraćaja na putevima;
- 5) neometanog vršenja granične kontrole;
- 6) sprječavanja pristupa lčnosti, objektu i prostoru iz člana 18 stav 1 tačka 9 ovog zakona;
- 7) sprječavanja pristupa i zadržavanja u objektu ili na prostoru gdje to u skladu sa zakonom nije dozvoljeno;
- 8) sprječavanja pristupa i zadržavanja gdje to, iz bezbjednosnih razloga i na osnovu procjene policijskog službenika, nije dozvoljeno;
- 9) sprječavanja nastupanja i otklanjanja posljedica opšte opasnosti; i
- 10) u drugim slučajevima propisanim zakonom.

Naređenje iz stava 1 ovog člana, može se izdati i grupi lica, koja podrazumijeva više od tri lica.

Način davanja upozorenja i izdavanja naređenja

Član 84

Davanje upozorenja i izdavanje naređenja vrši se usmeno, pisano, svjetlosnim i zvučnim signalima, znakovima, rukom ili na drugi način propisan aktom iz člana 124 ovog zakona.

7. Upotreba tuđeg saobraćajnog sredstva ili sredstva veze i utvrđivanje prisustva alkohola i/ili psihoaktivnih supstanci u organizmu

Upotreba tuđeg saobraćajnog sredstva ili sredstva veze

Član 85

Tuđe saobraćajno sredstvo, odnosno sredstvo veze, može se upotrijebiti, ako se na drugi način ne može izvršiti prevoz, odnosno uspostaviti veza, radi:

- 1) sprječavanja izvršenja krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti ili hvatanja učinioca krivičnog djela koji se neposredno goni, kad se na drugi način ne mogu preduzeti te radnje; i
- 2) prevoženja u najbližu zdravstvenu ustanovu povrijeđenog lica koje je žrtva krivičnog djela, saobraćajne nezgode, elementarne nepogode ili drugog nesrećnog slučaja.

Vlasnik saobraćajnog sredstva ili sredstva veze, upotrijebljenog u skladu sa stavom 1 ovog člana, ima pravo na naknadu troškova i stvarne štete prouzrokovane upotrebom tih sredstava.

Član 86

Radi utvrđivanja prisustva alkohola i/ili psihoaktivnih supstanci u organizmu, policijski službenik može da podvrgne lice ispitivanju, uz korišćenje odgovarajućih sredstava, ako je to potrebno radi vršenja policijskih poslova.

Ako se iz očigledno opravdanih razloga ne može izvršiti ispitivanje iz stava 1 ovog člana, policijski službenik može da odvede lice u najbližu zdravstvenu ustanovu radi uzimanja uzorka krvi ili uzoraka krvi i urina, kako bi se utvrdilo prisustvo alkohola i/ili psihoaktivnih supstanci u organizmu.

Lice iz stava 1 ovog člana dužno je da, bez odlaganja, postupi po naređenju policijskog službenika i omogući vršenje ispitivanja pomoću odgovarajućih sredstava, odnosno da da uzorak krvi ili uzorke krvi i urina.

Podaci prikupljeni u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana, predstavljaju posebnu kategoriju ličnih podataka i mogu se obrađivati samo u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

8. Privremeno oduzimanje, čuvanje i uništenje predmeta, traganje za licima i predmetima, zaustavljanje i pregled lica i predmeta, javno obećanje nagrade i snimanje na javnom mjestu

Uslovi za privremeno oduzimanje predmeta

Član 87

Policijski službenik, u cilju sprječavanja izvršenja krivičnog djela ili prekršaja, privremeno oduzima predmet ako:

1) okolnosti slučaja, priroda i svojstva predmeta ukazuju da je predmet nastao izvršenjem krivičnog djela ili prekršaja ili je namijenjen za izvršenje krivičnog djela ili prekršaja;

2) je to neophodno radi zaštite bezbjednosti ljudi i imovine;

3) je predmet moguće upotrijebiti za samopovređivanje, napad, bjekstvo, skrivanje ili uništavanje dokaza o učinjenom prekršaju; ili

4) je predmet, zbog određenih okolnosti, oblika, svojstva i vrste materijala od kojeg je napravljen, podoban i može biti na bilo koji način upotrijebljen za narušavanje javnog reda i mira, da bi se neko vrijeđao ili ometao ili da bi njegovom upotrebom i korišćenjem bila ugrožena bezbjednost u objektu ili prostoru koji se obezbjeđuje.

Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta

Član 88

Policijski službenik izdaje potvrdu o privremeno oduzetom predmetu, na propisanom obrascu.

Potvrda iz stava 1 ovog člana, sadrži potrebne podatke o policijskom službeniku koji je privremeno oduzeo predmet, podatke o privremeno oduzetom predmetu, podatke po kojima se predmet razlikuje od drugih predmeta, kao i podatke o licu od koga je predmet oduzet.

Čuvanje i uništenje privremeno oduzetih predmeta

Član 89

Kad čuvanje privremeno oduzetih predmeta u prostorijama Policije nije moguće ili je povezano sa znatnim poteškoćama, takvi predmeti mogu se čuvati u drugom prostoru, odnosno mogu se smjestiti ili obezbijediti na drugi odgovarajući način, do odluke nadležnog organa, ako zakonom nije drukčije propisano.

Pod uslovima iz stava 1 ovog člana, ako su privremeno oduzeti predmeti povjereni ili se nalaze na čuvanju u Policiji, troškove čuvanja snosi lice od koga je predmet privremeno oduzet.

Privremeno oduzeti predmet će se vratiti licu od koga je oduzet ili licu koji je zakoniti vlasnik, kad prestanu razlozi za oduzimanje, ako zakonom nije drukčije propisano.

Lice iz stava 3 ovog člana poziva se da privremeno oduzeti predmet preuzme u roku koji ne može biti duži od 30 dana od dana prestanka razloga za oduzimanje.

Kad se privremeno oduzeti predmet ne vrati u skladu sa stavom 3 ovog člana, lice od koga je predmet oduzet ima pravo na pritužbu u smislu člana 32 ovog zakona.

Privremeno oduzeta neeksplozivna ubojna sredstva, minsko-eksplozivna sredstva, improvizovane eksplozivne naprave, kao i drugi predmeti i sredstva opasna po život i zdravlje ljudi, shodno Krivičnom zakoniku Crne Gore, nakon kriminalističko forenzičke obrade i vještačenja, bez odlaganja se, u saradnji sa nadležnim organima, uništavaju na propisan način.

Prije uništavanja predmeta iz stava 6 ovog člana, pribavlja se saglasnost nadležnog državnog tužioca ili drugog nadležnog organa, a nakon uništavanja sačinjava se zapisnik.

Blži način oduzimanja, čuvanja i postupanja sa privremeno oduzetim predmetima, kao i blži sadržaj i obrazac potvrde o privremenom oduzimanju predmeta, propisuje Ministarstvo.

Traganje za licima i predmetima

Član 90

Policija, odmah po saznanju za učinjeno krivično djelo, prekršaj ili nestanak lica, sprovodi mjere traganja za licima i predmetima.

Traganje za licima, odnosno predmetima se raspisuje potjernicom, raspisom o traganju i objavom.

Potjernica se raspisuje u skladu sa zakonom kojim se uređuje krivični postupak i drugim zakonom.

Raspis o traganju može se raspisati:

- 1) za licem za koje postoje osnovi sumnje da je učinilo krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili prekršaj;
- 2) za licem za koje je, u skladu sa posebnim zakonom, zahtjev podnio nadležni organ, odnosno ustanova;
- 3) za licem odbjeglih od kuće i u drugim slučajevima za koje je, u skladu sa posebnim propisima, zahtjev podnio zakonski zastupnik tog lica; ili
- 4) za licem koje može dati potrebna obavještenja o krivičnom djelu ili prekršaju, učiniocu ili predmetima krivičnog djela ili prekršaja.

Objava se može raspisati:

- 1) za nestalim licem;
- 2) radi utvrđivanja identiteta lica koje nije u stanju da pruži lične podatke ili radi utvrđivanja identiteta pronađenog neidentifikovanog leša;
- 3) za predmetima koji su u vezi sa krivičnim djelom ili prekršajem, za predmetima za kojima je policija dužna da traga u skladu sa zakonom, kao i za predmetima koji su pronađeni ili nestali;
- 4) radi utvrđivanja prebivališta i boravišta lica, u skladu sa posebnim zakonom; i
- 5) u drugim zakonom propisanim slučajevima.

Ako je prijavljen nestanak lica, a postoje osnovi sumnje da je to lice žrtva krivičnog djela, policijski službenici dužni su da u saradnji sa drugim nadležnim organima, udruženjima građana i građanima, bez odlaganja preduzmu mjere i radnje propisane ovim i drugim zakonom, u cilju njegovog nalaženja.

Zaustavljanje i pregled lica, predmeta i prevoznih sredstava

Član 91

Policijski službenik je ovlašćen da zaustavi i izvrši pregled lica, predmeta koje lice nosi sa sobom i prevoznih sredstava kad je to neophodno radi:

- 1) zaštite bezbjednosti ljudi i imovine;
- 2) sprječavanja vršenja i otkrivanja krivičnih djela i prekršaja;
- 3) sprječavanja bjekstva učinioca krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti ili prekršaja;
- 4) pronalaska predmeta podobnih za napad ili samopovređivanje;
- 5) pronalaska lica i predmeta za kojima se traga;
- 6) dovođenja lica;
- 7) obezbjeđivanja ličnosti, objekata i prostora iz člana 18 stav 1 tačka 9 ovog zakona.

Prilikom zaustavljanja policijski službenik, prije nego što pristupi pregledu iz stava 1 ovog člana, saopštava licu da je zaustavljeno radi vršenja pregleda, kao i razloge zaustavljanja i vršenja pregleda.

Pregledom lica iz stava 1 ovog člana, smatra se spoljni pregled odjeće, obuće, kao i predmeta koje lice nosi.

Pregled predmeta koje lice nosi sa sobom obuhvata pregled predmeta koji su kod tog lica ili u njegovoj neposrednoj blizini.

Pregledom prevoznog sredstva smatra se pregled svih otvorenih i zatvorenih prostora prevoznog sredstva i predmeta koji se prevoze.

Pregled lica, predmeta i prevoznih sredstava, policijski službenik može vršiti vizuelno i primjenom drugih policijskih ovlašćenja, mjera i radnji.

Pregled lica mora vršiti lice istog pola, osim kad je neophodan hitan pregled lica radi oduzimanja oružja ili predmeta podobnih za napad ili samopovređivanje.

Ako policijski službenik prilikom pregleda lica, predmeta i prevoznih sredstava utvrdi da postoje okolnosti zbog kojih je potrebno izvršiti pretres, izvršice pretres, u skladu sa zakonom.

U slučaju iz stava 8 ovog člana, policijski službenik je ovlašćen da privremeno ograniči slobodu kretanja licu u skladu sa članom 80 stav 2 ovog zakona, do pribavljanja naredbe za pretresanje.

Javno obećanje nagrade

Član 92

Ministarstvo je, na predlog Policije, ovlašćeno da javno obeća nagradu za dato obavještenje, kad je obavještenje građana potrebno u vršenju policijskih poslova.

Javno obećanje nagrade može se objaviti preko medija, sredstava javnog informisanja i komunikacije ili na drugi pogodan način.

Ministarstvo je dužno da javno opozove obećanu nagradu kad dođe do traženog obavještenja.

Pravo na nagradu ne pripada licu koje je dalo obavještenje za koje je obećana nagrada, ako Policija već raspolaže tim podacima.

Policijski službenici i članovi njihove uže porodice, kao i saučesnici u izvršenju krivičnog djela, odnosno prekršaja, koji su dali obavještenje, nemaju pravo na nagradu.

Članovima uže porodice, u smislu stava 5 ovog člana, smatraju se roditelj, usvojlac, staratelj, supružnik, djeca (bračna, vanbračna, usvojena i pastorčad), brat i sestra.

Snimanje na javnim mjestima

Član 93

Ministarstvo vrši poslove koji se odnose na projektovanje, uspostavljanje, upravljanje, razvoj i održavanje sistema video nadzora javnih površina.

Radi vršenja policijskih poslova Policija vrši nadzor i snimanje javnog mjesta korišćenjem opreme za video-akustično snimanje i fotografisanje.

Kad postoji opasnost da prilikom javnog okupljanja ili javne priredbe može da dođe do ugrožavanja života i zdravlja ljudi ili imovine, radi primjene policijskih ovlašćenja, otkrivanja krivičnih djela i prekršaja, kao i kontrole i analize vršenja policijskih poslova, policijski službenik je ovlašćen da vrši snimanje ili fotografisanje javnog okupljanja, odnosno javne priredbe.

Radi postizanja ciljeva iz st. 2 i 3 ovog člana, Policija može koristiti vozila, plovila, vazduhoplove i druga sredstva sa uređajima za snimanje, sa ili bez spoljnih obilježja Policije, kao i uređaje za snimanje i prepoznavanje registarskih tablica, lica i predmeta.

Obavještenje o namjeri snimanja iz stava 3 ovog člana, osim za javna okupljanja, odnosno javne priredbe koja nijesu najavljena i snimanja kao mjere tajnog nadzora u skladu sa zakonom kojim se uređuje krivični postupak, objavljuje se u medijima i na internet stranici Ministarstva, najkasnije 24 časa prije početka snimanja.

Obavještenje o namjeri snimanja iz stava 3 ovog člana dostavlja se u pisanoj formi organizatoru javnog okupljanja, odnosno javne priredbe.

Ako podaci prikupljeni u skladu sa stavom 2 ovog člana nijesu potrebni radi gonjenja lica zbog postojanja osnovane sumnje da je izvršeno krivično djelo ili prekršaj, brišu se najkasnije u roku od 30 dana od dana nastanka.

O podacima dobijenim korišćenjem video nadzora javnih površina Ministarstvo vodi evidenciju, u skladu sa ovim zakonom.

9. Upotreba sredstava prinude

Vrste sredstava prinude i uslovi za upotrebu

Član 94

Sredstva prinude, u smislu ovog zakona, su:

- 1) fizička snaga;
- 2) ručni sprej sa nadražujućim dejstvom;
- 3) električni paralizator;
- 4) službena palica;
- 5) sredstva za vezivanje;
- 6) specijalna vozila;
- 7) službeni psi;
- 8) službeni konji;
- 9) posebna motorna vozila;
- 10) sredstva za zaprečavanje;
- 11) uređaji za izbacivanje mlazeva vode;
- 12) hemijska sredstva;
- 13) sredstva posebne namjene; i
- 14) vatreno oružje.

Sredstva iz stava 1 ovog člana, upotrijebiće se kad je to neophodno radi zaštite bezbjednosti ljudi, odbijanja napada i sprječavanja bjekstva, ako se davanjem upozorenja ili izdavanjem naređenja ne može izvršiti službeni zadatak.

Policijski službenik će upotrijebiti sredstva prinude samo ako se na drugi način ne može izvršiti zadatak, srazmjerno opasnosti koja prijeti zakonom zaštićenom dobru i vrijednosti, odnosno težini djela koje se sprječava ili suzbija.

Policijski službenik će uvijek upotrijebiti najblaže sredstvo prinude kojim se postiže cilj, srazmjerno razlogu upotrebe i na način kojim se službeni zadatak izvršava bez nepotrebnih štetnih posljedica.

Policijski službenik će prije upotrebe sredstva prinude na to upozoriti lice prema kome sredstvo namjerava da upotrijebi.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, sredstva prinude se mogu upotrijebiti i bez prethodnog upozorenja, kad to upozorenje može ugroziti postizanje cilja u vršenju policijskih poslova.

Policijski službenik je prilikom upotrebe sredstava prinude dužan da štiti živote ljudi, prouzrokuje što manje povreda i materijalne štete, kao i da obezbijedi da se pomoć povrijeđenom ili ugroženom licu što prije pruži i da njegova porodica ili drugi srodnici o tome što prije budu obaviješteni.

Upotreba sredstava prinude prema grupi lica

Član 95

Policijski službenik je ovlašćen da grupi od tri ili više lica izda naređenje da se razide, ako se protivpravno okupila, protivpravno se ponaša, može da izazove nasilje, izazvala je nasilje ili je do nasilja već došlo.

Ako se grupa lica u slučaju iz stava 1 ovog člana ne razide, policijski službenik može da upotrijebi sredstva prinude iz člana 94 stav 1 tač. 1 do 12 i iz člana 112 stav 3 tač. 1 i 2 ovog zakona.

U slučaju javnog okupljanja, odnosno javne priredbe u smislu zakona kojim se uređuju javna okupljanja građana i javne i sportske priredbe, sredstva prinude će se primijeniti prema licima koja su se protivpravno okupila, protivpravno se ponašaju i mogu da izazovu nasilje ili je do nasilja već došlo, samo po naređenju neposrednog rukovodioca.

Sredstva iz čl. 103, 111 i 112 ovog zakona, mogu se upotrebljavati radi uspostavljanja narušenog javnog reda i mira prilikom javnih okupljanja iz stava 3 ovog člana, samo po odobrenju direktora Policije.

Izvjешavanje, kontrola i odgovornost u vezi sa upotrebom sredstava prinude

Član 96

O upotrebi sredstava prinude, policijski službenik koji je upotrijebio i/ili naredio upotrebu sredstava prinude, odnosno učestvovao u primjeni sredstava prinude, samostalno i bez konsultacija sa drugim učesnicima događaja, podnosi pisani izvještaj neposrednom rukovodiocu, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 24 časa od upotrebe sredstava prinude.

Kad upotrijebi i/ili naredi upotrebu sredstava prinude, odnosno učestvuje u primjeni sredstava prinude tokom obezbjeđenja javnih okupljanja ili javnih priredbi, kao i tokom pružanja pomoći drugoj organizacionoj jedinici Policije, samostalno i bez konsultacija sa drugim učesnicima događaja, policijski službenik podnosi pisani izvještaj rukovodiocu obezbjeđenja javnog okupljanja ili javne priredbe, odnosno rukovodiocu organizacione jedinice Policije kojoj pruža pomoć, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 24 časa od upotrebe sredstava prinude.

Neposredni rukovodilac, odnosno rukovodilac iz stava 2 ovog člana, bez odlaganja, prikuplja obavještenja o okolnostima upotrebe sredstava prinude i daje mišljenje o opravdanosti i pravilnosti upotrebe sredstava prinude, koje sa izvještajem policijskog službenika iz st. 1 i 2 ovog člana, u roku od 48 časova od upotrebe sredstava prinude, dostavlja direktoru Policije ili licu koje on ovlasti.

U izvještaju iz st. 1 i 2 ovog člana navode se: mjesto, datum i čas upotrebe sredstava prinude; ime, prezime i jedinstveni matični broj, državljanstvo, odnosno datum rođenja lica prema kojem je upotrijebljeno sredstvo prinude, vrsta i broj isprave za stranca protiv koga je upotrijebljeno; ime i prezime i jedinstveni matični broj lica koje je bilo prisutno prilikom upotrebe sredstava prinude, vrsta upotrijebljenih sredstava prinude; ime i prezime policijskog službenika koji je upotrijebio, odnosno naredio upotrebu sredstava prinude; razlog upotrebe sredstava prinude; okolnosti pod kojima je sredstvo prinude upotrijebljeno; eventualne posljedice upotrebe sredstava prinude; zakonski osnov i način upotrebe sredstava prinude; drugi podaci ako se radi o upotrebi sredstava prinude prema grupi lica i druge činjenice i okolnosti koje su neophodne za ocjenu opravdanosti, pravilnosti i zakonitosti upotrebe sredstava prinude. Zakonitost upotrebe sredstava prinude ocjenjuje direktor Policije ili lice koje on ovlasti, bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana od dana dobijanja izvještaja sa spisima predmeta.

Ako direktor Policije ili lice koje on ovlasti ocijeni da je sredstvo prinude nezakonito upotrijebljeno, dužan je da, najkasnije u roku od pet dana od dana ocjene zakonitosti upotrebe sredstava prinude, preduzme mjere za utvrđivanje odgovornosti policijskog službenika koji je upotrijebio, odnosno naredio upotrebu sredstava prinude.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, ministar ili lice koje on ovlasti obrazuje komisiju koja ocjenjuje okolnosti pod kojima je sredstvo prinude upotrijebljeno, ako je:

- 1) policijski službenik upotrijebio vatreno oružje;
- 2) usljed upotrebe sredstava prinude nastupila teška tjelesna povreda ili smrt lica; ili
- 3) sredstvo prinude upotrijebljeno protiv grupe lica.

Komisija iz stava 7 ovog člana, obrazuje se u roku od tri dana od dana upotrebe sredstava prinude, i čine je dva policijska službenika sa najvišim policijskim zvanjem, jedan predstavnik Ministarstva i jedan predstavnik reprezentativnog sindikata Policije.

Komisija iz stava 7 ovog člana, utvrđuje okolnosti pod kojima je upotrijebljeno sredstvo prinude, prikupljanjem podataka, u skladu sa zakonom, o čemu, u što kraćem roku, sačinjava zapisnik.

O zakonitosti upotrebe sredstava prinude, komisija iz stava 7 ovog člana sačinjava mišljenje o okolnostima opravdanosti upotrebe sredstava prinude, koje, u što kraćem roku, dostavlja ministru ili licu koje je on ovlastio.

Ako mišljenje iz stava 10 ovog člana sadrži ocjenu da je sredstvo prinude nezakonito upotrijebljeno, ministar ili lice koje on ovlasti postupa u skladu sa stavom 5 ovog člana.

Za nezakonitu upotrebu sredstava prinude u smislu st. 5 i 10 ovog člana odgovoran je policijski službenik koji je upotrijebio, odnosno naredio upotrebu sredstava prinude.

U slučaju nezakonite upotrebe sredstava prinude odgovoran je i policijski službenik koji nije pokušao da spriječi nezakonitu upotrebu sredstava prinude, a bio je u prilici da to učini.

Mišljenje komisije o upotrebi sredstava prinude iz stava 7 tačka 2 ovog člana, dostavlja se državnom tužiocu na ocjenu.

Pravna pomoć u vezi sa upotrebom sredstava prinude

Član 97

Kad se u skladu sa članom 96 ovog zakona ocijeni da je sredstvo prinude upotrijebljeno u skladu sa zakonom, policijski službenik nije odgovaran za upotrebu sredstava prinude.

Kad se protiv policijskog službenika vodi sudski postupak zbog upotrebe sredstava prinude iz stava 1 ovog člana, ili preduzimanja drugih radnji u vršenju policijskih poslova, Ministarstvo će mu obezbijediti pravnu pomoć i troškove u tom postupku.

Fizička snaga

Član 98

Upotrebom fizičke snage, u smislu ovog zakona, smatraju se zahvati boričkih vještina ili njima sličnih postupaka na tijelu drugog lica, preduzeti sa ciljem da se odbije napad, savlada otpor lica, spriječi samopovređivanje ili samovoljno udaljavanje lica u zakonom predviđenim slučajevima, uz nanošenje najmanje štetnih posljedica.

Ručni sprej sa nadražujućim dejstvom

Član 99

Ručni sprej sa nadražujućim dejstvom može se upotrijebiti ako su ispunjeni uslovi za upotrebu fizičke snage, osim u slučajevima savladavanja pasivnog otpora.

Ručni sprej sa nadražujućim dejstvom može se upotrijebiti radi odbijanja napada ili savladavanja aktivnog otpora lica.

Upotrebom ručnog spreja sa nadražujućim dejstvom, u smislu ovog zakona, smatra se upotreba sprej doza punjenih hemijskom materijom blažeg dejstva od suzavca, koji služi za privremeno onesposobljavanje i nakon upotrebe ne ostavlja trajne posljedice po zdravlje ljudi.

Električni paralizator

Član 100

Električni paralizator se može upotrijebiti ako su ispunjeni uslovi za upotrebu fizičke snage i ručnog spreja sa nadražujućim dejstvom, osim u slučajevima savladavanja pasivnog otpora.

Električni paralizator koji emituje elektromagnetni impuls kratkotrajnog dejstva se može upotrijebiti radi odbijanja napada ili savladavanja aktivnog otpora lica.

Službena palica

Član 101

Službena palica može se upotrijebiti ako su blaži načini upotrebe fizičke snage, odnosno ručnog spreja sa nadražujućim dejstvom bezuspješni ili ne garantuju uspjeh u izvršenju službenog zadatka.

Upotrebom službene palice smatra se zadavanje udaraca ili primjena zahvata na tijelu lica.

Udarci službenom palicom ne nanose se u predjelu glave, vrata i genitalija, osim kao krajnja mjera.

Prema licima mlađim od 14 godina, očigledno bolesnim, starim i iznemoglim licima, licima sa invaliditetom, licima čije je kretanje znatno otežano, kao i prema ženama čija je trudnoća vidljiva, službena palica može se upotrijebiti samo ako neko od tih lica vatrenim oružjem, oruđem ili drugim opasnim predmetom ili sredstvom ugrožava svoj život, život policijskog službenika ili život drugog lica.

Vrste, izgled i bliže karakteristike službene palice propisuje Ministarstvo.

Sredstva za vezivanje

Član 102

Sredstva za vezivanje mogu se upotrijebiti radi:

- 1) sprječavanja otpora lica ili odbijanja napada usmjerenog na policijskog službenika;
- 2) sprječavanja bjekstva lica; ili
- 3) onemogućavanja samopovređivanja ili povređivanja drugog lica.

Policijski službenik po pravilu vezuje lice koje dovodi.

Upotrebom sredstava za vezivanje smatra se vezivanje ruku, po pravilu, iza leđa.

Sredstvima za vezivanje smatraju se službene lisice, plastične zatege i druga za to pogodna sredstva.

Prilikom upotrebe sredstava za vezivanje primjenjuju se ograničenja iz člana 101 stav 4 ovog zakona.

Upotreba sredstava za vezivanje prema licu koje je već zakonito lišeno slobode po bilo kom osnovu, ne smatra se upotrebom sredstava prinude u smislu ovog zakona.

Specijalna vozila

Član 103

Specijalnim vozilima smatraju se vozila za izbacivanje vode pod pritiskom, oklopna vozila sa ili bez ugrađene zaprečne ograde, vazduhoplovi (helikopteri, bespilotni vazduhoplovi i sl.), vozila za uklanjanje prepreka, kao i druga vozila posebne namjene.

Specijalna vozila mogu se upotrijebiti radi sprječavanja vršenja krivičnih djela, uspostavljanja narušenog javnog reda i mira, zaprječavanja prolaska lica i radi upotrebe hemijskih sredstava i vatrenog oružja ugrađenog na ta vozila.

Upotrebom specijalnih vozila smatra se izbacivanje vode pod pritiskom sa ili bez hemijskih sredstava, izbacivanje boje za označavanje, upotreba ugrađenog vatrenog oružja, uklanjanje prepreka i zaprječavanje prolaska lica specijalnim vozilima, upotreba drugih vozila posebne namjene i vazduhoplova kad se koriste u smislu stava 2 ovog člana.

Ugrađena hemijska sredstva i vatreno oružje iz stava 2 ovog člana, mogu se upotrijebiti samo pod uslovima za upotrebu tih sredstava, odnosno oružja, utvrđenim ovim zakonom.

Službeni psi

Član 104

Službeni pas je posebno dresirani pas koji može sa zaštitnom korpom i na povocu da se upotrijebi kao sredstvo prinude u slučaju kad su ispunjeni uslovi za upotrebu fizičke snage, ručnog spreja sa nadražujućim dejstvom, električnog paralizatora i službene palice.

Službeni pas sa zaštitnom korpom i bez povoca može da se upotrijebi kao sredstvo prinude u slučaju:

- sprječavanja bjekstva i hvatanja lica koje je počinilo krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti;
- sprječavanja bjekstva lica koje postupa protivno propisima o nadzoru državne granice;
- odbijanja napada na objekat i prostor koji se obezbjeđuje;
- uspostavljanja narušenog javnog reda i mira.

Službeni pas bez zaštitne korpe i bez povoca može da se upotrijebi kao sredstvo prinude u slučaju:

- uspostavljanja javnog reda i mira narušenog u većem obimu;
- sprječavanja djelovanja grupe ljudi koja ugrožava život policijskog službenika ili sigurnost ljudi ili imovine veće vrijednosti;
- kad su ispunjeni uslovi za upotrebu vatrenog oružja.

Upotrebom službenog psa smatra se puštanje službenog psa prema licu i zaprječavanje prolaska lica službenim psom.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, posebno obučeni službeni psi mogu se upotrijebiti i prilikom vršenja drugih policijskih poslova.

Službeni konji

Član 105

Službeni konji mogu se upotrijebiti kao sredstvo prinude kad su ispunjeni uslovi za upotrebu fizičke snage, ručnog spreja sa nadražujućim dejstvom, električnog paralizatora i službene palice, radi uspostavljanja narušenog javnog reda i mira, kao i radi zaprječavanja prolaska lica.

Upotrebom službenih konja smatra se kretanje policijskog službenika konjima prema licima radi njihovog razdvajanja ili potiskivanja, odnosno zaprječavanje prolaska lica službenim konjima.

Posebna motorna vozila

Član 106

Prilikom obezbjeđivanja ličnosti iz člana 18 stav 1 tačka 9 ovog zakona, mogu se koristiti posebna motorna vozila kao sredstva prinude, ako upotrebom drugih sredstava prinude nije moguće zaštititi život tih ličnosti.

Posebnim motornim vozilom u smislu stava 1 ovog člana, smatraju se vozila u pratnji štićene ličnosti.

Sredstva za zaprječavanje

Član 107

Sredstvima za zaprječavanje smatraju se sredstva za prinudno zaustavljanje vozila i sredstva za zaprječavanje prolaska lica.

Sredstva za zaprječavanje prilikom upotrebe štite policijski službenici.

Sredstva za prinudno zaustavljanje vozila

Član 108

Sredstva za prinudno zaustavljanje vozila iz člana 107 stav 1 ovog zakona, mogu se upotrijebiti radi sprječavanja:

- 1) bjekstva lica koje je zatečeno u vršenju krivičnog djela ili prekršaja;
- 2) bjekstva lica koje je lišeno slobode ili za koje je izdata naredba za lišenje slobode;
- 3) nezakonitog prelaska državne granice vozilom;
- 4) nedozvoljenog pristupa vozilom do objekta ili područja gdje se nalaze ličnosti koje obezbjeđuje Policija, odnosno do objekata i prostora koji se štite; ili

5) dalje vožnje lica koje je prije toga bilo zaustavljano i nije postupilo po naređenju policijskog službenika.

Sredstvima za prinudno zaustavljanje vozila smatraju se uređaji, bodljikave trake i druga sredstva kojima se vozilo u pokretu može prinudno zaustaviti.

Pored sredstava iz stava 2 ovog člana, policijski službenik može, radi prinudnog zaustavljanja vozila, u cilju sprječavanja izvršenja krivičnog djela, odnosno bjekstva učinioca krivičnog djela u tom vozilu, upotrijebiti službeno motorno vozilo, na način da ne ugrožava život lica koja se nalaze u prevoznom sredstvu koje se prinudno zaustavlja, kao i drugih lica.

Ispred postavljenih sredstava za prinudno zaustavljanje vozila, na odgovarajućoj udaljenosti, u skladu sa propisima o bezbjednosti saobraćaja na putevima, postavljaju se saobraćajni znakovi zabrane preticanja i obaveznog zaustavljanja, ako je to u konkretnoj situaciji moguće.

Sredstva za zaprječavanje prolaska lica

Član 109

Sredstva za zaprječavanje prolaska lica iz člana 107 stav 1 ovog zakona, mogu se upotrijebiti za presijecanje i podjelu prostora prilikom održavanja javnog reda i mira i obezbjeđivanja javnih okupljanja, za blokadu određenog objekta ili prostora,

odnosno za ograničenje, zabranu ili usmjeravanje kretanja lica na javnim mjestima, određenim područjima ili pravcima.

Sredstvima za zapriječavanje prolaska lica smatraju se zaprečne ograde, specijalna vozila, službeni psi, službeni konji i druga namjenska sredstva kojima se prolazak lica može zapriječiti.

Uređaji za izbacivanje mlazeva vode

Član 110

Uređaji za izbacivanje mlazeva vode i izbacivanje boje za označavanje mogu se upotrijebiti prema grupi lica koja se ponaša tako da može izazvati nasilje, samo pod uslovima i na način iz člana 95 ovog zakona.

Hemijska sredstva

Član 111

Hemijska sredstva mogu se upotrijebiti radi odbijanja napada i savladavanja otpora koji se ne mogu obezbijediti upotrebom fizičke snage, ručnog spreja sa nadražujućim dejstvom, električnog paralizatora i službene palice, a radi uspostavljanja narušenog javnog reda i mira, radi oslobađanja zatvorenog prostora od lica, za rješavanje talačkih situacija i u slučajevima kad su ispunjeni uslovi za upotrebu sredstava posebne namjene ili za upotrebu vatrenog oružja utvrđeni ovim zakonom.

Hemijskim sredstvima, u smislu ovog zakona, smatraju se različita konstruktivna sredstva, punjena nesmrtonosnim hemijskim materijama za privremeno, kratkotrajno onesposobljavanje, namjenski izrađena i konstruktivno prilagođena za primjenu prilikom izvršavanja složenijih poslova i zadataka policijskih službenika, a koja su dozvoljena na osnovu Konvencije o zabrani razvoja, proizvodnje, skladištenja i upotrebe hemijskog oružja i o njegovom uništavanju, i ne koriste se kao metod ratovanja i ne tretiraju se kao hemijsko oružje.

U zatvorenim prostorijama hemijska sredstva mogu se upotrebljavati samo radi savladavanja otpora lica koje se sakrilo, zabarikadiralo, prijeti ili pruža otpor upotrebom vatrenog oružja, opasnim oruđem ili drugim opasnim predmetom.

Prilikom upotrebe hemijskih sredstava u blizini ustanova u kojima borave djeca i stariji, bolnica, osnovnih škola, prometnih saobraćajnica i lako zapaljivih materijala, preduzimaju se i posebne mjere za zaštitu i pružanje pomoći licima (prisustvo službe hitne medicinske pomoći, vatrogasne službe i dr.).

Hemijska sredstva ne mogu se upotrebljavati prema licima koja se nalaze u blizini eksplozivnih materija, odnosno zapaljivih tečnosti i gasova, kao i na velikoj visini i na sličnim mjestima gdje bi mogao biti ugrožen život ljudi.

Sredstva posebne namjene

Član 112

Sredstva posebne namjene mogu se upotrijebiti radi odbijanja napada i savladavanja otpora koji se ne mogu obezbijediti upotrebom drugih sredstava prinude, a radi uspostavljanja narušenog javnog reda i mira, radi primoravanja lica da napusti zatvoreni prostor i u slučajevima kad su ispunjeni uslovi za upotrebu vatrenog oružja propisani ovim zakonom.

Sredstva posebne namjene ne mogu se upotrijebiti radi savladavanja pasivnog otpora.

Sredstva posebne namjene, u smislu ovog zakona, su:

1) akustičko-optička sredstva za privremeno onesposobljavanje, i to bombe sa zvučnim, svjetlosnim, dimnim ili kombinacijom navedenih efekata, kao i šok municija, fleš bombe i šok bombe;

2) kinetička sredstva za privremeno onesposobljavanje, različite vrste municije za privremeno onesposobljavanje bez trajnih štetnih posljedica, i to meci za privremeno onesposobljavanje, meci i sačma izrađeni od smješe prirodnog i vještačkog kaučuka, drveta ili plastike ili kinetički neprobojni projektili; i

3) eksplozivna sredstva.

Sredstva posebne namjene se upotrebljavaju na osnovu pisanog naređenja direktora Policije.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, ako postoji opasnost od odlaganja upotrebe sredstava prinude, sredstva posebne namjene se mogu upotrijebiti na osnovu usmenog naređenja direktora Policije, s tim da je direktor Policije dužan sačiniti pisano naređenje u roku od 24 časa od izdavanja usmenog naređenja.

Vatreno oružje

Član 113

Prilikom obavljanja policijskih poslova, ako se upotrebom drugih sredstava prinude ne može ostvariti cilj zbog kojeg se ovlašćenje primjenjuje, policijski službenik može upotrijebiti vatreno oružje, samo ako je to neophodno da bi zaštitio svoj život ili život drugog lica.

Prilikom upotrebe vatrenog oružja radi zaštite svog života ili života drugog lica moraju postojati objektivni razlozi.

Postojanje objektivnih razloga, u smislu stava 2 ovog člana, cijenice se sa stanovišta prosječnog policijskog službenika, obučenog i sa iskustvom u upotrebi vatrenog oružja, pri čemu ti razlozi moraju biti zasnovani na svim činjenicama poznatim policijskom službeniku u trenutku upotrebe vatrenog oružja.

Policijski službenik, osim prema licu, vatreno oružje može upotrijebiti i prema životinji, prevoznom sredstvu i predmetu kojim se ugrožava njegov život ili život drugog lica.

Policijski službenik može potezati i držati u rukama vatreno oružje u svim situacijama kad opravdano pretpostavlja da je to neophodno za obavljanje policijskih poslova i službenih zadataka.

Prije nego što policijski službenik upotrijebi vatreno oružje dužan je da, kad okolnosti to dopuštaju, lice prema kome će

upotrijebiti vatreno oružje upozori odgovarajućim povikom.

Potezanje i držanje vatrenog oružja u skladu sa stavom 5 ovog člana ne smatra se upotrebom vatrenog oružja u smislu ovog zakona.

Upotreba vatrenog oružja u gonjenju plovnog objekta

Član 114

Kad je neophodno da zaustavi plovni objekat koji se goni na moru i unutrašnjim vodama, policijski službenik može, u cijlu sprječavanja vršenja krivičnog djela ili lišenja slobode učinioca krivičnog djela koji je u bjekstvu, prema tom plovnom objektu da upotrijebi vatreno oružje da bi ga onemogućio u bjekstvu, zaustavio i sproveo nadležnom organu, samo ako to nije postigao upotrebom drugih raspoloživih sredstava.

Drugim sredstvima iz stava 1 ovog člana, smatraju se verbalno i drugo upozorenje i hici zastrašivanja, ispaljeni iznad plovnog objekta, pod uslovom da to ne predstavlja opasnost za druge.

Kad se, kao krajnje sredstvo, na plovni objekat ispaljuju hici, policijski službenik to čini tako da štiti živote lica na objektu i u liniji vatre.

10. Sprovođenje posebnih policijskih radnji

Posebne policijske radnje

Član 115

Policijski službenici mogu u vršenju policijskog posla, izuzetno od člana 157 Zakonika o krivičnom postupku, za operativne potrebe, sprovođiti određene policijske radnje, ako je očigledno da se drugim radnjama neće postići cilj policijskog posla.

Policijske radnje, u smislu stava 1 ovog člana, su:

- 1) osmatranje;
- 2) praćenje; i
- 3) klopka.

Podaci prikupljeni primjenom radnji iz stava 2 ovog člana, mogu se koristiti za potrebe izviđaja i istrage, radi zaštite bezbjednosti građana i imovine, sprječavanja vršenja i otkrivanja krivičnih djela i prekršaja, traganja za licima za kojima se traga, održavanja javnog reda i mira, kao i obezbjeđivanja javnih okupljanja, zaštite bezbjednosti ličnosti, objekata i prostora iz člana 18 stav 1 tačka 9 ovog zakona.

Odluku o primjeni radnji iz stava 2 ovog člana, donosi direktor Policije ili pomoćnik direktora Policije određen aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Policijske radnje iz stava 2 ovog člana, mogu trajati neprekidno do 24 časa ili sa prekidom do 48 časova.

11. Pripremne radnje za primjenu mjera tajnog nadzora i poligrafsko testiranje

Vrste pripremnih radnji

Član 116

Pripremne radnje za primjenu mjera tajnog nadzora, u skladu sa zakonom kojim se uređuje krivični postupak, u smislu ovog zakona su:

- 1) izmjena identiteta;
- 2) oblikovanje odnosno formiranje izmijenjenog identiteta; i
- 3) izmjena vlasništva nad stvarima.

Izmjena identiteta, u smislu stava 1 tačka 1 ovog člana, predstavlja izmjenu podataka o licu, izmjenu podataka o licu u evidencijama, odnosno registrima i izradu izmijenjenih isprava.

Oblikovanje, odnosno formiranje izmijenjenog identiteta, u smislu stava 1 tačka 2 ovog člana, predstavlja savladavanje potrebnih vještina u određenim okolnostima i osposobljavanje lica za korišćenje izmijenjenog identiteta i stvari nad kojima je izmijenjeno vlasništvo.

Izmjena vlasništva nad stvarima, u smislu stava 1 tačka 3 ovog člana, predstavlja izmjenu podataka o vlasništvu, odnosno drugim imovinskim pravima nad stvarima u državnoj svojini nad kojima Ministarstvo ima svojinska ovlašćenja i izradu izmijenjenih isprava i oznaka.

Ograničenje pripremnih radnji

Član 117

Pripremne radnje iz člana 116 ovog zakona ne mogu se preduzimati u okviru izviđaja, istražnih i dokaznih radnji u vezi konkretnog krivičnog djela, odnosno konkretnog lica.

Pravila o sprovođenju pripremnih radnji

Član 118

Isprave nastale izmjenom identiteta i vlasništva iz člana 116 st. 2 i 4 ovog zakona mogu se koristiti u pravnom prometu.

Odluku o sprovođenju pripremni radnji iz člana 116 ovog zakona donosi direktor Policije ili lice koje on ovlasti.

Isprave i oznake iz člana 116 st. 2 i 4 ovog zakona čuvaju se u prostorijama Policije, a izmijenjene podatke čuva organ koji vodi evidencije, odnosno registre o tim podacima.

Rok za korišćenje isprava i oznaka iz člana 116 st. 2 i 4 ovog zakona je jedna godina od dana izrade.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, rok za korišćenje isprava, odnosno oznaka može se produžiti najviše tri puta po jednu godinu, odlukom direktora Policije, na obrazloženi predlog pomoćnika direktora Policije nadležnog za poslove kriminalističke policije.

Po isteku roka iz st. 4 i 5 ovog člana isprave, odnosno oznake uništavaju se, a izmijenjeni podaci brišu se.

Nadzor nad pripremnim radnjama iz člana 116 ovog zakona vrši vrhovni državni tužilac ili državni tužilac koga on ovlasti, jednom godišnje, u prostorijama Policije.

Nadzor iz stava 7 ovog člana sprovodi se na način da se ne otkrije pravi identitet lica.

Direktor Policije može, radi zaštite trećih lica, odrediti da se lice koje na osnovu člana 116 ovog zakona koristi izmijenjeni identitet, u postupcima pred državnim organima predstavi pravim identitetom.

Na zahtjev nadležnog organa druge države, pripremne radnje iz člana 116 ovog zakona mogu se sprovesti i za policijskog službenika te države, u skladu sa ovim zakonom.

Pripremne radnje iz člana 116 ovog zakona, mogu da sprovedu i policijski službenici ovlašćeni za vršenje unutrašnje kontrole Policije.

Ograničenja i pravila za sprovođenje pripremnih radnji iz člana 116 ovog zakona, shodno se primjenjuju i u slučaju iz stava 11 ovog člana.

Način izrade, čuvanja i uništavanja podataka, isprava i oznaka iz člana 116 st. 2 i 4 ovog zakona, utvrđuje se propisom Ministarstva, koji se označava odgovarajućim stepenom tajnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Poligrafsko testiranje

Član 119

Policijski službenik može, u skladu sa zakonom, uz dobrovoljan pristanak lica od kojeg traži obavještenja, da primijeni nad njim poligrafsko testiranje pošto ga upozna sa radom uređaja i lice za to da pisanu saglasnost.

Maloljetnik se može podvrgnuti poligrafskom testiranju uz njegov dobrovoljni pristanak i uz pisanu saglasnost i prisustvo roditelja, staratelja, usvojioca, hranitelja, trećeg lica od povjerenja, odnosno lica kojem je maloljetnik povjeren na njegu, vaspitanje i obrazovanje.

Policijski službenik će prekinuti primjenu poligrafskog testiranja ako lice od kojeg se traže obavještenja, posle davanja pisane saglasnosti, izjavi da tu saglasnost povlači.

Poligrafskom testiranju ne može da se podvrgne lice:

- 1) koje je pod uticajem alkohola, opojnih droga ili drugih psihoaktivnih supstanci;
- 2) koje ima ozbiljna srčana oboljenja ili respiratorne smetnje;
- 3) u izrazito stresnom stanju;
- 4) koje je pod dejstvom lijekova za smirenje;
- 5) koje pokazuje vidljive znake duševne bolesti, privremene duševne poremećenosti ili je u drugom stanju koje onemogućava testiranje;
- 6) koje osjeća intenzivan fizički bol;
- 7) koje je trudnica ili porođilja;
- 8) koje nije navršilo 14 godina života.

Poligrafsko testiranje policijskih službenika

Član 120

Policijski službenik angažovan na poslovima borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije dužan je da se, na okolnosti rada i obavljanja konkretnog policijskog posla, podvrgne poligrafskom testiranju.

Poligrafsko testiranje policijskog službenika iz stava 1 ovog člana, na predlog neposrednog rukovodioca policijskog službenika, odobrava ministar ili lice koje on ovlasti.

Poligrafsko testiranje policijskog službenika iz stava 1 ovog člana, na okolnosti rada i obavljanja konkretnog policijskog posla, sprovede se i na zahtjev rukovodioca organizacione jedinice Ministarstva koja vrši poslove unutrašnje kontrole rada Policije.

Odbijanje poligrafskog testiranja i davanja odgovora na pitanja u vezi sa policijskim poslovima iz stava 1 ovog člana, predstavlja povredu službene dužnosti.

Način vršenja, odnosno sprovođenja poligrafskog testiranja iz čl. 119 i 120 ovog zakona i metodologiju primjene tog testiranja, propisuje Ministarstvo.

12. Protivdiverzioni pregled, obezbjeđenje i pregled mjesta događaja i preduzimanje mjera za otklanjanje neposredne opasnosti

Protivdiverzioni pregled

Član 121

Ako je potrebno obezbijediti zaštitu bezbjednosti ljudi i imovine, posebno obučeni policijski službenik može vršiti redovni ili

vanredni protivdiverzioni pregled lica, prostorija, objekata, sredstava, naprava i drugih predmeta.

Protivdiverzioni pregled obuhvata pregled ili otkrivanje eksplozivnih sredstava ili naprava, kao i hemijsko-biološki, radiološko-nuklearni i drugi pregled.

Ako je moguće očekivati da bi u prostorijama, objektima ili sredstvima, odnosno drugim mjestima u neposrednoj blizini, moglo doći do ugrožavanja bezbjednosti ljudi i imovine sumnjivim napravama ili predmetima, kao i kad do tog ugrožavanja dođe, policijski službenici mogu prostor, objekte, sredstvo, odnosno mjesto, da isprazne i spriječe pristup do njih u skladu sa članom 80 st. 2, 3 i 4 ovog zakona i da ih, neposredno ili uz upotrebu tehničkih sredstava, odnosno uz upotrebu službenih pasa, pregledaju.

U slučajevima iz stava 3 ovog člana, posebno obučeni policijski službenik, po pronalasku sumnjive naprave ili predmeta, može samostalno ili uz pomoć nadležnih organa izvršiti njihov transport radi deaktiviranja, neutralizacije, uništenja i slično, odnosno na licu mjesta preduzeti mjere za njihovo deaktiviranje, neutralizaciju i uništavanje, ako ne postoji drugi način otklanjanja neposredne i ozbiljne opasnosti po bezbjednost ljudi i imovine.

Prilikom vršenja protivdiverzionog pregleda, policijski službenici mogu od nadležnog organa da zahtijevaju da izvrši nadzor i preduzme mjere iz svoje nadležnosti.

Posebno obučeni policijski službenici ovlašćeni su da izvrše i preventivni protivdiverzioni pregled lica, prostorija, objekata, sredstava, naprava i drugih predmeta.

Posebno obučeni policijski službenik ovlašćen je da uđe i izvrši protivdiverzioni pregled lica, prostorija, objekata, sredstava, prostora i dokumentacije radi postupanja po dojavi o prisutnosti eksplozivne naprave ili otklanjanja druge neposredne i ozbiljne opasnosti po ljude i imovinu.

Na predlog posebno obučenog policijskog službenika koji je izvršio protivdiverzioni pregled, nadležna organizaciona jedinica Policije može dati državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave i organima lokalne uprave, privrednim subjektima, pravnim i fizičkim licima, opšta i pojedinačna uputstva za postupanje u situacijama iz stava 3 ovog člana.

Obezbjedenje i pregled mjesta događaja

Član 122

Po dolasku na mjesto izvršenja krivičnog djela, prekršaja ili drugog događaja policijski službenik dužan je da preduzme mjere i radnje radi otklanjanja opasnosti po život i zdravlje ljudi ili imovinu i pruži pomoć povrijeđenim licima ako ih ima, kao i da pregleda mjesto događaja radi preduzimanja svih potrebnih mjera da se očuva neizmijenjeno mjesto izvršenja krivičnog djela ili prekršaja, a naročito tragove i predmete koji mogu poslužiti kao dokazi.

Odredbe stava 1 ovog člana, odnose se i na policijskog službenika koji se zatekao na mjestu izvršenja krivičnog djela, prekršaja ili drugog događaja.

Radi zaštite žrtava i oštećenih krivičnim djelom, prekršajem ili drugim događajem i u cilju nesmetanog vođenja postupka, policijski službenik ovlašćen je da zabrani snimanje mjesta događaja.

Preduzimanje mjera za otklanjanje neposredne opasnosti

Član 123

Policijski službenici preduzimaju hitne mjere koje su neophodne za otklanjanje neposredne opasnosti za ljude i imovinu, kad te mjere ne mogu pravovremeno da preduzmu drugi nadležni organi, o čemu odmah obavještavaju te organe.

Policijski službenici pružaju pomoć organima državne uprave, organima lokalne samouprave i organima lokalne uprave, pravnim i fizičkim licima u slučaju opšte opasnosti izazvane elementarnim nepogodama, epidemijama ili drugim oblicima ugrožavanja.

Policijski službenici preduzimaju hitne mjere koje su neophodne radi otklanjanja neposredne opasnosti po život, zdravlje i imovinu ljudi, u slučaju najave ili dojave o podmetnutoj improvizovanoj eksplozivnoj napravi, kao i pronalaženju i uočavanju sumnjivih predmeta.

Prilikom ulaska u tuđi stan ili druge prostorije, u skladu sa posebnim zakonom, ako na drugi način nije moguće ući u stan ili druge prostorije, policijski službenik može upotrebom sile, odnosno posebnih sredstava (mehaničkih i hidrauličnih sredstava za nasilni ulazak u objekat i sl.) otvoriti stan ili druge prostorije, odnosno za ulazak može koristiti prolaz kroz prostore koje koriste druga lica.

Kad to okolnosti dozvoljavaju, za ulazak u tuđi stan ili druge prostorije iz stava 4 ovog člana može se koristiti pomoć stručnih lica.

U poslovima iz st. 1 i 2 ovog člana, policijski službenici učestvuju i u vršenju poslova spašavanja i pružanju pomoći ljudima i s tim u vezi koriste propisana prevozna sredstva, uređaje i opremu.

Akt o vršenju određenih policijskih poslova

Član 124

Blži način vršenja određenih policijskih poslova i primjene ovlašćenja koji nijesu uređeni drugim propisima propisuje Ministarstvo.

V. RADNI ODNOSI

1. Zasnivanje radnog odnosa policijskih službenika

Uslovi za zasnivanje radnog odnosa

Član 125

Lice koje zasniva radni odnos u zvanju policijskog službenika, pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa državnih službenika i namještenika, mora ispunjavati i sljedeće uslove, i to da:

- 1) protiv njega nije pokrenut krivični postupak za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti;
- 2) ima odgovarajući nivo kvalifikacije obrazovanja, u skladu sa ovim zakonom;
- 3) ima posebnu psihičku i fizičku sposobnost za vršenje policijskih poslova; i
- 4) ne postoje bezbjednosne smetnje za vršenje policijskih poslova.

Pored uslova iz stava 1 ovog člana, lice koje zasniva radni odnos u zvanju policijskog službenika mora ispunjavati i posebne uslove za zasnivanje radnog odnosa, propisane ovim zakonom i aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Lice koje zasniva radni odnos u zvanju policajac ne može biti starije od 30 godina na dan zasnivanja radnog odnosa u zvanju policajac.

Provjeru posebne psihičke i fizičke sposobnosti iz stava 1 tačka 3 ovog člana, vrši komisija koju obrazuje ministar, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja (u daljem tekstu: zdravstvena komisija), čiji se sastav i način rada utvrđuje propisom iz člana 161 stav 8 ovog zakona.

Postojanje bezbjednosnih smetnji za vršenje policijskih poslova utvrđuje se provjerom koju sprovodi Komisija za provjeru bezbjednosnih smetnji iz člana 128 ovog zakona.

Odluku o zasnivanju radnog odnosa u Policiji donosi ministar.

Zabrana zasnivanja radnog odnosa u policijskom zvanju

Član 126

Radni odnos u policijskom zvanju ne može zasnovati lice kome je prestao radni odnos u državnom organu, drugom organu državne uprave, organu lokalne samouprave, organu lokalne uprave i službama obrazovanim u skladu sa zakonom kojim se uređuje lokalna samouprava, odnosno drugom pravnom licu koje vrši javna ovlašćenja, zbog teže povrede službene dužnosti, u periodu od četiri godine od prestanka radnog odnosa.

Bezbjednosne smetnje

Član 127

Smatra se da postoje bezbjednosne smetnje iz člana 125 stav 1 tačka 4 ovog zakona, za prijem pripravnika i za prijem na osnovno, odnosno visoko policijsko obrazovanje, u smislu ovog zakona, ako:

- 1) je lice pravosnažnom presudom osuđeno za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, osim za krivična djela protiv bezbjednosti javnog saobraćaja za koja je propisana kazna zatvora do tri godine, ako nije brisana iz kaznene evidencije;
- 2) je lice osuđeno na kaznu zatvora za krivično djelo sa elementima korupcije u smislu ovog zakona, ako nije brisana iz evidencije;
- 3) je lice registrovano u evidenciji uživaoca opojnih droga, koju vodi organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja;
- 4) je lice kažnjeno za prekršaj protiv javnog reda i mira sa elementima nasilja, nasilničkog ponašanja ili izazivanja težih sukoba u svojoj radnoj i životnoj sredini i porodici, ako nije brisan iz prekršajne evidencije;
- 5) dosadašnje ponašanje, navike ili sklonosti ukazuju na nepodobnost za rad u policijskom zvanju;
- 6) lice ima ili održava veze sa licima koja neovlašćeno prikupljaju tajne i druge podatke, teroristima, saboterima, članovima organizovanih kriminalnih grupa ili licima za koja se osnovano sumnja da pripadaju takvim grupama;
- 7) lice prikriva ili daje netačne podatke o sebi i članovima porodice, koji su od značaja za vršenje policijskih poslova; ili
- 8) postoje druge okolnosti koje lice čine nedostojnim za rad u policijskom zvanju.

Krivičnim djelima sa elementima korupcije, u smislu ovog zakona, smatraju se krivična djela:

- zloupotreba službenog položaja;
- prevara u službi;
- protivzakoniti uticaj;
- navođenje na protivzakoniti uticaj;
- primanje mita,
- davanje mita, i
- zelenaštvo.

Način utvrđivanja postojanja bezbjednosnih smetnji

Član 128

Bezbjednosne smetnje utvrđuje Komisija za provjeru bezbjednosnih smetnji koju obrazuje ministar.

Provjeru postojanja bezbjednosnih smetnji iz člana 127 stav 1 tač. 1, 2, 3 i 4 ovog zakona, Komisija za provjeru bezbjednosnih smetnji vrši uvidom u odgovarajuće evidencije.

Provjeru postojanja bezbjednosne smetnje iz člana 127 stav 1 tač. 5, 7 i 8 ovog zakona, Komisija za provjeru bezbjednosnih smetnji vrši u saradnji sa Policijom.

O postojanju bezbjednosne smetnje iz člana 127 stav 1 tačka 6 ovog zakona, Komisija za provjeru bezbjednosnih smetnji pribavlja mišljenje Agencije za nacionalnu bezbjednost, u skladu sa zakonom kojim se uređuje nacionalna bezbjednost.

Mišljenje iz stava 4 ovog člana Agencija za nacionalnu bezbjednost dostavlja u roku od 90 dana.

Ako Agencija za nacionalnu bezbjednost ne dostavi mišljenje u roku iz stava 5 ovog člana smatraće se da ne postoji bezbjednosna smetnja iz člana 127 stav 1 tačka 6 ovog zakona.

Izvještaj sa mišljenjem o postojanju ili nepostojanju bezbjednosne smetnje Komisija za provjeru bezbjednosnih smetnji dostavlja ministru, u roku od 30 dana od dana izvršenih provjera.

Izvještaj iz stava 7 ovog člana ministar dostavlja Odboru za bezbjednost i odbranu, na upoznavanje.

Lice za koje se vrši utvrđivanje bezbjednosnih smetnji daje pisanu saglasnost za utvrđivanje postojanja bezbjednosnih smetnji.

O postojanju bezbjednosne smetnje obavijestice se kandidat, pri čemu ne postoji obaveza obavješćavanja kandidata o razlozima na osnovu kojih je utvrđeno postojanje bezbjednosne smetnje.

Sastav i način rada Komisije za provjeru bezbjednosnih smetnji, kao i druga pitanja od značaja za provjeru postojanja bezbjednosnih smetnji propisuje Ministarstvo.

Način popune radnih mjesta u Policiji

Član 129

Radna mjesta u policijskom zvanju popunjavaju se:

1) raspoređivanjem;

2) na osnovu:

- internog oglasa,

- javnog oglasa,

- javnog konkursa; i

3) na drugi način propisan ovim zakonom.

Način popune radnih mjesta iz stava 1 tačka 2 ovog člana, vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Odluku o izboru kandidata prilikom popunjavanja radnih mjesta na način iz stava 1 tačka 2 al. 1 i 2 ovog člana donosi direktor Policije.

Izuzetno od stava 1 tačka 2 ovog člana, radni odnos se može zasnovati bez oglasa, za pojedina radna mjesta na kojima se vrše kriminalističko-obavještajni, finansijsko-obavještajni poslovi i poslovi sprovođenja mjera tajnog nadzora i specijalnih istražnih metoda, kao i poslovi zaštite svjedoka i borbe protiv terorizma, kad je to utvrđeno aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Lice koje zasnjuje radni odnos na način iz stava 3 ovog člana, ne može se rasporediti na drugo radno mjesto u roku od dvije godine od dana zasnivanja radnog odnosa.

Ako prilikom prijema u radni odnos u zvanju policijskog službenika više lica ispunjava uslove u smislu ovog zakona i ima isti uspjeh prilikom provjere znanja, sposobnosti, kompetencija i vještina vodiće se računa o srazmjernoj zastupljenosti pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, kao i rodno balansiranoj zastupljenosti.

Policija je dužna da preduzima proaktivne mjere u cilju podsticanja srazmjerne zastupljenosti pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica i rodno balansirane zastupljenosti u Policiji.

Lica koja prvi put zasnivaju radni odnos u policijskom zvanju

Član 130

Lica koja prvi put zasnivaju radni odnos u policijskom zvanju dužna su da:

- u roku od jedne godine od dana zasnivanja radnog odnosa završe osnovnu policijsku obuku iz člana 149 ovog zakona; i

- u roku od jedne godine od dana završetka osnovnog policijskog obrazovanja iz člana 147 ovog zakona, polože poseban ispit za rad u policijskom zvanju.

Osnovnu policijsku obuku za lica koja prvi put zasnivaju radni odnos organizuje Ministarstvo.

Program i način polaganja ispita iz stava 1 alineja 2 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Popuna radnih mjesta rukovodilaca unutrašnjih organizacionih jedinica Policije

Član 131

Radna mjesta rukovodilaca unutrašnjih organizacionih jedinica Policije, popunjavaju se na osnovu internog oglasa unutar Policije.

Radnim mjestima, u smislu stava 1 ovog člana, smatraju se radna mjesta načelnika odsjeka, centara i odjeljenja bezbjednosti, kao i komandanata jedinica.

Popuna radnih mjesta iz stava 2 ovog člana, vrši se kad je to mjesto zbog izmjene unutrašnje organizacije, ili iz nekog drugog razloga upražnjeno, odnosno zbog cjelishodnijeg vršenja policijskih poslova.

Za vrijeme sprovođenja internog oglasa unutar Policije i u slučaju da po sprovedenom oglasu nije izabran nijedan kandidat, radna mjesta iz stava 2 ovog člana popunjavaju se raspoređivanjem policijskog službenika koji ispunjava uslove propisane za to radno mjesto, najduže do šest mjeseci.

Interni oglas unutar Policije

Član 132

Interni oglas unutar Policije, u smislu člana 131 ovog zakona, objavljuje se na oglasnoj tabli i na internet stranici Ministarstva,

nakon donošenja odluke o pokretanju postupka za popunu radnog mjesta.

Odluku o pokretanju postupka za popunu radnog mjesta donosi direktor Policije.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, odluku o pokretanju postupka za popunu radnog mjesta u finansijsko-obavještajnoj jedinici donosi direktor Policije, na predlog rukovodioca finansijsko-obavještajne jedinice.

Rok za podnošenje prijava na interni oglas unutar Policije ne može biti kraći od deset dana od dana objavljivanja oglasa.

Ministarstvo sačinjava listu kandidata koji ispunjavaju uslove oglasa na osnovu blagovremene, potpune i uredne dokumentacije.

Kandidati koji ispunjavaju uslove oglasa podliježu provjeri znanja, sposobnosti, kompetencija i vještina.

Provjeru iz stava 6 ovog člana vrši komisija koju obrazuje ministar, na predlog direktora Policije (u daljem tekstu: Komisija) pisanim testiranjem, usmenim intervjuom i na drugi odgovarajući način, radi ocjenjivanja znanja, sposobnosti, vještina, i prethodnih rezultata rada, na osnovu propisanih kriterijuma.

Komisiju iz stava 7 ovog člana, čine dva policijska službenika od kojih je jedan neposredni rukovodilac ako je to moguće, u istom ili višem policijskom zvanju od onog za koji je raspisan oglas i jedan predstavnik Ministarstva.

Na osnovu podataka iz priložene dokumentacije, sprovedene provjere sposobnosti i uvidom u evidencije koje vodi Ministarstvo, Komisija ocjenjuje kandidate sa liste kandidata koji ispunjavaju uslove oglasa, primjenom sljedećih kriterijuma: stručni i radni kvaliteti i rezultati provjere sposobnosti.

Na osnovu izvještaja o provjeri iz stava 6 ovog člana koji sačinjava Komisija, Ministarstvo, u roku od tri dana sačinjava rang listu za izbor kandidata i dostavlja je direktoru Policije.

Lista za izbor kandidata sadrži tri najbolje ocijenjena kandidata, a može da sadrži i više kandidata ako su isto ocijenjeni.

Poslije obavljenog razgovora sa svim kandidatima sa liste za izbor kandidata, direktor Policije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rang liste za izbor kandidata, donosi odluku o izboru kandidata, uz prethodnu saglasnost ministra.

Izuzetno od stava 10 ovog člana, rang listu za izbor kandidata za rad u finansijsko-obavještajnoj jedinici Ministarstvo dostavlja rukovodiocu finansijsko-obavještajne jedinice, koji nakon obavljenog razgovora sa svim kandidatima sa rang liste za izbor kandidata, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rang liste za izbor kandidata donosi odluku o izboru kandidata, uz prethodnu saglasnost ministra.

Žalba na odluku izbora iz st. 12 i 13 ovog člana ne odlaže izvršenje odluke.

Po donošenju odluke o izboru, vrši se raspoređivanje rukovodioca unutrašnje organizacione jedinice Policije.

Postupak sprovođenja i sadržinu internog oglasa unutar Policije, način ispravke i povlačenja oglasa, bliži način sprovođenja provjere iz stava 7 ovog člana, kao i bliže kriterijume i način ocjenjivanja iz st. 7 i 9 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Zasnivanje radnog odnosa lica koja su završila osnovno policijsko obrazovanje

Član 133

Lice koje je završilo osnovno policijsko obrazovanje, u smislu ovog zakona, zasniva radni odnos u zvanju policajac, bez javnog oglasa, nakon završenog pripravničkog staža, uz obavezu polaganja stručnog ispita za rad u državnim organima i posebnog ispita za rad u policijskom zvanju, u roku od jedne godine od završetka pripravničkog staža.

U slučaju da lice iz stava 1 ovog člana ne zadovolji na probnom radu, odnosno ne položi ispit za rad u državnim organima i poseban ispit za rad u policijskom zvanju, prestaje mu radni odnos.

Lice iz stava 1 ovog člana, dužno je da ostane u radnom odnosu u policijskom zvanju najmanje pet godina.

U slučaju da lice iz stava 1 ovog člana ne ostane u radnom odnosu u policijskom zvanju najmanje pet godina, dužno je da nadoknadi troškove obrazovanja, kao i druge troškove nastale tokom obrazovanja, u skladu sa ugovorom između Ministarstva i tog lica, kojim se uređuju međusobna prava i obaveze.

Lice iz stava 1 ovog člana, nije dužno da završi osnovnu policijsku obuku iz člana 149 ovog zakona.

Broj polaznika osnovnog policijskog obrazovanja utvrđuje Vlada, na predlog Ministarstva, uz prethodno pribavljeno mišljenje Policije.

Uz predlog iz stava 6 ovog člana Ministarstvo dostavlja potvrdu o obezbijeđenim finansijskim sredstvima od organa državne uprave nadležnog za poslove budžeta.

Polaganje zakletve

Član 134

Policijski službenik nakon zasnivanja radnog odnosa polaže i potpisuje svečanu zakletvu.

Tekst zakletve glasi:

„Zaklinjem se da ću sve svoje snage posvetiti bezbjednosti građana, da ću predano štiti ljudska prava i slobode i da ću savjesno i odgovorno služiti građanima Crne Gore i dosljedno se pridržavati zakona u vršenju policijskih dužnosti.“

2. Zvanja, uslovi za sticanje policijskih zvanja i kategorizacija radnih mjesta

Zvanja

Član 135

Zvanja policijskih službenika su:

1) glavni policijski inspektor, viši policijski inspektor I klase, viši policijski inspektor, samostalni policijski inspektor, policijski inspektor I klase, policijski inspektor i mlađi policijski inspektor;

- 2) stariji policijski narednik I klase, stariji policijski narednik, policijski narednik;
- 3) stariji policajac I klase, stariji policajac i policajac;
- 4) glavni policijski savjetnik, viši policijski savjetnik I klase, viši policijski savjetnik, samostalni policijski savjetnik i policijski savjetnik.

Uslovi za sticanje policijskih zvanja

Član 136

Uslovi za sticanje policijskih zvanja su:

- 1) glavni policijski inspektor - VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja, najmanje deset godina radnog iskustva na poslovima sa VII1 nivoom kvalifikacije obrazovanja u policijskom zvanju i položen stručni ispit za rad u državnim organima;
- 2) glavni policijski savjetnik - VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja, najmanje deset godina radnog iskustva na poslovima sa VII1 nivoom kvalifikacije obrazovanja i položen stručni ispit za rad u državnim organima;
- 3) viši policijski inspektor I klase - VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja, najmanje osam godina radnog iskustva na poslovima sa VII1 nivoom kvalifikacije obrazovanja u policijskom zvanju i položen stručni ispit za rad u državnim organima;
- 4) viši policijski savjetnik I klase - VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja, najmanje osam godina radnog iskustva na poslovima sa VII1 nivoom kvalifikacije obrazovanja i položen stručni ispit za rad u državnim organima;
- 5) viši policijski inspektor - VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja, najmanje šest godina radnog iskustva na poslovima sa VII1 nivoom kvalifikacije obrazovanja u policijskom zvanju i položen stručni ispit za rad u državnim organima;
- 6) viši policijski savjetnik - VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja, najmanje šest godina radnog iskustva na poslovima sa VII1 nivoom kvalifikacije obrazovanja i položen stručni ispit za rad u državnim organima;
- 7) samostalni policijski inspektor - VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja, najmanje četiri godine radnog iskustva na poslovima sa VI ili VII1 nivoom kvalifikacije obrazovanja u policijskom zvanju i položen stručni ispit za rad u državnim organima;
- 8) samostalni policijski savjetnik - VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja, najmanje četiri godine radnog iskustva na poslovima sa VII1 nivoom kvalifikacije obrazovanja i položen stručni ispit za rad u državnim organima;
- 9) policijski inspektor I klase - VI ili VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja, najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima sa VI ili VII1 nivoom kvalifikacije obrazovanja u policijskom zvanju i položen stručni ispit za rad u državnim organima;
- 10) policijski inspektor - VI ili VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja, najmanje dvije godine radnog iskustva na poslovima sa VI ili VII1 nivoom kvalifikacije obrazovanja u policijskom zvanju i položen stručni ispit za rad u državnim organima;
- 11) policijski savjetnik - VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja, pripravnički staž ili najmanje jedna godina radnog iskustva na poslovima sa VII1 nivoom kvalifikacije obrazovanja i položen stručni ispit za rad u državnim organima;
- 12) mlađi policijski inspektor - VI ili VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja, pripravnički staž ili najmanje jedna godina radnog iskustva u VI ili VII1 nivou kvalifikacije obrazovanja i položen stručni ispit za rad u državnim organima;
- 13) stariji policijski narednik I klase - V ili VI nivo kvalifikacije obrazovanja, najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima sa V ili VI nivoom kvalifikacije obrazovanja u policijskom zvanju i položen stručni ispit za rad u državnim organima;
- 14) stariji policijski narednik - V ili VI nivo kvalifikacije obrazovanja, najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima sa V ili VI nivoom kvalifikacije obrazovanja u policijskom zvanju i položen stručni ispit za rad u državnim organima;
- 15) policijski narednik - V ili VI nivo kvalifikacije obrazovanja i položen stručni ispit za rad u državnim organima;
- 16) stariji policajac I klase - V nivo kvalifikacije obrazovanja, najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima u policijskom zvanju i položen stručni ispit za rad u državnim organima;
- 17) stariji policajac - V nivo kvalifikacije obrazovanja, najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima u policijskom zvanju i položen stručni ispit za rad u državnim organima; i
- 18) policajac - V nivo kvalifikacije obrazovanja, završen pripravnički staž, položen stručni ispit za rad u državnim organima i položen poseban ispit za rad policijskom zvanju.

Kategorizacija radnih mjesta policijskih službenika

Član 137

Poslovi radnog mjesta u policijskom zvanju, mogu se obavljati u više policijskih zvanja.

Kriterijume za raspoređivanje radnih mjesta policijskih službenika, u okviru kategorija i nivoa radnih mjesta propisanih zakonom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika, zvanja u kojima se mogu vršiti poslovi određenog radnog mjesta, kao i posebne uslove za obavljanje poslova radnog mjesta, utvrđuje Vlada.

3. Ocjenjivanje, napredovanje i nagrađivanje policijskih službenika

Ocjenjivanje rada policijskih službenika

Član 138

U cilju praćenja rada policijskih službenika i njihovog karijernog razvoja policijski službenici se ocjenjuju u skladu sa ovim zakonom.

Ocjenjivanje rada policijskih službenika vrši se objektivno, transparentno i nepristrasno.

Kriterijumi za ocjenjivanje

Član 139

Ocjenjivanje rada policijskih službenika vrši se prema opštim i posebnim kriterijumima.

Opšti kriterijumi za ocjenjivanje rada policijskih službenika su:

- 1) postignuti rezultati rada;
- 2) tačnost, preciznost i pouzdanost u obavljanju policijskih poslova;
- 3) pridržavanje rokova u vršenju policijskih poslova; i
- 4) odnos prema vršenju policijskih poslova.

Posebni kriterijumi za ocjenjivanje rada policijskih službenika, u zavisnosti od opisa poslova radnog mjesta na koje je policijski službenik raspoređen su:

- 1) samostalnost i kreativnost u radu;
- 2) stručnost, odnosno kvalitet rada;
- 3) pismeno i usmeno izražavanje, odnosno komunikacione vještine;
- 4) sklonost timskom radu.

Pored kriterijuma propisanih u st. 2 i 3 ovog člana, rad direktora Policije, pomoćnika direktora Policije i rukovodilaca unutrašnjih organizacionih jedinica Policije ocjenjuje se i na osnovu sljedećih kriterijuma:

- 1) sposobnost koordiniranja i rukovođenja;
- 2) sposobnost organizacije rada organizacione jedinice kojom rukovodi;
- 3) donošenje odluka za čije je donošenje ovlašten;
- 4) motivisanje policijskih službenika;
- 5) rješavanje konflikata;
- 6) praćenje rada i davanje smjernica za rad policijskim službenicima;
- 7) primjena strateških ciljeva (ako je rukovodilac organizacione jedinice odgovoran za ispunjavanje ciljeva);
- 8) druge sposobnosti i vještine, kao i kvalitet u vršenju poslova.

Ocjene rada

Član 140

Policijski službenik dobija ocjenu rada:

- „odličan“ ako pokazuje visok nivo stručnosti i samostalnosti u vršenju poslova i pokazuje visok stepen znanja u poznavanju i primjeni propisa, obezbjeđuje blagovremeno izvršavanje poslova, daje korisne predloge ili pokazuje izuzetnu motivaciju za rad i postiže rezultate u radu bolje od predviđenih za radno mjesto na koje je postavljen, odnosno raspoređen, podstiče međusobno uvažavanje i traži rješenja u radnoj sredini u slučaju konflikata;

- „uspješan“ ako pokazuje potreban nivo stručnosti i samostalnosti i pokazuje potreban stepen znanja u poznavanju i primjeni propisa, čiji rad i poštovanje dužnosti i obaveza na radnom mjestu obezbjeđuju pouzdano vršenje policijskih poslova, koji svoje poslove izvršava blagovremeno i u skladu sa pravilima službe;

- „zadovoljava“ ako dostiže potrebni nivo stručnosti za vršenje dužnosti na radnom mjestu, čiji rad i poštovanje službene dužnosti obezbjeđuju najmanju moguću mjeru prihvatljivih standarda kvaliteta rada i preciznosti u vršenju poslova, čije greške su otklonjive prirode, koji svoje poslove izvršava uglavnom blagovremeno i u skladu sa pravilima službe i a čiji rad i postupanje neposredni rukovodilac ima primjedbi i pokazuje zadovoljavajući stepen znanja u poznavanju i primjeni propisa; ili

- „ne zadovoljava“ ako ne pokazuje potrebnu stručnost i samostalnost neophodnu za ostvarivanje minimuma standarda kvaliteta rada i pouzdanog i prihvatljivog vršenja policijskih poslova na radnom mjestu, koji značajno griješi u radu i postupanju, odnosno koji poslove učestalo ne izvršava blagovremeno i u skladu sa pravilima službe i ne pokazuje interesovanje za kvalitet svog rada, uprkos tome što neposredni rukovodilac, rukovodilac nadležne organizacione jedinice Policije ili direktor Policije ima primjedbi na njegov rad i upozorava ga na propuste i nepravilnosti i ne pokazuje zadovoljavajući stepen znanja u poznavanju i primjeni propisa.

Način ocjenjivanja

Član 141

Ocjenjivanje rada policijskih službenika vrši se jednom godišnje, a najkasnije do 31. januara tekuće za prethodnu godinu.

Policijski službenik koji je u kalendarskoj godini radio manje od šest mjeseci, bez obzira na razloge, ne ocjenjuje se.

Ocjenu rada policijskog službenika neposredni rukovodilac, uz prethodnu saglasnost svojih rukovodilaca, predlaže direktoru Policije na propisanom obrascu.

Prije utvrđivanja predloga ocjene rada, neposredni rukovodilac dužan je da sa predlogom ocjene upozna policijskog službenika i omogućujući mu da se izjasni.

Policijskom službeniku čiji je rad dva puta uzastopno ocijenjen ocjenom „ne zadovoljava“ prestaje radni odnos, danom izvršenosti rješenja o ocjenjivanju.

Ocjena rada iz stava 1 ovog člana uzima se u obzir prilikom upućivanja na programe obrazovanja, obuka i posebnog stručnog osposobljavanja i usavršavanja, upućivanja na rad u inostranstvo i napredovanja u neposredno više policijsko zvanje.

Ocjenjivanje direktora Policije, pomoćnika direktora Policije i rukovodioca finansijsko-obavještajne jedinice

Član 142

Ocjenjivanje rada direktora Policije, pomoćnika direktora Policije i rukovodioca finansijsko-obavještajne jedinice vrši se dva puta godišnje, o čemu se sačinjava izvještaj.

Direktora Policije i rukovodioca finansijsko-obavještajne jedinice ocjenjuje ministar rješenjem.

Pomoćnike direktora Policije ocjenjuje ministar rješenjem, na predlog direktora Policije.

Prije donošenja rješenja o ocjeni rada iz st. 2 i 3 ovog člana, ministar je dužan da sa predlogom ocjene upozna direktora Policije, pomoćnike direktora Policije i rukovodioca finansijsko-obavještajne jedinice i omogući im da se izjasne.

Direktor Policije, prije dostavljanja predloga ocjene iz stava 3 ovog člana ministru, dužan je da o tom predlogu upozna pomoćnika direktora Policije i omogući mu da se izjasni.

Direktor Policije, pomoćnik direktora Policije, odnosno rukovodilac finansijsko-obavještajne jedinice dobija ocjene:

- „ističe se“ ako je pokazao izuzetne sposobnosti u organizaciji rada i rukovođenju, u saradnji i komunikaciji sa drugim organima, odnosno zaposlenima i druge sposobnosti u cilju efikasne realizacije radnih zadataka;
- „dobar“ ako je pokazao prosječne sposobnosti u organizaciji rada i rukovođenju, u saradnji i komunikaciji sa drugim organima, odnosno zaposlenima i druge sposobnosti u cilju efikasne realizacije radnih zadataka;
- „ne zadovoljava“ ako nije pokazao prosječne sposobnosti u organizaciji rada i rukovođenju, niti prosječne sposobnosti u saradnji i komunikaciji sa drugim organima, odnosno zaposlenima, kao ni druge sposobnosti za efikasnu realizaciju radnih zadataka.

U slučaju kad rad lica iz stava 1 ovog člana dva puta uzastopno bude ocijenjen ocjenom rada „ne zadovoljava“, ministar na osnovu izvršnog rješenja o ocjenjivanju rada podnosi Vladi predlog za prestanak mandata tog lica.

Blíže kriterijume, način i postupak ocjenjivanja direktora Policije, pomoćnika direktora Policije, rukovodioca finansijsko-obavještajne jedinice i policijskih službenika, kao i obrazac iz člana 141 stav 3 ovog zakona, propisuje Ministarstvo.

Uslovi za sticanje neposredno višeg policijskog zvanja i gubitak stečenog zvanja

Član 143

Policijski službenik može napredovati samo u neposredno više policijsko zvanje, odnosno može napredovati iz IV ili V nivoa kvalifikacije obrazovanja u početno zvanje sa VI ili VII1 nivoom kvalifikacije obrazovanja, uz odgovarajući stepen kvalifikacije obrazovanja.

Policijski službenik može steći neposredno više policijsko zvanje ako:

- 1) ima odgovarajući nivo kvalifikacije obrazovanja iz člana 136 ovog zakona;
- 2) je u odgovarajućem policijskom zvanju proveo najmanje dvije godine;
- 3) je prošao obuku iz člana 150 stav 1 tačka 1 ovog zakona;
- 4) u periodu od posljednje četiri godine dobio najmanje tri puta ocjenu „uspješan“ ili dva puta uzastopno ocjenu „odličan“ u zvanju koje ima;
- 5) mu u posljednjoj godini nijesu izrečene dvije disciplinske mjere zbog lakše povrede službene dužnosti, odnosno jedna disciplinska mjera zbog teže povrede službene dužnosti;
- 6) u posljednjoj godini nije povrijedio Kodeks policijske etike iz člana 29 ovog zakona;
- 7) je to neposredno više policijsko zvanje predviđeno za radno mjesto na koje je raspoređen ili na koje se raspoređuje;
- 8) postoji upražnjeno radno mjesto sa tim neposredno višim policijskim zvanjem; i
- 9) se protiv njega ne vodi krivični postupak za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, niti disciplinski postupak zbog teže povrede službene dužnosti.

Smatraće se da ne postoji smetnja za sticanje neposredno višeg policijskog zvanja ako postupak iz stava 1 tačka 9 ovog člana bude obustavljen, ako bude donijeta oslobađajuća presuda ili ako optužba bude odbijena, ali ne zbog nenadležnosti suda.

Policijski službenik može steći neposredno više policijsko zvanje i ako ga nije bilo moguće ocijeniti (privremena spriječenost za rad, sindikalno angažovanje, mirovanja prava iz radnog odnosa i sl.), a ispunjava ostale uslove za sticanje neposredno višeg policijskog zvanja.

Policijski službenik iz člana 135 stav 1 tačka 4 ovog zakona, može napredovati samo u neposredno više policijsko zvanje iz člana 135 stav 1 tačka 4 ovog zakona, osim ako je taj policijski službenik ranije vršio policijske poslove u zvanju iz člana 135 stav 1 tačka 1 ovog zakona.

Prestankom radnog odnosa u Policiji, policijski službenik gubi policijsko zvanje.

Na policijskog službenika ovlašćenog za vršenje unutrašnje kontrole rada Policije shodno se primjenjuje odredba stava 6 ovog člana.

Postupak napredovanja u neposredno više policijsko zvanje

Član 144

Radi sprovođenja postupka napredovanja u više policijsko zvanje objavljuje se javni poziv za policijske službenike koji ispunjavaju uslove za sticanje neposredno višeg policijskog zvanja iz člana 143 ovog zakona.

Odluku o objavljivanju javnog poziva iz stava 1 ovog člana donosi ministar, na predlog direktora Policije.

Rok za podnošenje prijave na javni poziv ne može biti kraći od osam dana od dana objavljivanja javnog poziva.

Ministarstvo sačinjava listu kandidata koji ispunjavaju uslove javnog poziva na osnovu blagovremene, potpune i uredne dokumentacije.

Kandidati koji ispunjavaju uslove javnog poziva, podliježu provjeri znanja, sposobnosti, kompetencija i vještina.

Provjeru znanja, sposobnosti, kompetencija i vještina vrši komisija koju obrazuje direktor Policije, pisanim testiranjem, usmenim intervjuom, uvidom u evidencije koje vodi Ministarstvo i druge evidencije i zbirke podataka ili na drugi odgovarajući način, ocjenjivanjem znanja, sposobnosti, kompetencija i vještina.

Komisija iz stava 6 ovog člana izdaje odgovarajuću potvrdu kandidatima koji su uspješno prošli provjere iz stava 5 ovog člana, na osnovu propisanih kriterijuma.

Pored kandidata, potvrda iz stava 7 ovog člana dostavlja se i organizacionoj jedinici Ministarstva nadležnoj za ljudske resurse.

Policijski službenik kome je izdata potvrda iz stava 7 ovog člana, stiče neposredno više zvanje, odnosno zvanje iz člana 143 stav 1 prilikom raspoređivanja, odnosno prilikom popune radnog mjesta na osnovu odluke o trajnom raspoređivanju u skladu sa članom 168 ovog zakona, s tim da ne može steći neposredno više zvanje ako se raspoređivanje vrši na radno mjesto za koje je, pored neposredno višeg zvanja, predviđeno i zvanje koje već ima, osim ako se ne radi o radnim mjestima rukovodilaca organizacionih jedinica za koja su predviđena policijska zvanja iz člana 136 tač. 1 i 2 ovog zakona ili radnim mjestima za koja su predviđena policijska zvanja iz člana 136 tač. 13 i 16 ovog zakona.

Izuzetno, odredbe ovog člana se ne primjenjuju prilikom sticanja policijskih zvanja zasnivanjem radnog odnosa, odnosno raspoređivanjem prilikom zasnivanja radnog odnosa i sticanja početnih policijskih zvanja odlukom o raspoređivanju iz člana 168 ovog zakona.

Izuzetno od stava 9 ovog člana, odluku o raspoređivanju u finansijsko-obavještajnoj jedinici donosi rukovodilac finansijsko obavještajne jedinice.

Sadržinu, način objavljivanja, ispravke i povlačenja javnog poziva, kriterijume za ocjenjivanje, izdavanje potvrde i sastav i način rada komisije iz stava 6 ovog člana, kao i druga pitanja od značaja za postupak napredovanja u neposredno više policijsko zvanje, propisuje Ministarstvo

Vrste i način dodjele nagrada, priznanja i pomoći

Član 145

Za ostvarene rezultate u vršenju unutrašnjih poslova, policijskim službenicima i drugim službenicima Ministarstva, dodjeljuju se nagrade i priznanja.

Nagrade, u smislu stava 1 ovog člana, su:

- 1) godišnja nagrada;
- 2) prigodna nagrada; i
- 3) nagradno odsustvo sa rada u trajanju do pet radnih dana, uz naknadu zarade.

Godišnju nagradu za postignute izvanredne rezultate u vršenju unutrašnjih poslova, prigodnu nagradu, kao i nagradno odsustvo sa rada u trajanju do pet radnih dana, uz naknadu zarade, dodjeljuje ministar.

Izuzetno od stava 3 ovog člana prigodnu nagradu, za postignut uspjeh u vršenju policijskih poslova, može dodijeliti i direktor Policije, uz prethodnu saglasnost ministra.

Priznanja, u smislu stava 1 ovog člana, su poklon i zahvalnica.

Policijskom službeniku koji ostvari pravo na starosnu penziju u skladu sa zakonom, može se dodijeliti zaslužna značka i/ili kratkocijevno vatreno oružje kojim je bio zadužen tokom vršenja policijskih poslova.

Sredstva za nagrade iz stava 2 tač. 1 i 2 ovog člana obezbijediće se uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za poslove finansija.

Novčanu pomoć porodicama službenika koji su izgubili život u vršenju ili povodom vršenja unutrašnjih poslova, službenicima koji su teško povrijeđeni u vršenju ili povodom vršenja unutrašnjih poslova, policijskom službeniku koji je odbio izvršenje nezakonitog naređenja, kao i u drugim situacijama u neposrednoj vezi sa vršenjem unutrašnjih poslova koje opravdano zahtijevaju novčanu ili drugu prigodnu pomoć, dodjeljuje ministar.

Način dodjeljivanja nagrada, priznanja, zaslužne značke, kratkocijevnog vatrene oružja i pomoći, kao i vrste poklona, izgled zahvalnice i zaslužne značke propisuje Ministarstvo.

4. Policijsko obrazovanje, obuke i stručno osposobljavanje policijskih službenika

Policijsko obrazovanje i obuke

Član 146

Policijsko obrazovanje i obuke predstavljaju sticanje i unapređivanje znanja i vještina, odnosno policijskih kompetencija policijskih službenika, potrebnih za vršenje različitih nivoa i vrsta policijskih poslova, a sprovodi se prema načelima cjeloživotnog učenja kroz:

- osnovno policijsko obrazovanje;
- visoko policijsko obrazovanje;
- osnovne policijske obuke; i
- druge policijske obuke.

Policijsko obrazovanje i obuke sprovode se na obrazovnim i drugim ustanovama u zemlji i inostranstvu, u skladu sa potrebama službe i obezbijeđenim finansijskim sredstvima.

Policijski službenik ima pravo da bude informisan o mogućnostima policijskog obrazovanja i obuka, kao i obavezu da pohađa programe obrazovanja i obuka.

Godišnji plan obrazovanja i obuka policijskih službenika objaviće se na način dostupan svim policijskim službenicima (oglasna tabla, internet stranica Ministarstva i sl.).

Osnovno policijsko obrazovanje

Član 147

Osnovnim policijskim obrazovanjem smatra se redovno školovanje V nivoa kvalifikacije obrazovanja.

Osnovno policijsko obrazovanje sprovodi organizator obrazovanja odraslih koji ima licencu za rad, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast obrazovanja.

Visoko policijsko obrazovanje

Član 148

Visokim policijskim obrazovanjem, u smislu ovog zakona, smatra se školovanje VI i VII1 nivoa kvalifikacije obrazovanja koje sprovodi ustanova visokog obrazovanja specijalizovana za potrebe policije, u skladu sa odgovarajućim javnovažećim studijskim programima.

Lice se može uputiti i u inostranstvo radi sticanja visokog policijskog obrazovanja u smislu stava 1 ovog člana.

Lica koja završe visoko policijsko obrazovanje iz st. 1 i 2 ovog člana, a čije su studije finansirane iz budžeta Crne Gore, zasnivaju radni odnos bez javnog oglašavanja, uz prethodno pribavljenu potvrdu o obezbijeđenim finansijskim sredstvima.

Lica koja završe studije na ustanovi iz st. 1 i 2 ovog člana dužna su da ostanu u radnom odnosu u policijskom zvanju dvostruko duže vremena od vremena trajanja obrazovanja.

U slučaju da lica iz stava 4 ovog člana ne ostanu u radnom odnosu u policijskom zvanju dvostruko duže vremena od vremena trajanja obrazovanja dužna su da nadoknade troškove obrazovanja.

Način upućivanja na obrazovanje u inostranstvu iz stava 2 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Osnovna policijska obuka

Član 149

Osnovnom policijskom obukom smatra se obuka lica koja prvi put zasnivaju radni odnos u policijskom zvanju i obuka lica iz člana 42 stav 2 ovog zakona koja nemaju policijsko zvanje.

Blži sadržaj i način sprovođenja policijske obuke iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Druga policijska obuka

Član 150

Druga policijska obuka podrazumijeva sticanje i unapređivanje znanja, vještina, stavova i ponašanja radi povećanja efikasnosti i efektivnosti u vršenju policijskih poslova i obuhvata obuku:

- 1) policijskih službenika radi napredovanja u neposredno više policijsko zvanje;
- 2) policijskih službenika radi sticanja znanja i vještina za obavljanje specijalističkih policijskih poslova (kriminalistička tehnika, postupanje jedinica specijalne namjene, postupanje sa licima iz člana 53 stav 1 ovog zakona i dr.);
- 3) radi stručnog osposobljavanja i usavršavanja policijskih službenika u cilju sticanja novih znanja i unapređenja do sada stečenih znanja i vještina;
- 4) radi dopunskog stručnog osposobljavanja i policijskog treninga koji se organizuju i obavljaju u organizacionim jedinicama Policije;
- 5) iz člana 40 stav 2 ovog zakona.

Posebno stručno osposobljavanje i usavršavanje policijskih službenika

Član 151

Policijski službenik može se uputiti i na posebno stručno osposobljavanje i usavršavanje na obrazovnim i drugim ustanovama u zemlji i inostranstvu, u skladu sa potrebama Ministarstva i Policije.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, prava i obaveze policijskog službenika uređuju se ugovorom koji policijski službenik zaključuje sa Ministarstvom.

Policijski službenik nakon završetka posebnog stručnog osposobljavanja i usavršavanja iz stava 1 ovog člana, dužan je da provede u radnom odnosu u policijskom zvanju u Ministarstvu, odnosno Policiji dvostruko više vremena od vremena trajanja posebnog stručnog osposobljavanja ili usavršavanja, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Policijski službenik koji ne ostane u radnom odnosu u skladu sa stavom 3 ovog člana, kao i policijski službenik koji iz neopravdanih razloga ne završi stručno osposobljavanje, odnosno usavršavanje iz stava 1 ovog člana dužan je da nadoknadi troškove stručnog osposobljavanja, odnosno usavršavanja.

Policijski službenici imaju pravo da budu informisani o posebnom stručnom osposobljavanju i usavršavanju objavljivanjem na internet stranici ili oglasnoj tabli Ministarstva.

5. Prava i dužnosti policijskih službenika

Zabrana diskriminacije i poštovanje dostojanstva policijskog službenika

Član 152

Policijski službenici pod jednakim uslovima ostvaruju prava iz ovog zakona.

Direktor Policije, pomoćnici direktora Policije i rukovodioci unutrašnjih organizacionih jedinica Policije dužni su da pravedno i jednako postupaju prema svim policijskim službenicima, bez obzira na njihovu rasnu, polnu ili nacionalnu pripadnost, njihove različitosti koje proističu iz društvenog porijekla, rođenja, vjeroispovijesti, političkog ili drugog uvjerenja ili opredjeljenja, roda i rodne orijentacije, seksualne orijentacije, ličnih prilika, starosti i psihičkog ili fizičkog invaliditeta i dužni su da im omoguće jednake uslove za napredovanje, nagrađivanje i pravnu zaštitu.

Direktor Policije, pomoćnici direktora Policije i rukovodioci unutrašnjih organizacionih jedinica Policije dužni su da poštuju dostojanstvo policijskog službenika.

Odlaganje ili prekidanje godišnjeg odmora

Član 153

Policijskom službeniku može se odložiti ili prekinuti korišćenje godišnjeg odmora radi izvršavanja neodložnih policijskih poslova.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, policijski službenik ima pravo na naknadu stvarnih troškova prouzrokovanih odlaganjem, odnosno prekidom godišnjeg odmora.

Policijski službenik kojem je prekinuto ili odloženo korišćenje godišnjeg odmora radi izvršavanja neodložnih policijskih poslova nastaviće sa korišćenjem preostalog dijela godišnjeg odmora nakon izvršenja policijskog posla.

Sindikalno, profesionalno i drugo organizovanje i djelovanje

Član 154

Policijski službenik ima pravo na sindikalno, profesionalno i drugo organizovanje i djelovanje, u skladu sa zakonom.

Policijski službenik ne smije biti član političke partije, stranački djelovati niti se kandidovati na državnim i lokalnim izborima.

Aktivnosti usmjerene na poboljšanje materijalnog položaja policijskih službenika, stvaranje boljih uslova za rad policijskih službenika, kao i obezbjeđivanje novčanih pomoći, sponzorstava i donacija, sporazumno će se rješavati sa reprezentativnim sindikatom.

U sprovođenju aktivnosti iz stava 3 ovog člana mogu se konsultovati i nevladine organizacije koje se bave pravima policijskih službenika.

Štrajk

Član 155

Policijski službenik ima pravo na štrajk, u skladu sa zakonom kojim se uređuju uslovi i način organizovanja štrajka.

Policijski službenik koji učestvuje u štrajku, ne smije ni na koji način da narušava jedinstvo komandovanja i subordinacije, niti da ometa i utiče na operativno djelovanje i funkcionisanje rada, kao i vršenje policijskih poslova.

Broj policijskih službenika koji moraju da učestvuju u minimumu procesa rada određuje se shodno bezbjednosnoj procjeni i Sporazumu o minimumu procesa rada policijskih službenika za vrijeme štrajka između Ministarstva i reprezentativnih sindikata.

Policijski službenik za vrijeme učestvovanja u štrajku ne može da primjenjuje policijska ovlašćenja niti nosi sredstva prinude propisana ovim zakonom.

Dodatni rad

Član 156

Policijski službenik može van radnog vremena, uz saglasnost ministra ili lica koje on ovlasti, da obavlja rad ili da bude član organa upravljanja ili nadzornog organa obrazovnih, naučnih, humanitarnih i sportskih udruženja, vrši poslove predavača na obukama, stručnim osposobljavanjima i stručnim savjetovanjima, kao i da vrši poslove ili pruža usluge fizičkom ili pravnom licu, ako nad tim licima Ministarstvo ne vrši nadzor ili ako takav rad nije zabranjen posebnim zakonom ili ne predstavlja sukob interesa ili smetnju za vršenje dužnosti, odnosno ne šteti ugledu Ministarstva.

Naknada u slučaju smrti policijskog službenika ili člana uže porodice

Član 157

U slučaju smrti policijskog službenika, njegovoj užoj porodici pripada jednokratna novčana pomoć u iznosu od 12 neto zarada policijskog službenika ostvarenih u posljednjem mjesecu.

U slučaju smrti policijskog službenika Ministarstvo će riješiti stambenu potrebu njegovom supružniku i djeci, u skladu sa propisom kojim se reguliše postupak, način i kriterijumi za rješavanje stambenih potreba državnih službenika i namještenika.

U slučaju smrti člana uže porodice, policijskom službeniku pripada jednokratna novčana pomoć u visini od devet obračunskih vrijednosti koeficijenta.

U slučaju kad su dva ili više članova uže porodice policijski službenici, pravo na pomoć iz stava 3 ovog člana, ostvaruje samo jedan policijski službenik, ili se visina novčane pomoći iz stava 3 ovog člana dijeli na jednake djelove.

U slučaju kad dva ili više članova uže porodice policijskog službenika istaknu zahtjev iz stava 1 ovog člana, visina jednokratne novčane pomoći dijeli se na jednake djelove.

Užom porodicom u smislu ovog člana smatraju se roditelj, usvojlac, staratelj, supružnik, djeca (bračna, vanbračna, usvojena i

pastorčad).

Troškovi sahrane policijskog službenika

Član 158

Ako policijski službenik u vršenju ili povodom vršenja policijskih poslova izgubi život, Ministarstvo snosi troškove sahrane u mjestu koje odredi njegova porodica, i to:

- 1) troškove prevoza posmrtnih ostataka do mjesta sahrane;
- 2) putne troškove za dva pratioca; i
- 3) troškove pogrebne opreme i grobnog mjesta, ako porodica policijskog službenika nema grobno mjesto.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, porodici koju je policijski službenik izdržavao, pripada jednokratna novčana pomoć u iznosu od 24 neto zarade policijskog službenika, ostvarene u posljednjem mjesecu.

Ministarstvo može omogućiti zasnivanje radnog odnosa, bez oglašavanja, bračnom drugu ili djeci službenika koji je izgubio život ili je teško povrijeđen ili teško obolio u vršenju ili povodom vršenja unutrašnjih, odnosno policijskih poslova, odnosno lica koje je prilikom pružanja pomoći u vršenju unutrašnjih, odnosno policijskih poslova izgubilo život ili teško povrijeđeno ili teško oboljelo, ako ispunjavaju uslove za rad na određenom radnom mjestu.

Prava lica koje pruža pomoć Policiji

Član 159

Lice koje, samostalno ili na zahtjev policijskog službenika, pruži pomoć Policiji ili policijskom službeniku i pri tome se povrijedi ili razboli zbog čega je nastupila njegova spriječenost za rad, a nije osigurano u smislu propisa kojim se uređuje zdravstveno i penzijsko-invalidsko osiguranje, za vrijeme liječenja i za slučaj invalidnosti i tjelesnog oštećenja prouzrokovanog tom povredom i bolešću, ima sva prava iz zdravstvenog i penzijsko-invalidskog osiguranja kao i policijski službenik.

Porodici lica koje, prilikom pružanja pomoći Policiji ili policijskom službeniku izgubi život, pripada novčana pomoć iz člana 157 stav 3 ovog zakona.

Lice koje prilikom pružanja pomoći u vršenju policijskih poslova pretrpi štetu, ima pravo na naknadu materijalne štete koju je pretrpilo zbog pružanja pomoći, u skladu sa zakonom.

Ministarstvo odgovara za štetu koju lice nanese trećim licima prilikom pružanja pomoći u vršenju policijskih poslova, u skladu sa zakonom.

Ministarstvo će obezbijediti pravnu pomoć licu koje je pružilo pomoć Policiji ili policijskom službeniku, ako je protiv njega pokrenut krivični ili prekršajni postupak zbog radnje učinjene u vezi sa pružanjem pomoći.

Zdravstvena zaštita

Član 160

Ministarstvo organizuje pružanje primarnog nivoa zdravstvene zaštite, kao i specifičnu zdravstvenu zaštitu, odnosno pojedine mjere specifične zdravstvene zaštite za zaposlene u Ministarstvu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zdravstvena zaštita.

Policijski službenici i službenici Ministarstva imaju pravo na psihološku pomoć u okviru specifične zdravstvene zaštite iz stava 1 ovog člana, a naročito policijski službenici koji su u vršenju ili povodom vršenja unutrašnjih, odnosno policijskih poslova posredno ili neposredno učestvovali u traumatskom događaju ili drugoj visokostresnoj i kriznoj situaciji, pri čemu se ova pomoć može pružiti i članovima uže porodice tih lica.

Na prava, obaveze i pravni status zaposlenih u organizacionoj jedinici Ministarstva koja vrši poslove iz stava 1 ovog člana, primjenjuju se propisi kojima se uređuju prava zaposlenih u zdravstvu.

Provjera opšte zdravstvene i posebne psihičke i fizičke sposobnosti

Član 161

Provjeru opšte zdravstvene sposobnosti i posebne psihičke i fizičke sposobnosti policijskih službenika, u toku rada, vrši zdravstvena komisija, redovnim godišnjim pregledima.

Policijski službenik dužan je da se podvrgne pregledu iz stava 1 ovog člana.

Na obrazloženi predlog doktora medicine ili neposrednog rukovodioca, policijski službenik dužan je da se, radi provjere posebne psihičke i fizičke sposobnosti, podvrgne vanrednom zdravstvenom pregledu.

O utvrđivanju posebne psihičke i fizičke sposobnosti iz člana 125 stav 1 tačka 3 ovog zakona, odnosno provjeri opšte zdravstvene sposobnosti i posebne psihičke i fizičke sposobnosti iz st. 1 i 3 ovog člana, zdravstvena komisija sačinjava izvještaj.

Izvještaj iz stava 4 ovog člana dostavlja se neposrednom rukovodiocu policijskog službenika, direktoru Policije i Ministarstvu.

Ako se utvrdi da policijski službenik ne ispunjava propisane psihičke i fizičke sposobnosti:

- 1) rasporediće se na drugo radno mjesto u Policiji ili Ministarstvu za koje ispunjava uslove;
- 2) staviće se na raspolaganje organu za upravljanje kadrovima za potrebe internog tržišta rada; ili
- 3) ostvariti pravo na invalidsku penziju, u skladu sa posebnim zakonom.

Zdravstvene ustanove dužne su da, ako imaju saznanja da policijski službenik ne ispunjava propisane psihičke i fizičke uslove za obavljanje poslova radnog mjesta, bez odlaganja, obavijeste Ministarstvo o utvrđenim psihičkim i fizičkim smetnjama za obavljanje policijskih poslova.

Mjerila i način utvrđivanja posebne psihičke i fizičke sposobnosti iz člana 125 stav 1 tačka 3 ovog zakona, kao i mjerila i način provjere opšte zdravstvene sposobnosti i posebne psihičke i fizičke sposobnosti iz st. 1 i 3 ovog člana, propisuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

Bezbjednosne smetnje za dalji rad

Član 162

Smatra se da postoje bezbjednosne smetnje za dalji rad u policijskom zvanju, odnosno za nastavak pripravnčkog staža, obrazovanja, obuke, kao i posebnog stručnog osposobljavanja ili usavršavanja u skladu sa ovim zakonom ako, pored osnova za prestanak radnog odnosa po sili zakona, u skladu sa ovim zakonom, policijski službenik, odnosno lice za vrijeme pripravnčkog staža, obrazovanja, obuke, kao i posebnog stručnog osposobljavanja ili usavršavanja:

- 1) bude registrovano u evidenciji uživaoca opojnih droga, koju vodi organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja; i
- 2) održava veze sa licima koja neovlašćeno prikupljaju tajne i druge podatke, teroristima, saboterima, članovima organizovanih kriminalnih grupa ili licima za koja se osnovano sumnja da pripadaju takvim grupama.

Predlog za utvrđivanje postojanja bezbjednosne smetnje za dalji rad u policijskom zvanju podnosi neposredni rukovodilac policijskog službenika, bez prethodne saglasnosti policijskog službenika za koga se vrši bezbjednosna provjera.

Provjeru postojanja bezbjednosnih smetnji za dalji rad u policijskom zvanju, vrši Komisija za provjeru bezbjednosnih smetnji, koju obrazuje ministar.

Provjeru postojanja bezbjednosnih smetnji iz stava 1 tačka 1 ovog člana Komisija za provjeru bezbjednosnih smetnji vrši uvidom u odgovarajuće evidencije.

O postojanju bezbjednosne smetnje iz stava 1 tačka 2 ovog člana, Komisija za provjeru bezbjednosnih smetnji pribavlja mišljenje Agencije za nacionalnu bezbjednost, u skladu sa zakonom kojim se uređuje nacionalna bezbjednost.

Mišljenje iz stava 5 ovog člana Agencija za nacionalnu bezbjednost dostavlja u roku od 90 dana.

Ako Agencija za nacionalnu bezbjednost ne dostavi mišljenje u roku iz stava 6 ovog člana smatraće se da ne postoji bezbjednosna smetnja iz stava 1 tačka 2 ovog člana.

Komisija za provjeru bezbjednosnih smetnji, izvještaj sa mišljenjem o postojanju ili nepostojanju bezbjednosne smetnje dostavlja ministru, u roku od 30 dana od dana izvršenih provjera.

Izvještaj iz stava 8 ovog člana ministar dostavlja Odboru za bezbjednost i odbranu, na upoznavanje.

O postojanju bezbjednosne smetnje obavijestiće se policijski službenik, pri čemu ne postoji obaveza obavješćavanja policijskog službenika o razlozima na osnovu kojih je utvrđeno postojanje bezbjednosne smetnje.

Trajno raspoređivanje

Član 163

Zbog cjelishodnijeg vršenja policijskih poslova, kao i kad se zbog izmjene unutrašnje organizacije donosi novi ili vrši izmjena postojećeg akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano, policijski službenik se može rasporediti na drugo radno mjesto čiji se poslovi vrše u:

- 1) istom policijskom zvanju; i
- 2) neposredno nižem policijskom zvanju koje odgovara njegovom nivou kvalifikacije obrazovanja i za koje ispunjava druge uslove propisane aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Izuzetno od člana 144 ovog zakona, a u skladu sa stavom 1 ovog člana, policijski službenik se može rasporediti na drugo radno mjesto čiji se poslovi vrše u neposredno višem policijskom zvanju, ako ispunjava uslove za sticanje neposredno višeg policijskog zvanja iz člana 143 ovog zakona.

Prilikom raspoređivanja policijskih službenika iz stava 2 ovog člana, uzimaju se u obzir poslovi na kojima su ranije radili, a prednost imaju policijski službenici koji imaju bolje ocjene rada u posljednje dvije godine.

U slučaju iz st. 1 tačka 1 i stava 2 ovog člana, nije potrebna saglasnost policijskog službenika, a u slučaju iz stava 1 tačka 2 ovog člana potrebna je saglasnost policijskog službenika.

Prava policijskih službenika u slučaju trajnog raspoređivanja

Član 164

Policijski službenik, koji je trajno raspoređen u skladu sa članom 163 stav 1 tačka 2 ovog zakona, zadržava zaradu koja mu je pripadala, shodno zvanju na radnom mjestu sa kojeg je raspoređen, ako je to za njega povoljnije.

Policijskom službeniku, koji je trajno raspoređen na rad u drugo mjesto, udaljeno više od 50 km od mjesta njegovog prebivališta, odnosno u drugu opštinu, pripadaju putni i troškovi selidbe prema priloženom računu i mjesečna naknada za odvojeni život.

Raspoređivanje na lični zahtjev

Član 165

Policijski službenik se, na lični zahtjev, može rasporediti trajno na drugo radno mjesto za koje ispunjava uslove, kao i na radno mjesto za koje je propisan niži stepen stručne spreme ili niže policijsko zvanje.

Policijski službenik, koji je raspoređen na radno mjesto sa nižim policijskim zvanjem, u skladu sa stavom 1 ovog člana, pripada pravo na zaradu u visini zarade koja se obračunava za najviše zvanje na radnom mjestu na koje se raspoređuje ako je to

zvanje isto ili niže od policijskog zvanja koje je policijski službenik imao prije raspoređivanja.

Policijskom službeniku koji je na lični zahtjev trajno raspoređen na rad u drugo mjesto udaljeno više od 50 km od mjesta njegovog prebivališta, odnosno u drugu opštinu, ne pripadaju troškovi iz stava 2 ovog člana.

Privremeno raspoređivanje

Član 166

Policijski službenik može se, zbog potreba rada, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano, privremeno rasporediti na radno mjesto u Policiji, čiji se poslovi vrše u istom zvanju kao poslovi radnog mjesta sa kojeg se policijski službenik raspoređuje.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, policijski službenik se može zbog organizacije poslova ili racionalizacije troškova, privremeno rasporediti i na radno mjesto čiji se poslovi vrše u neposredno nižem zvanju od zvanja koje policijski službenik ima.

Privremeno raspoređivanje iz st. 1 i 2 ovog člana traje najduže jednu godinu, nakon čega policijski službenik ima pravo da se vrati na radno mjesto na kojem je radio prije raspoređivanja i ne može se ponovo privremeno rasporediti u roku od dvije godine, osim ako se on saglasi da se ponovo privremeno rasporedi prije isteka roka od dvije godine.

U slučaju privremenog raspoređivanja iz st. 1 i 2 ovog člana, nije potrebna saglasnost policijskog službenika.

Prava policijskih službenika u slučaju privremenog raspoređivanja

Član 167

Policijski službenik koji je privremeno raspoređen u skladu sa članom 166 ovog zakona, zadržava zaradu koja mu je pripadala shodno zvanju na radnom mjestu sa kojeg je raspoređen, ako je to za njega povoljnije.

Policijskom službeniku koji je privremeno raspoređen na rad u drugo mjesto udaljeno više od 50 km od mjesta njegovog prebivališta, odnosno na teritoriju druge opštine, pripadaju:

- 1) jednokratna novčana naknada u visini njegove prosječne zarade isplaćene u posljednja tri mjeseca prije raspoređivanja;
- 2) zarada u visini zarade koju je ostvario prije privremenog raspoređivanja, ako je to za njega povoljnije;
- 3) putni troškovi za posjetu porodici dva puta mjesečno; i
- 4) mjesečna naknada za odvojeni život od porodice.

Naknada iz stava 2 tač. 3 i 4 ovog člana ne pripada policijskom službeniku za vrijeme privremene spriječenosti za rad.

Policijski službenik koji je privremeno raspoređen u skladu sa članom 166 stav 2 ovog zakona, zadržava zaradu koja mu je pripadala shodno zvanju na radnom mjestu sa kojeg je raspoređen.

Odlučivanje o raspoređivanju

Član 168

Odluku o raspoređivanju u Policiji donosi direktor Policije, ako posebnim zakonom nije drukčije uređeno.

Protiv odluke iz stava 1 ovog člana može se izjaviti žalba ministru, u roku od osam dana od dana dostavljanja.

Žalba protiv odluke iz stava 2 ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja, osim protiv odluke o raspoređivanju iz člana 144 stav 10 ovog zakona.

Evidencija o imovini policijskih službenika

Član 169

Policijski službenici u zvanju glavni policijski inspektor, viši policijski inspektor I klase, viši policijski inspektor, samostalni policijski inspektor i glavni policijski savjetnik, viši policijski savjetnik I klase, viši policijski savjetnik i samostalni policijski savjetnik, dužni su da podnesu izvještaj o imovini i prihodima, kao i imovini i prihodima bračnog i vanbračnog supružnika i djece koja žive u zajedničkom domaćinstvu, u skladu sa posebnim zakonom.

Svi policijski službenici dužni su da podnesu izvještaj o imovini i prihodima, kao i imovini i prihodima bračnih i vanbračnih supružnika i djece koja žive u zajedničkom domaćinstvu organizacionoj jedinici iz člana 183 stav 1 ovog zakona.

Izvještaj o imovini i prihodima, u smislu ovog zakona, dužni su da dostave i policijski službenici kojima je prestao radni odnos u policijskom zvanju.

Blži način dostavljanja i obrazac izvještaja iz st. 2 i 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Objavljivanje slobodnih radnih mjesta

Član 170

Policijski službenik ima pravo da bude informisan o slobodnim radnim mjestima u Policiji.

Ministarstvo je dužno najmanje jednom godišnje da objavi na internet stranici ili oglasnoj tabli slobodna radna mjesta u Policiji, radi popune tih radnih mjesta raspoređivanjem u skladu sa čl. 163 i 166 ovog zakona, odnosno radi prijavljivanja policijskih službenika za napredovanje u neposredno više policijsko zvanje, u skladu sa čl. 143 i 144 ovog zakona.

6. Disciplinska odgovornost policijskih službenika

Vrste povreda službene dužnosti

Član 171

Polijski službenik je disciplinski odgovoran za povrede službene dužnosti. Povrede službene dužnosti mogu biti lakše i teže.

Lakše povrede službene dužnosti

Član 172

Pored lakših povreda službene dužnosti utvrđenih zakonom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika, lakše povrede službene dužnosti policijskog službenika su:

- 1) neuljudan odnos prema građanima ili saradnicima za vrijeme rada;
- 2) nenošenje ili neuredno nošenje službene uniforme, oružja i opreme;
- 3) neuredan lični izgled i nepoštovanje pravila ponašanja utvrđenih aktom iz člana 29 stav 3 ovog zakona;
- 4) nedostavljanje Ministarstvu informacija i obavještenja u skladu sa zakonom;
- 5) gubljenje ili oštećenje oružja, opreme ili sredstava kojima je policijski službenik zadužen ili ih koristi u obavljanju službenih zadataka;
- 6) nenamjensko korišćenje i postupanje sa povjerenim sredstvima za rad;
- 7) nepodvrgavanje redovnom, odnosno vanrednom zdravstvenom pregledu;
- 8) odbijanje ili izbjegavanje obaveza vezanih za profesionalnu obuku i usavršavanje.

Teže povrede službene dužnosti

Član 173

Pored težih povreda službene dužnosti utvrđenih zakonom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika, teže povrede službene dužnosti policijskih službenika su:

- 1) nenamjensko korišćenje i postupanje sa povjerenim sredstvima za rad, ako je prčinjena materijalna šteta;
- 2) iznošenje neistinitih podataka o Ministarstvu ili Policiji;
- 3) preduzimanje ili nepreduzimanje radnje kojom se onemogućava ili otežava obavljanje policijskih poslova i izvršavanje službenih zadataka;
- 4) nepreduzimanje mjera za zaštitu bezbjednosti lica, imovine i povjerenih stvari, zbog čega su nastupile teže posljedice;
- 5) nevršenje policijskih poslova, odnosno nepreduzimanje radnji za pružanje pomoći licu koje se nalazi u opasnosti, nepreduzimanje mjera i radnji za sprječavanje krivičnih djela i radnji koje mogu da naruše javni red i mir ili ugroze bezbjednost lica i imovine i van radnog vremena, ako je policijski službenik bio u mogućnosti to da učini;
- 6) gubljenje ili oštećenje oružja, opreme ili sredstava kojima je policijski službenik zadužen ili ih koristi u obavljanju službenih zadataka, zbog čega su nastupile teže posljedice;
- 7) odbijanje, odlaganje ili neizvršavanje službenog naređenja izdatog u vršenju ili povodom vršenja policijskih poslova ili omalovažavanje neposrednog i drugog rukovodioca, nadležnog državnog tužioca ili lica koje rukovodi izvršenjem službenog zadatka;
- 8) nepreduzimanje radnje oduzimanja službene legitimacije, službene značke, oružja, druge opreme i sredstava za vršenje policijskih poslova policijskom službeniku u skladu sa članom 59 ovog zakona;
- 9) samovoljno napuštanje radnog mjesta ili mjesta određenog za pripravnost;
- 10) nepreduzimanje ili nedovoljno preduzimanje mjera i radnji od strane neposrednog rukovodioca u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja u vezi sa podnijetom pritužbom ili prigovorom građanina na postupanje policijskog službenika;
- 11) obavljanje dodatnog rada, odnosno vršenje poslova ili pružanje usluga fizičkom ili pravnom licu, u toku i van radnog vremena, bez prethodne saglasnosti;
- 12) izdavanje ili izvršavanje naređenja kojim se protivpravno ugrožava bezbjednost lica ili imovine;
- 13) ponašanje koje narušava međusobne odnose policijskih službenika, odnosno drugih službenika u Ministarstvu;
- 14) odbijanje poligrafskog testiranja i davanja odgovora u smislu člana 120 ovog zakona;
- 15) nepreduzimanje mjera ili nepreduzimanje radnji za pružanje pomoći, državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave i organima lokalne uprave, u skladu sa ovim zakonom;
- 16) izdavanje naređenja čije bi izvršenje predstavljalo krivično djelo;
- 17) nepodnošenje predloga za privremeno udaljenje policijskog službenika;
- 18) nesačinjavanje izvještaja o upotrebi sredstava prinude;
- 19) prikrivanje izvršenja teže povrede službene dužnosti i nepodnošenje predloga za pokretanje disciplinskog postupka;
- 20) davanje izjava i saopštenja u vezi ili povodom vršenja policijskih poslova bez odobrenja ministra ili lica koje on ovlasti;
- 21) nepostupanje po usmenom ili pisanom zahtjevu službenika ovlašćenog za vršenje poslova unutrašnje kontrole Policije ili onemogućavanje ili ometanje obavljanja poslova unutrašnje kontrole Policije;
- 22) nepreduzimanje ili nedovoljno preduzimanje mjera za bezbjednost lica, imovine i povjerenih stvari;
- 23) sačinjavanje izvještaja o upotrebi sredstava prinude suprotno članu 96 st. 1 i 3 ovog zakona;
- 24) nesačinjavanje ili neblagovremeno, nepotpuno ili neuredno sačinjavanje službenog dokumenta o preduzimanju službene radnje ili primjeni policijskog ovlašćenja;
- 25) povreda pravila i standarda utvrđenih Kodeksom policijske etike;

- 26) unos netačnih podataka u evidenciju iz člana 181 stav 4 ovog zakona;
- 27) svaki vid korupcije; i
- 28) postojanje bezbjednosne smetnje za dalji rad.

Disciplinske mjere

Član 174

Za lakše povrede službene dužnosti mogu se izreći disciplinske mjere:

- 1) pisana opomena; ili
- 2) novčana kazna u iznosu do 20% mjesečne zarade isplaćene za mjesec u kojem je počinjena povreda službene dužnosti, za period do dva mjeseca.

Za teže povrede službene dužnosti mogu se izreći disciplinske mjere:

- 1) novčana kazna u iznosu od 20% do 40% mjesečne zarade isplaćene za mjesec u kojem je učinjena povreda službene dužnosti, za period od dva do šest mjeseci;
- 2) nemogućnost sticanja neposredno višeg zvanja u periodu od dvije do četiri godine;
- 3) raspoređivanje na drugo radno mjesto za koje je predviđeno neposredno niže zvanje, na vrijeme od jedne do dvije godine;
- 4) uslovni prestanak radnog odnosa; ili
- 5) prestanak radnog odnosa.

Disciplinska mjera iz stava 2 tačka 4 ovog člana, izriče se na period od jedne do dvije godine, pri čemu se mjera neće izvršiti ako policijski službenik u tom periodu ne učini novu povredu službene dužnosti.

Disciplinska mjera iz stava 2 tačka 5 ovog člana, obavezno se izriče ako se u disciplinskom postupku utvrdi da je policijski službenik odgovoran za težu povredu službene dužnosti sa elementima korupcije.

Za jednu povredu službene dužnosti policijskom službeniku može se izreći samo jedna disciplinska mjera.

Disciplinski postupak

Član 175

Disciplinski postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti policijskog službenika za učinjenu lakšu povredu službene dužnosti pokreće se i vodi i disciplinske mjere iz člana 172 stav 1 ovog zakona, izriču u skladu sa propisom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika.

Disciplinski postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti policijskog službenika za učinjenu težu povredu službene dužnosti pokreće lice koje ovlasti ministar (u daljem tekstu: disciplinski tužilac), na predlog neposrednog rukovodioca organizacione jedinice u kojoj policijski službenik radi.

Disciplinski postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti policijskog službenika za učinjenu težu povredu službene dužnosti vodi i predlaže odluku disciplinska komisija koju imenuje ministar.

Disciplinske mjere za teže povrede službene dužnosti izriče ministar.

Protiv rješenja o izrečenju disciplinskoj mjeri iz stava 4 ovog člana može se izjaviti žalba Komisiji za žalbe, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Disciplinski postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti policijskog službenika za učinjenu težu povredu službene dužnosti, njihova organizacija, kao i način vođenja evidencije o izrečenim disciplinskim mjerama za učinjenu težu povredu službene dužnosti, bliže se uređuje aktom Ministarstva.

Privremeno udaljenje

Član 176

Policijski službenik biće privremeno udaljen sa rada:

- 1) ako je zatečen u vršenju teže povrede službene dužnosti za koju je propisano obavezno izricanje mjere prestanak radnog odnosa, do okončanja disciplinskog postupka;
- 2) za vrijeme trajanja pritvora; ili
- 3) ako je protiv njega pokrenut krivični postupak zbog krivičnog djela sa elementima korupcije iz člana 127 stav 2 ovog zakona ili krivičnog djela učinjenog na radu ili u vezi sa radom, do okončanja krivičnog postupka.

Policijski službenik može biti privremeno udaljen sa rada i kad je protiv njega pokrenut krivični postupak zbog krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti ili disciplinski postupak zbog teže povrede službene dužnosti, ako bi njegovo prisustvo na radu štetilo interesu, odnosno ugledu Ministarstva i Policije ili ometalo tok disciplinskog postupka.

Policijski službenik može biti privremeno udaljen sa rada i prije pokretanja krivičnog postupka kad je donijeta naredba o sprovođenju istrage protiv njega za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ako bi njegovo prisustvo na radu štetilo interesu, odnosno ugledu Ministarstva i Policije.

Neposredni rukovodilac dužan je da podnese obrazloženi predlog za privremeno udaljenje sa rada policijskog službenika, u roku od pet dana, ako je ispunjen neki od uslova za privremeno udaljenje iz st. 1 i 3 ovog člana i da ga o tome obavijesti.

Direktor policije dužan je da, bez odlaganja, primljeni predlog za privremeno udaljenje sa rada, uz svoje mišljenje u odnosu na predlog, uputi ministru na odlučivanje.

Policijskom službeniku koji je privremeno udaljen sa rada, oduzima se službena značka, službena legitimacija, oružje i druga oprema koja mu je povjerena za vršenje poslova, dok privremeno udaljenje traje.

Odlučivanje o privremenom udaljenju

Član 177

Rješenje o privremenom udaljenju policijskog službenika donosi ministar.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana, može se izjaviti žalba.

Žalba iz stava 2 ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Naknada zarade i refundacija naknade zarade za vrijeme privremenog udaljenja

Član 178

Za vrijeme privremenog udaljenja sa rada policijski službenik ima pravo na naknadu zarade u visini 70% zarade.

Policijskom službeniku vraća se neisplaćeni dio zarade sa zateznim kamatama, ako:

1) je krivični, odnosno disciplinski postupak obustavljen; ili

2) je pravosnažnom odlukom u krivičnom, odnosno u disciplinskom postupku oslobođen od odgovornosti.

Naknada zarade za vrijeme pritvora isplaćuje se na teret organa koji je donio rješenje o određivanju pritvora.

Organ koji je donio rješenje o određivanju pritvora dužan je da o tome, u roku od tri dana, obavijesti Ministarstvo.

Zahtjev za refundaciju, na ime visine naknade zarade, za vrijeme za koje se policijski službenik nalazi u pritvoru i doprinosa i poreza uračunatih u tu zaradu podnosi Ministarstvo organu koji je donio rješenje o određivanju pritvora.

7. Prestanak radnog odnosa policijskog službenika

Prestanak radnog odnosa po sili zakona

Član 179

Pored slučajeva prestanka radnog odnosa utvrđenih propisima o državnim službenicima i namještenicima, policijskom službeniku prestaje radni odnos, po sili zakona ako je:

1) prilikom zapošljavanja ili u toku rada utvrđeno da je dao lažne podatke o ispunjavanju uslova iz člana 125 ovog zakona, danom dostavljanja izvršne odluke;

2) osuđen na kaznu zatvora za krivično djelo koje u, smislu ovog zakona, predstavlja krivično djelo sa elementima korupcije, bez obzira na trajanje kazne, danom dostavljanja pravosnažne presude;

3) policijskom službeniku izrečeno tri disciplinske mjere za lakšu povredu službene dužnosti, odnosno dvije disciplinske mjere za teže povrede službene dužnosti, u periodu od jedne kalendarske godine, danom izvršnosti rješenja kojim se utvrđuje povreda službene dužnosti;

4) protivpravno pribavio ličnu ili imovinsku korist za sebe ili drugog u vezi sa službom; ili

5) davao podatke i informacije, omogućavao uvid u podatke i informacije do kojih je došao u vršenju ili povodom vršenja policijskih poslova neovlašćenim licima.

Prestanak radnog odnosa na lični zahtjev

Član 180

Izuzetno od uslova propisanih zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje, policijski službenik kojem na lični zahtjev i uz saglasnost direktora Policije prestane radni odnos, ima pravo na penziju, ukoliko navrší najmanje 50 godina života i 30 godina staža osiguranja od kojih najmanje 10 godina efektivno provedenih na poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem ili ukoliko navrší 40 godina staža osiguranja i najmanje 50 godina života.

Policijskom službeniku iz stava 1 ovog člana penzija se određuje na način propisan zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje, s tim što se prilikom određivanja ličnog koeficijenta, ako je za njega povoljnije, lični koeficijent utvrđuje na osnovu zarade, odnosno naknade zarade ostvarene u kalendarskoj godini koja prethodi godini ostvarivanja prava na penziju.

Iznos penzije određen prema stavu 2 ovog člana uvećava se za 30%, s tim što iznos te penzije ne može biti veći od najvišeg iznosa starosne penzije utvrđene u skladu sa zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje.

U pogledu ostvarivanja, korišćenja i usklađivanja penzije koja pripada prema ovom članu, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje.

Pravo na penziju primjenom ovog člana može se ostvariti od 1. januara 2023. godine do 31. decembra 2025. godine.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na pravo na penziju po ovom osnovu, kao i na druga prava, obaveze, dužnosti, odgovornosti, službeni značku i službeni legitimaciju policijskih službenika unutrašnje kontrole rada policije, shodno se primjenjuju i na policijske službenike Ministarstva koji vrše poslove u neposrednoj vezi sa policijskim poslovima iz člana 2 ovog zakona - poslove bezbjednosnog nadzora i bezbjednosne zaštite Ministarstva.

VI. ORGANIZACIJA RADA I RADNO VRIJEME

Raspored radnog vremena

Član 181

Policija je organizovana tako da se policijski poslovi vrše neprekidno 24 časa dnevno.

Vršenje policijskih poslova u skladu sa stavom 1 ovog člana, obezbjeđuje se radom u smjenama, turnusima, uvođenjem prekovremenog rada, dežurstva, pripravnosti i preraspodjelom radnog vremena.

Raspored radnog vremena u Policiji, u skladu saopštim propisima o radu i propisima o državnoj upravi, utvrđuje direktor Policije.

O radu policijskog službenika u smjenama, turnusima, prekovremenom radu, pripravnosti, dežurstvu i preraspodjeli radnog vremena Ministarstvo vodi centralnu evidenciju.

Evidencija iz stava 4 ovog člana sadrži podatke o policijskom službeniku (ime i prezime, broj službene legitimacije), podatke o smjenama, turnusima, konkretnom policijskom poslu, časove prekovremenog rada, pripravnosti, dežurstva i preraspodjeli radnog vremena.

Rad organizovan na poseban način

Član 182

Ako vršenje policijskih poslova, usljed njihove prirode, zahtijeva stalnu prisutnost na radnom mjestu, a ne može se obezbijediti ni na jedan način propisan zakonom, rad će se organizovati na poseban način.

Rad organizovan na poseban način podrazumijeva organizaciju rada u kojoj se radi duže od 12 časova vodeći računa da prosječni mjesečni fond časova tokom kalendarske godine ne prelazi mjesečni fond časova punog radnog vremena propisan opštim propisom o radu.

U skladu sa opštim propisima o radu, dnevni odmor zaposlenog koji radi na poseban način u neprekidnom trajanju ne može biti kraći od deset časova dnevno, a sedmični odmor u neprekidnom trajanju ne može biti kraći od 20 časova.

Prilikom obavljanja poslova iz stava 1 ovog člana, zaposlenom se mora obezbijediti pristup ležaju za odmor i omogućiti ostvarivanje zamjenskog dnevnog i sedmičnog odmora.

VII. KONTROLA RADA

1. Kontrola rada u Ministarstvu

Način vršenja kontrole rada u Ministarstvu

Član 183

Pored nadzora propisanog zakonom kojim se uređuju javne nabavke i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, kao i zakonom kojim se propisuju mjere za sprječavanje korupcije, kontrolu vršenja poslova javnih nabavki i nadzora nad sprovođenjem zakona kojim se uređuje zaštita lica i imovine koju ne obezbjeđuje država, kao i jačanje integriteta zaposlenih u Ministarstvu (u daljem tekstu: poslovi kontrole rada u Ministarstvu), vrši posebna organizaciona jedinica Ministarstva.

Rukovodilac organizacione jedinice iz stava 1 ovog člana, za svoj rad i rad službenika u toj jedinici odgovara ministru.

Policijski službenik za kontrolu rada Ministarstva

Član 184

Poslove kontrole rada u Ministarstvu vrši policijski službenik ovlašten za kontrolu službenika Ministarstva koji vrše poslove javnih nabavki i nadzora nad sprovođenjem zakona kojim se uređuje zaštita lica i imovine koju ne obezbjeđuje država, kao i jačanje integriteta zaposlenih u Ministarstvu (u daljem tekstu: službenik za kontrolu rada u Ministarstvu).

Službeniku za kontrolu rada u Ministarstvu, radi dokazivanja svojstva, izdaje se službena legitimacija i službena značka.

Službenik za kontrolu rada u Ministarstvu dužan je da vrati službenu legitimaciju i službenu značku ako:

- je privremeno udaljen sa rada, danom dostavljanja rješenja o udaljenju;
- mu prestane radni odnos, danom prestanka radnog odnosa;
- se rasporedi na drugo radno mjesto izvan organizacione jedinice iz člana 183 stav 1 ovog zakona;
- za vrijeme privremene spriječenosti za rad.

Ako službenik za kontrolu rada u Ministarstvu ne postupi u skladu sa stavom 3 ovog člana, službena legitimacija i službena značka će mu se oduzeti, o čemu se stara neposredni rukovodilac službenika za kontrolu rada u Ministarstvu.

Na rukovodioca organizacione jedinice iz člana 183 stav 2 ovog zakona i službenika za kontrolu rada u Ministarstvu, prilikom zasnivanja radnog odnosa shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona za utvrđivanje bezbjednosnih smetnji prilikom zasnivanja radnog odnosa u Policiji i za dalji rad u policijskom zvanju.

Poslovi, ovlašćenja, prava i dužnosti službenika za kontrolu rada u Ministarstvu

Član 185

Poslovi kontrole rada u Ministarstvu su: preduzimanje preventivnih i operativnih mjera i radnji na otkrivanju i suzbijanju krivičnih djela sa elementima korupcije i drugih oblika koruptivnog ponašanja službenika Ministarstva, izvršenih na radu ili u vezi sa radom, prevencija korupcije i jačanje integriteta zaposlenih u Ministarstvu.

Službenik za kontrolu rada u Ministarstvu, osim policijskih ovlašćenja propisanih ovim zakonom i drugim zakonima, u vršenju poslova ima ovlašćenje da:

- 1) ostvari uvid u spise, dokumentaciju i zbirke podataka koje u skladu sa svojim nadležnostima pribavlja, sačinjava ili izdaje Ministarstvo;
- 2) privremeno oduzme dokumentaciju, predmete i druge stvari nastale u radu ili u vezi sa poslovima koji su predmet kontrole, koje su neophodne radi utvrđivanja činjeničnog stanja;
- 3) uzima izjave od službenika koji vrše poslove koji su predmet kontrole i drugih lica;
- 4) zahtijeva od službenika koji vrše poslove koji su predmet kontrole da najkasnije u roku od pet dana dostave izvještaje, druge podatke i informacije iz njihove nadležnosti koji su potrebni za vršenje kontrole rada u Ministarstvu;
- 5) ukaže na utvrđene nepravilnosti i odredi rok za njihovo otklanjanje;
- 6) naredi preduzimanje odgovarajućih mjera i radnji u roku koji odredi;
- 7) inicira pokretanje krivičnog, disciplinskog ili prekršajnog postupka protiv službenika koji vrše poslove koji su predmet kontrole;

i
8) se obraća državnom tužilaštvu radi dobijanja podataka u vezi sa osumnjičenim, odnosno okrivljenim službenikom koji vrši poslove koji su predmet kontrole, u svim fazama krivičnog postupka.

Službenik koji vrši poslove koji su predmet kontrole, dužan je da službeniku za kontrolu rada u Ministarstvu omogući nesmetano vršenje poslova kontrole rada u Ministarstvu, da daje obavještenja i daje na uvid isprave, odnosno podatke koji su potrebni za vršenje tih poslova, kao i da mu pri tom pruži potrebnu stručnu, tehničku i drugu pomoć.

Službenik koji vrši poslove koji su predmet kontrole, dužan je da službeniku za kontrolu rada u Ministarstvu obezbijedi uslove neophodne za nesmetan rad i utvrđivanje činjeničnog stanja.

Službenik koji vrši poslove koji su predmet kontrole, dužan je da, na osnovu zahtjeva ili naredbe službenika za kontrolu rada u Ministarstvu, dostavi ili pripremi tačne i potpune podatke, dokumentaciju ili druge materijale koji su potrebni za vršenje poslova kontrole rada u Ministarstvu, u roku koji mu službenik za kontrolu rada u Ministarstvu odredi.

Postupanje službenika za kontrolu rada u Ministarstvu

Član 186

Službenik za kontrolu rada u Ministarstvu, u vršenju poslova kontrole rada u Ministarstvu postupuje:

- 1) po sopstvenoj inicijativi;
- 2) na osnovu prikupljenih obavještenja i drugih saznanja;
- 3) na osnovu predloga, pritužbi i predstavi pravnih i fizičkih lica, kao i službenika Ministarstva, u vezi sa vršenjem poslova javnih nabavki i nadzora zakona kojim se uređuje zaštita lica i imovine koju ne obezbjeđuje država.

O svim slučajevima preduzimanja ili propuštanja radnji i postupanja službenika koji vrše poslove koji su predmet kontrole, za koje se u postupku kontrole utvrdi da su suprotne zakonu, blagovremeno se, pisanim putem, obavještava ministar.

Pisani izvještaj o vršenju kontrole rada u Ministarstvu

Član 187

U vršenju poslova kontrole rada u Ministarstvu, službenik za kontrolu rada u Ministarstvu preduzima potrebne radnje, utvrđuje činjenično stanje, prikuplja dokaze i o tome sačinjava pisani izvještaj.

U slučaju utvrđivanja nepravilnosti ili nezakonitosti primjenom ovlašćenja iz člana 185 stav 2 ovog zakona, prilikom vršenja poslova kontrole rada u Ministarstvu, izvještaj iz stava 1 ovog člana sadrži i predlog za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, odnosno inicijativu za pokretanje odgovarajućih postupaka radi utvrđivanja odgovornosti službenika koji vrši poslove koji su predmet kontrole.

Kontrola imovine i životnog stila policijskih službenika

Član 188

Službenik za kontrolu rada u Ministarstvu pored kontrole iz člana 183 ovog zakona vrši i kontrolu imovine, prihoda i životnog stila policijskih službenika, njihovih bračnih i vanbračnih supružnika i djece, kao i lica povezanih sa njima.

Kontrolu iz stava 1 ovog člana vrši službenik za kontrolu rada u Ministarstvu shodno čl. 184 do 187 ovog zakona, kao i uvidom i analizom izvještaja iz člana 169 st. 2 i 3 ovog zakona.

Blži način kontrole imovine, prihoda i životnog stila policijskih službenika, njihovih bračnih i vanbračnih supružnika i djece, kao i lica povezanih sa njima propisuje Ministarstvo.

2. Kontrola i nadzor rada Policije

Vrste kontrole i nadzora rada Policije

Član 189

Kontrola i nadzor rada Policije obezbjeđuje se parlamentarnom, građanskom i unutrašnjom kontrolom, kao i od strane Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore kad vrši poslove nacionalnog preventivnog mehanizma za zaštitu lica lišenih slobode od mučenja i drugih oblika surovog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja i postupa po pritužbama na rad policijskih službenika.

Parlamentarna kontrola

Član 190

Parlamentarna kontrola rada Policije vrši se na način propisan posebnim zakonom.

Građanska kontrola rada Policije

Član 191

Građansku kontrolu rada Policije vrši Savjet za građansku kontrolu rada Policije (u daljem tekstu: Savjet).

Savjet je tijelo koje ocjenjuje primjenu policijskih ovlaštenja radi zaštite ljudskih prava i sloboda.

Savjetu se mogu obraćati građani i policijski službenici.

Savjet čini pet članova od kojih po jednog imenuju: Advokatska komora Crne Gore, Ljekarska komora Crne Gore, Udruženje pravnika Crne Gore, Univerzitet Crne Gore i nevladine organizacije koje se bave ljudskim pravima.

Predsjednika Savjeta bira Savjet većinom glasova od ukupnog broja članova.

Postupak imenovanja članova Savjeta predsjednik Skupštine pokreće upućivanjem javnog poziva subjektima ovlaštenim za imenovanje iz stava 4 ovog člana, najkasnije tri mjeseca prije isteka mandata.

Skupština konstatuje imenovanje članova Savjeta.

Sredstva za rad Savjeta obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.

Mandat i rad članova Savjeta

Član 192

Mandat članova Savjeta traje pet godina.

Članovi Savjeta ne mogu biti članovi političke partije niti partijski djelovati.

Rad Savjeta je javan.

Policija je dužna da, na zahtjev Savjeta, pruži potrebne informacije i obavještenja u vezi sa primjenom policijskih ovlaštenja.

Stručne poslove za rad Savjeta vrši Služba Skupštine.

Tehničku i logističku podršku za rad i postupanje Savjeta po pritužbama i inicijativama pruža Ministarstvo.

Akti koje donosi Savjet

Član 193

Savjet daje ocjene, preporuke i zaključke koji se dostavljaju Ministarstvu.

Ministarstvo se stara o primjeni ocjena, preporuka i zaključaka Savjeta.

Ministar je dužan da o preduzetim mjerama i radnjama, u vezi sa stavom 1 ovog člana, obavijesti Savjet bez odlaganja, a najkasnije u roku od 20 dana od dana prijema ocjene, preporuke ili zaključka.

Savjet donosi poslovnik o načinu rada, odlučivanju i drugim pitanjima od značaja za rad Savjeta.

Unutrašnja kontrola Policije

Član 194

Unutrašnju kontrolu Policije vrši posebna organizaciona jedinica Ministarstva.

U vršenju poslova iz svoje nadležnosti, unutrašnja kontrola je operativno nezavisna od Ministarstva, Policije i drugih organa državne uprave.

Rukovodilac unutrašnje kontrole za svoj rad i rad unutrašnje kontrole Policije odgovara ministru.

Poslovi unutrašnje kontrole Policije

Član 195

Poslovi unutrašnje kontrole rada policije su: preduzimanje preventivnih i operativnih mjera i radnji u skladu sa zakonom na otkrivanju i suzbijanju krivičnih djela sa elementima korupcije i drugih oblika koruptivnog ponašanja, kao i drugih krivičnih djela policijskih službenika, izvršenih na radu ili u vezi sa radom, kontrola zakonitosti vršenja policijskih poslova, a naročito u pogledu poštovanja i zaštite ljudskih prava prilikom izvršavanja policijskih zadataka i primjeni policijskih ovlaštenja i druge kontrole od značaja za efikasan i zakonit rad Policije.

Policijski službenik ovlašten za vršenje unutrašnje kontrole

Član 196

Unutrašnju kontrolu vrši policijski službenik ovlašten za vršenje unutrašnje kontrole (u daljem tekstu: policijski službenik

unutrašnje kontrole).

Odredbe ovog zakona koje se odnose na prava, obaveze, dužnosti i odgovornosti policijskih službenika, izdavanje i sadržaj službene značke i službene legitimacije shodno se primjenjuju i na policijske službenike unutrašnje kontrole.

Policijskom službeniku unutrašnje kontrole, radi dokazivanja svojstva, izdaje se službena legitimacija i službena značka.

Sadržinu i obrazac službene legitimacije i izgled službene značke policijskog službenika unutrašnje kontrole i službenika za kontrolu rada u Ministarstvu propisuje Ministarstvo.

Postupanje policijskog službenika unutrašnje kontrole

Član 197

Policijski službenik unutrašnje kontrole, u vršenju poslova unutrašnje kontrole, postupao:

- 1) po sopstvenoj inicijativi;
- 2) na osnovu prikupljenih obavještenja i drugih saznanja;
- 3) na osnovu predloga, pritužbi i predstavki fizičkih lica i policijskih službenika, u vezi sa primjenom policijskih ovlašćenja u vršenju policijskih poslova;
- 4) na osnovu zahtjeva i naloga nadležnog državnog tužilaštva;
- 5) po prigovoru iz člana 32 stav 6 ovog zakona, ako se odnosi na odgovor po pritužbi na primjenu policijskih ovlašćenja u vršenju policijskih poslova;
- 6) na osnovu predloga i zaključka Odbora za bezbjednost i odbranu;
- 7) na osnovu preporuka Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore;
- 8) na osnovu analize ocjena i preporuka Savjeta.

O svim slučajevima preduzimanja ili propuštanja radnji i postupanja Policije za koje se u postupku unutrašnje kontrole utvrdi da su suprotne zakonu, blagovremeno se, u pisanom obliku, obavještava ministar.

Državni organi, organi državne uprave, organi lokalne samouprave, organi lokalne uprave i službe obrazovane u skladu sa zakonom kojim se uređuje lokalna samouprava, privredni subjekti, pravna i fizička lica ne smiju otkriti informaciju o zahtjevima dostavljenim od strane policijskog službenika unutrašnje kontrole.

Ovlašćenja, prava i dužnosti policijskog službenika unutrašnje kontrole

Član 198

Policijski službenik unutrašnje kontrole, osim primjene policijskih ovlašćenja propisanih ovim i drugim zakonom, u vršenju unutrašnje kontrole ovlašćen je i da:

- 1) ostvari uvid u spise, dokumentaciju i zbirke podataka koje u skladu sa svojim nadležnostima pribavlja, sačinjava ili izdaje Policija;
- 2) uzme izjave od policijskih službenika, službenika Ministarstva, oštećenih lica i građana;
- 3) zahtjeva od Policije i policijskih službenika da najkasnije u roku od pet dana dostave izvještaje, druge podatke i informacije iz njihove nadležnosti koji su potrebni za vršenje unutrašnje kontrole;
- 4) izvrši uvid u službene prostorije koje Policija koristi u svom radu i izvrši pregled sredstava koje policijski službenici koriste u radu;
- 5) naloži hitno preduzimanje mjera i radnji, ako bi njihovim odlaganjem ili nepreduzimanjem došlo do povrede ljudskih prava i sloboda prilikom vršenja policijskih poslova ili primjene policijskih ovlašćenja;
- 6) zahtjeva poligrafsko testiranje policijskog službenika iz člana 120 stav 1 ovog zakona;
- 7) inicira pokretanje krivičnog, disciplinskog ili prekršajnog postupka protiv policijskog službenika;
- 8) obraća se državnom tužilaštvu radi dobijanja podataka u vezi sa osumnjičenim, odnosno okrivljenim policijskim službenikom, u svim fazama krivičnog postupka.

Policijski službenik je dužan da policijskom službeniku unutrašnje kontrole omogući vršenje kontrole i da mu pri tom pruži potrebnu stručnu, tehničku i drugu pomoć.

Prilikom vršenja unutrašnje kontrole, policijski službenik unutrašnje kontrole ne smije uticati na tok pojedinih akcija Policije ili na drugi način ometati rad ili ugroziti povjerljivost policijske akcije.

Policijski službenik može da privremeno, do odluke direktora Policije, odnosno rukovodioca finansijsko-obavještajne jedinice, ali ne duže od 24 časa, odbije da stavi na uvid dokumentaciju, odnosno onemogući pregled prostorija i dostavljanje određenih podataka i informacija, ako postoji opasnost da bi vršenje unutrašnje kontrole Policije onemogućilo ili bitno otežalo primjenu policijskih ovlašćenja propisanih ovim ili drugim zakonom ili izazvalo ugrožavanje života i zdravlja lica koja ih primjenjuju.

Pisani izvještaj o vršenju unutrašnje kontrole

Član 199

U vršenju unutrašnje kontrole, policijski službenik unutrašnje kontrole preduzima potrebne radnje, utvrđuje činjenično stanje, prikuplja dokaze i o tome sačinjava pisani izvještaj.

U slučaju utvrđivanja nepravilnosti ili nezakonitosti u primjeni policijskih ovlašćenja prilikom vršenja policijskih poslova, izvještaj iz stava 1 ovog člana sadrži i predlog za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, odnosno inicijativu za pokretanje odgovarajućih postupaka radi utvrđivanja odgovornosti policijskih službenika.

Policija je dužna da postupi po predlogu iz izvještaja iz stava 2 ovog člana i o preduzetim aktivnostima obavijeste unutrašnju kontrolu, u najkraćem roku, a koji je objektivno dovoljan za postupanje po tom predlogu.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana i dokumentacija koja je sačinjena u postupku unutrašnje kontrole mogu se dostavljati ministru i direktoru Policije u cilju pokretanja postupka za utvrđivanje disciplinske odgovornosti policijskog službenika, nadležnom državnom tužilaštvu, sudu i drugom organu, na osnovu ovlaštenja utvrđenih posebnim zakonom.

Zaštita podataka i lica

Član 200

U cilju zaštite podataka i lica policijski službenik neće dostaviti podatke i informacije policijskom službeniku unutrašnje kontrole o:

- 1) identitetu saradnika policije;
- 2) pripadnicima policije sa prikrivenim identitetom;
- 3) bezbjednosnim i obavještajnim izvorima; i
- 4) finansijsko-obavještajnim informacijama prikupljenim od obveznika i inostranih finansijsko-obavještajnih službi prikupljenih u skladu sa zakonom kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

Godišnji izvještaj unutrašnje kontrole

Član 201

O unutrašnjoj kontroli Policije sačinjava se godišnji izvještaj.

Godišnji izvještaj iz stava 1 ovog člana dostavlja se ministru i Vladi, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Kontrola rada Policije od strane Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore

Član 202

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda vrši poslove nacionalnog preventivnog mehanizma za zaštitu lica lišenih slobode od mučenja i drugih oblika surovog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja i postupa po pritužbama na rad policijskih službenika, u skladu sa zakonom kojim se uređuju nadležnost, ovlaštenja, način rada i postupanje Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore.

VIII. MEĐUNARODNA SARADNJA I POLICIJSKI PREDSTAVNICI

Međunarodna saradnja

Član 203

Međunarodna saradnja, u smislu ovog zakona, predstavlja saradnju Ministarstva i Policije sa nadležnim organima drugih država i međunarodnim organizacijama i institucijama, u skladu sa zakonom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, kao i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava.

Policija, na operativnom i drugom nivou, sarađuje sa policijskim službama drugih država i međunarodnim policijskim organizacijama, na osnovu potvrđenih međunarodnih ugovora i zaključenih posebnih ugovora o policijskoj saradnji, uz poštovanje principa reciprociteta.

U okviru saradnje iz stava 2 ovog člana Policija može, u skladu sa zakonom odnosno međunarodnim ugovorom, da razmjenjuje postojeće informacije i kriminalističko-obavještajne podatke za potrebe sprovođenja istraga ili prikupljanja kriminalističko-obavještajnih podataka o krivičnim djelima, da razmjenjuje druge podatke i obavještenja, preduzima zajednički utvrđene mjere protiv terorizma, organizovanog kriminala, ilegalnih migracija i drugih oblika međunarodnog kriminala i narušavanja bezbjednosti granice, traganja za licima i predmetima na međunarodnom nivou, kao i da vrši određene policijske poslove u inostranstvu, u saradnji sa policijskim službama drugih država.

Ministarstvo, može da uspostavlja zajednička radna tijela, upućuje na obrazovanje i obuku zaposlene, kao i da sprovodi obuku za službenike drugih država ili međunarodnih organizacija, u saradnji sa organima drugih država.

Na zahtjev međunarodne organizacije ili na osnovu međunarodnog ugovora čija je članica ili potpisnica Crna Gora, Ministarstvo može da učestvuje u izvršavanju policijskih ili drugih mirnodopskih zadataka.

Policijski predstavnik

Član 204

Policijski službenik može biti upućen na rad u diplomatsko-konzularno predstavništvo Crne Gore u inostranstvu ili međunarodnu organizaciju, u svojstvu policijskog atašea ili oficira za vezu (u daljem tekstu: policijski predstavnik).

Policijske predstavnike postavlja Vlada, na predlog ministra, uz prethodno pribavljenu saglasnost organa državne uprave nadležnog za vanjske poslove.

Policijski predstavnici imaju diplomatski status, u skladu sa sporazumom koji zaključuju ministar i ministar nadležan za vanjske poslove i propisom kojim se uređuju vanjski poslovi i/ili međunarodnim ugovorom.

Uslove i način izbora policijskog predstavnika i njegova prava i obaveze utvrđuje Vlada.

IX. FINANSIRANJE

Sredstva

Član 205

Sredstva za rad, programe i aktivnosti Ministarstva utvrđuju se u budžetu Crne Gore.

Sredstva za posebne operativne potrebe

Član 206

Za isplatu troškova i nagrada licima i policijskim službenicima za postupanje i učestvovanje u primjeni mjera i radnji koje su odobrene na osnovu ovog zakona i zakona kojim se uređuje krivični postupak, određuju se namjenska finansijska sredstva, u okviru budžeta Ministarstva.

Na novčana sredstva iz stava 1 ovog člana ne plaćaju se doprinosi za socijalno osiguranje i porez na dohodak fizičkih lica, te se ne primjenjuju odredbe odgovarajućih propisa u pogledu obaveze obračunavanja, plaćanja i izvještavanja poreskog organa.

Nabavka specijalnih sredstava

Član 207

Nabavka specijalnih sredstava, vozila i opreme koja se koristi u radu Ministarstva je povjerljivog karaktera i na taj postupak ne primjenjuju se propisi kojima se uređuju javne nabavke.

Pod specijalnim sredstvima, vozilima i opremom iz stava 1 ovog člana smatraju se:

- sredstva, vozila i oprema potrebna za sprovođenje mjera tajnog nadzora i pripremni radnji;
- sredstva, vozila i oprema potrebna za sprovođenje posebnih policijskih radnji;
- sredstva i oprema potrebna za sprovođenje mjera i radnji na osnovu zakona kojim se uređuje krivični postupak.

Za nabavke iz stava 1 ovog člana ne plaćaju se porezi i doprinosi, te se ne primjenjuju odredbe odgovarajućih propisa u pogledu obaveze obračunavanja, plaćanja i izvještavanja poreskog organa.

Blži način i postupak sprovođenja nabavki iz stava 1 ovog člana utvrđuje Vlada.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 208

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se do 1. jula 2022. godine.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana, primjenjivaće se propisi donijeti na osnovu Zakona o unutrašnjim poslovima („Službeni list CG”, br. 44/12, 36/13, 1/15 i 87/18), ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Do donošenja akta iz člana 132 stav 16 ovog zakona, radna mjesta rukovodilaca unutrašnjih organizacionih jedinica Policije mogu se popunjavati raspoređivanjem policijskih službenika koji ispunjavaju uslove za to radno mjesto, a najduže do šest mjeseci.

Rok za donošenje akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji

Član 209

Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva, u skladu sa ovim zakonom, donijeće se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Policijski službenici raspoređeni na radna mjesta sa IV nivoom kvalifikacije obrazovanja, koji su na dan stupanja na snagu ovog zakona raspoređeni u Upravi policije ili Ministarstvu, zadržavaju zvanja i zarade prema dosadašnjim propisima i mogu napredovati u zvanjima iz člana 135 stav 1 tačka 3 ovog zakona, bez obaveze završetka obuke iz člana 149 ovog zakona.

Član 210

Vlada je dužna da u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona izvrši analizu radnih mjesta, odnosno poslova u Policiji na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, na predlog Ministarstva.

Preuzimanja službenika, poslova, opreme i službene dokumentacije

Član 211

Danom stupanja na snagu ovog zakona, u skladu sa djelokrugom utvrđenim ovim zakonom, Ministarstvo će preuzeti policijske službenike i državne službenike i namještenike koji su vršili preuzete poslove, opremu i službenu dokumentaciju Uprave policije.

Dostavljanje izvještaja o imovini i prihodima policijskih službenika

Član 212

Izvještaj o imovini i prihodima policijskih službenika iz člana 169 stav 3 ovog zakona dostavljaju policijski službenici kojima je prestao radni odnos u policijskom zvanju počev od 2012. godine do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 213

Odredbe člana 16 stav 4 ovog zakona primjenjivaće se od izvještaja koji se podnosi do 1. decembra 2021. godine u skladu sa ovim zakonom.

Započeti postupci

Član 214

Postupci koji do dana stupanja na snagu ovog zakona nijesu pravosnažno okončani, okončaće se po Zakonu o unutrašnjim poslovima („Službeni list CG”, br. 44/12, 36/13, 1/15 i 87/18).

Postupak po konkursu za izbor direktora Policije pokrenut u skladu sa Zakonom o unutrašnjim poslovima („Službeni list CG”, br. 36/13, 1/15 i 87/18) okončaće se u skladu sa tim zakonom.

Priznavanje volonterskog rada

Član 215

Volonterski rad koji je policijski službenik započeo u skladu sa članom 90a Zakona o unutrašnjim poslovima („Službeni list CG”, br. 44/12, 36/13, 1/15 i 87/18) do dana stupanja na snagu ovog zakona, nakon završetka priznaje se kao radno iskustvo potrebno za sticanje odgovarajućeg višeg zvanja.

Zaključivanje Granskog kolektivnog ugovora

Član 216

Granski kolektivni ugovor za zaposlene u Ministarstvu i Policiji, u skladu sa propisima o radu, zaključice se najkasnije do 31. decembra 2021. godine.

Nastavak rada Savjeta

Član 217

Savjet izabran u skladu sa Zakonom o unutrašnjim poslovima („Službeni list CG”, br. 44/12, 36/13, 1/15, i 87/18) nastavlja sa radom do isteka mandata.

Prestanak važenja

Član 218

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o unutrašnjim poslovima („Službeni list CG”, br. 44/12, 36/13, 1/15 i 87/18).

Stupanje na snagu

Član 219

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.